

Ministerstvo životního prostředí

Operační program Životní prostředí 2014 - 2020

Verze 3.0

Obsah:

1. Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.....	8
1.1. Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb v oblasti životního prostředí v ČR.....	8
1.2. Vazba priority na strategické dokumenty.....	22
1.2.1. Vazba priorit na klíčové strategické dokumenty na evropské úrovni	22
1.2.2. Vazba na klíčové strategické dokumenty na národní úrovni	27
1.2.3. Zdůvodnění finančních alokací.....	4
2. POPIS PRIORITNÍCH OS OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014 – 2020	9
2.1. PRIORITNÍ OSA 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní.....	10
2.1.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 1: Investice do vodního hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb investic členského státu mimo rámec těchto požadavků (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. ii)	11
2.1.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	11
Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství.....	11
Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod.....	12
Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině	12
Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření	13
2.1.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	13
2.1.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	13
Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod ze zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství.....	13
Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod.....	14
Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu	14
Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření	15
2.1.1.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	16
2.1.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů	17
2.1.1.2.4. Specifikace velkých projektů.....	17
2.1.1.2.5. Indikátory výstupů	17
2.1.2. Výkonnostní rámec	18
2.1.3. Kategorie intervencí	19
2.2. PRIORITNÍ OSA 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech.....	19

2.2.1.	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 2: Opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, revitalizace měst, regenerace a dekontaminace starých průmyslových areálů (včetně oblastí s probíhajícími změnami), omezování znečištění ovzduší a podpora protihlukových opatření (nařízení FS čl. 3 bod (c) písm. iv)	20
2.2.1.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky	20
	Specifický cíl 1: Snížit emise podílející se na expozici obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	20
	Specifický cíl 2: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země	21
2.2.1.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	22
2.2.1.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky	22
	Specifický cíl 1: Snížit emise podílející se na expozici obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	22
	Specifický cíl 2: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země	23
2.2.1.2.2.	Popis principu pro výběr operací	24
2.2.1.2.3.	Plánované využití finančních nástrojů	25
2.2.1.2.4.	Specifikace velkých projektů	25
2.2.1.2.5.	Indikátory výstupů	25
2.2.2.	Výkonnostní rámec	26
2.2.3.	Kategorie intervencí	26
2.3.	PRIORITNÍ OSA 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	27
2.3.1.	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 3: Investice do odpadového hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. i)	27
2.3.1.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky	28
	Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů	28
	Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového využití odpadů, resp. recyklace na celkovém nakládání s odpady v ČR	29
	Specifický cíl 3: Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin	30
	Specifický cíl 4: Zlepšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady	31
	Specifický cíl 5: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky	32
2.3.1.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	33
2.3.1.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky	33
	Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů	33

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového využití odpadů, resp. recyklace na celkovém nakládání s odpady v ČR.....	34
Specifický cíl 3: Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin.....	35
Specifický cíl 4: Zlepšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady	35
Specifický cíl 5: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky	36
2.3.1.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	37
2.3.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	38
2.3.1.2.4. Specifikace velkých projektů.....	39
2.3.1.2.5. Indikátory výstupů	39
2.3.2. INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 3: Podpora investic k řešení specifických rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systémů pro zvládání katastrof (nařízení FS - článek 3 bod (b) písm. (ii)).....	40
2.3.2.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky	40
Specifický cíl 6: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže.....	40
2.3.2.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	41
2.3.2.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	41
Specifický cíl 6: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže.....	41
2.3.2.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	42
2.3.2.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	43
2.3.2.2.4. Specifikace velkých projektů.....	43
2.3.2.2.5. Indikátory výstupů	43
2.3.3. INVESTIČNÍ PRIORITA 3 prioritní osy 3: Podpora investic k řešení specifických rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systémů pro zvládání katastrof (nařízení k EFRR - článek 5 bod (5) písm. (b)).....	44
2.3.3.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky	44
Specifický cíl 7: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.....	44
2.3.3.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	46
2.3.3.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	46
Specifický cíl 7: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.....	46
2.3.3.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	47
2.3.3.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	47
2.3.3.2.4. Specifikace velkých projektů.....	47
2.3.3.2.5. Indikátory výstupů	47
2.3.4. Výkonnostní rámec	48
2.3.5. Kategorie intervencí	48

2.4.	PRIORITNÍ OSA 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu	49
2.4.1.	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 4: Ochrana a obnova biologické rozmanitosti, ochrana a obnova půdy a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur (nařízení k EFRR - článek 5 bod (6) písm. (d))	49
2.4.1.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky	49
	Specifický cíl 1: Posílit biodiverzitu	49
	Specifický cíl 2: Posílit přirozené funkce krajiny	51
	Specifický cíl 3: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	52
	Specifický cíl 4: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory	53
2.4.1.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	54
2.4.1.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky	54
	Specifický cíl 1: Posílit biodiverzitu	54
	Specifický cíl 2: Posílit přirozené funkce krajiny	55
	Specifický cíl 3: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	57
	Specifický cíl 4: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory	57
2.4.1.2.2.	Popis principu pro výběr operací	58
2.4.1.2.3.	Plánované využití finančních nástrojů	59
2.4.1.2.4.	Specifikace velkých projektů	59
2.4.1.2.5.	Indikátory výstupů	59
2.4.2.	Výkonnostní rámec	60
2.4.3.	Kategorie intervencí	60
2.5.	PRIORITNÍ OSA 5: Energetické úspory	61
	Přispívá tak k naplnění tematického cíle č. 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích (návrh Obecného nařízení, čl. 9(4)) a koresponduje s investiční prioritou Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách a v sektoru bydlení (návrh Nařízení k FS – čl.3(a)(iii))	61
2.5.1.	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 5: Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách a v sektoru bydlení (nařízení FS - článek 3 bod (a) písm. iii))	62
2.5.1.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky	62
	Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a u veřejného osvětlení	62
2.5.1.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	63
2.5.1.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky	63
	Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a u veřejného osvětlení	63
2.5.1.2.2.	Popis principu pro výběr operací	65

2.5.1.2.3.	Plánované využití finančních nástrojů.....	66
2.5.1.2.4.	Specifikace velkých projektů.....	66
2.5.1.2.5.	Indikátory výstupů.....	66
2.5.2.	Výkonnostní rámec.....	67
2.5.3.	Kategorie intervencí.....	67
2.6.	PRIORITNÍ OSA 6: Technická pomoc.....	68
2.6.1.	Specifický cíl a očekávané výsledky.....	68
	Specifický cíl 1: Technická pomoc pro zajištění implementace OPŽP 2014 – 2020.....	68
2.6.2.	Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný výsledek.....	68
2.6.3.	Kategorie intervencí.....	68
3.	Finanční plán.....	68
3.1.	Tabulka uvádějící pro jednotlivé roky výši celkových finančních závazků plánovaných podpor z jednotlivých fondů (EUR).....	69
3.2.	Finanční plán OP na celé programové období s uvedením celkové finanční alokace každého fondu v OP, národního financování a míry spolufinancování pro každou prioritní osu (EUR) 69	
3.3.	Rozdělení finančního plánu operačního programu podle prioritních os, fondu a tematických cílů pro EFRR a FS.....	70
4.	Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj.....	71
4.1.	Plánovaný přístup ke komunitně vedenému místnímu rozvoji a principy identifikace území pro jeho implementaci.....	72
4.2.	Plánovaná podpora udržitelného rozvoje měst.....	72
4.3.	Využití integrované územní investice (ITI).....	72
5.	Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními problémy.....	73
6.	Řízení a implementace OP ŽP 2014-2020.....	74
6.1.	Úřady a orgány odpovědné za řízení, kontrolu a audit.....	74
6.1.1.	Řídící orgán OPŽP 2014-2020.....	74
6.1.2.	Zprostředkující subjekt pro implementaci.....	76
6.1.3.	Národní orgán pro koordinaci.....	77
6.1.4.	Platební a certifikační orgán.....	77
6.1.5.	Auditní orgán.....	78
6.2.	Role partnerů při implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu.....	78
7.	Koordinace mezi fondy a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také s EIB..	80
8.	Předběžné podmínky.....	83
	reportováno Evropské komisi.	87

V současnosti jsou tyto plány v platnosti v příslušných povodích do doby schválení aktualizovaných plánů povodí. Budou zpracovávány plány pro druhé plánovací období v souladu s Rámcovou směrnicí o vodní politice.....	87
9. Snižování administrativní zátěže pro příjemce	95
10. Horizontální principy.....	95
10.1. Udržitelný rozvoj	96
10.2. Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací.....	96
10.3. Rovnost žen a mužů	97
11. Přílohy OP	97
11.1. Příloha 1 - Seznam velkých projektů, jejichž realizace je v průběhu programového období plánována.....	97
11.2. Příloha 2 - Výkonnostní rámec operačního programu.....	98
11.3. Příloha 3 – Seznam relevantních partnerů zapojených do přípravy operačního programu.....	98

1. Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

Hlavním cílem realizace Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 (dále jen „OPŽP 2014-2020“) je ochrana a zajištění kvalitního a zdravého prostředí pro život obyvatel ČR, podpořit efektivní využívání zdrojů a eliminovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí a s tím související snižování dopadů změn klimatu.

OPŽP 2014-2020 svým zaměřením navazuje na OPŽP 2007-2013 a využívá zkušeností, které směřují k nastavení efektivního a kvalitního systému podpory oblastí ochrany životního prostředí.

1.1. Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb v oblasti životního prostředí v ČR

Voda

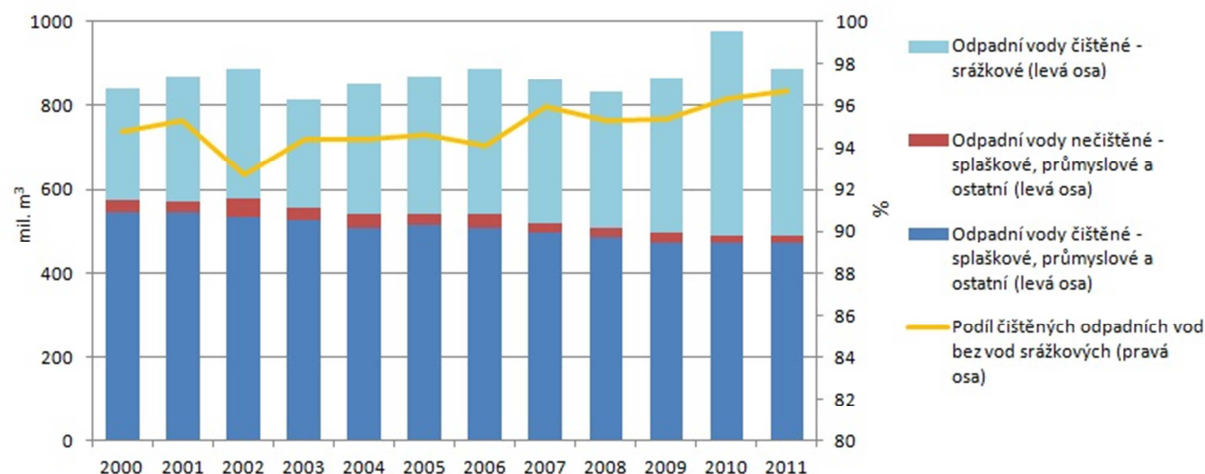
Kontaminace vod znečišťujícími látkami má bezprostřední vazbu na lidské zdraví. V České republice stále pozvolna roste počet lidí připojených na kvalitní pitnou vodu, což je ze zdravotního hlediska trend pozitivní. V současnosti představuje počet lidí zásobovaných nezávadnou pitnou vodou 93 % obyvatelstva. I přesto je nutné řešit otázku zabezpečení kvality pitné vody s ohledem na stáří infrastruktury a zajistit snížení ztrát pitné vody ve vodovodním potrubí.

I přesto, že je zaznamenán pozitivní trend ve vypouštění znečišťujících látek z bodových zdrojů, který má přímý vliv na jakost vod, přičemž podobné je to rovněž s mírou plošného znečištění vod způsobeného zejména zemědělskou činností, je nutné řešit kvalitu vod. Nárůst koncentrací nutrientů (především fosforu a dusíku), které se s odpadními vodami dostávají do povrchových vod a nádrží způsobují zvýšenou eutrofizaci vod a můžou ve zvýšené koncentraci ohrozit i lidské zdraví. Také zásobování pitnou vodou z takto znečištěných povrchových zdrojů se stává velmi náročným procesem vyžadujícím další náklady na výrobu pitné vody.

V současné době ovlivňuje vývoj vypouštěného znečištění především efekt rozsáhlé výstavby a modernizace ČOV určených nejen pro čištění komunálních, ale i průmyslových odpadních vod. Období po roce 2003 vykazuje pouze občasné mírné meziroční zvýšení vypouštěného znečištění, které souviselo mimo jiné i s výskytem srážkových extrémů (např. rok 2010) a odrazilo se tak v celkovém objemu vypouštěných vod. Problém, který zůstává je vypouštění nutrientů – což jsou sloučeniny dusíku a fosforu v odpadních vodách, které jsou příčinou eutrofizace povrchových vod. Dlouhodobý pokles je ovlivněn snížením množství fosfátů používaných v pracích prostředcích a snížením používaných dusíkatých hnojiv, v posledních letech především však tím, že se v technologii čištění odpadních vod u nových a intenzifikovaných ČOV cíleně uplatňuje biologické odstraňování dusíku a biologické nebo chemické odstraňování fosforu. Další pokles obsahu nitrátů ve vypouštěných odpadních vodách zřejmě již nebude tak výrazný

jako doposud, neboť zajištění odstranění nitrátů u velkých zdrojů bodového znečištění na ČOV nad 10 000 EO již bylo realizováno; jeho největším zdrojem v povrchových vodách je plošné znečištění a na množství nitrátů tak má výrazný vliv zejména správný způsob hospodaření na zemědělských pozemcích, ale i přírodní faktory, jako je množství srážek ovlivňující splach z terénu. Zaměření se na všechny aglomerace s ohledem na odstraňování sloučenin dusíku a fosforu je jednou z priorit pro následující období.

Graf 1: Čištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace v ČR [mil. m³, %]¹, 2000–2011

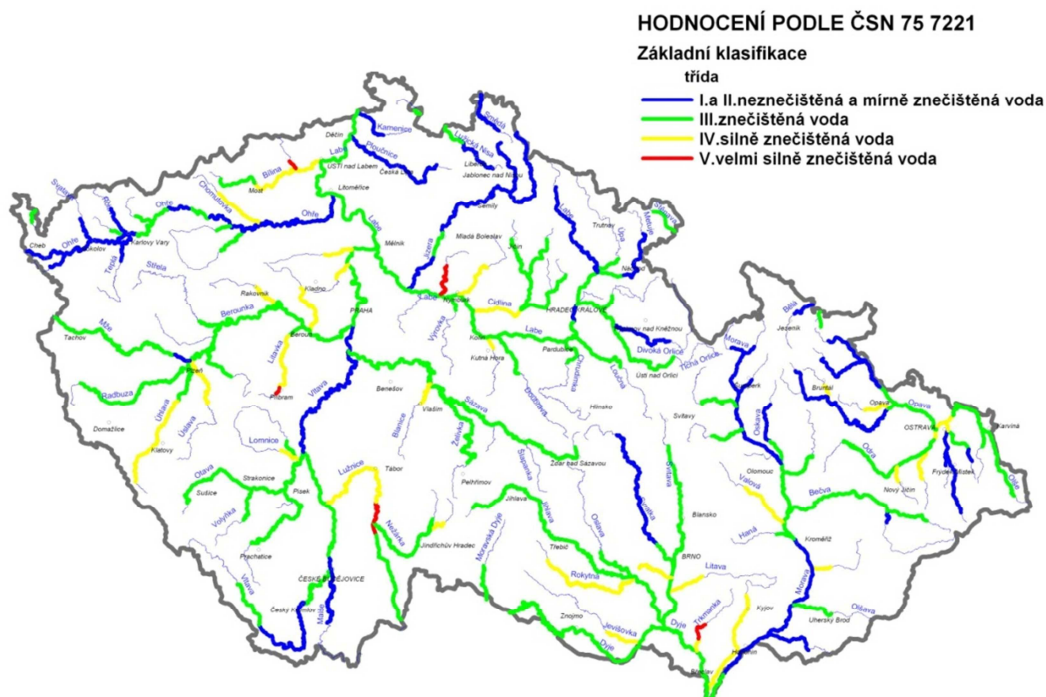
Zdroj: ČSÚ

Celkový počet ČOV pro veřejnou potřebu v ČR se oproti roku 2000 zdvojnásobil na 2 251, jejich celková kapacita se mírně snížila (o 3,3 %), a to z důvodu rekonstrukce starších ČOV, ovšem snížil se i objem odpadních vod vypouštěných do kanalizace. Významný nárůst počtu ČOV po roce 2004 souvisí s implementací směrnice Rady 91/271/EHS požadující zajištění čištění městských odpadních vod a odpadních vod z určitých průmyslových odvětví (potravinářský průmysl). Všechny aglomerace nad 10 000 EO mají zajištěno terciární čištění, i když ne všechny plní požadavky směrnice na limity jakosti vypouštěných odpadních vod. V roce 2011 bylo celkem 52 ČOV s kapacitou nad 2 000 EO zrekonstruováno nebo rozšířeno a zprovozněny byly další 3 nové.

Obrázek 1: Jakost vody v tocích ČR², 2010–2011

¹ V letech 2000–2003 se jedná o údaje za kanalizace hlavních provozovatelů. Do evidence čištěných odpadních vod jsou zahrnovány i vody srážkové.

² Souhrn hodnocení ukazatelů BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄⁺, N-NO₃, P_{celk.} a saprobní index makrozoobentosu.

Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i., z podkladů s.p. Povodí

Na základě porovnání map jakosti vody, které jsou sestaveny podle souhrnného hodnocení základních ukazatelů sledovaných podle **ČSN 75 7221** kontinuálně již od období 1991–1992, je zřejmá uspokojivá jakost vody v tocích ČR. Přesto lze na krátkých úsecích stále ještě zaznamenat V. třídu jakosti (Obr. 1). Od roku 2000 došlo především k redukci úseků zařazených v V. třídě jakosti a zvýšení úseků s neznečištěnou a mírně znečištěnou vodou. Celkem bylo v roce 2011 zařazeno do IV. a V. třídy jakosti 6 396 km (11,8 %) délky vodních toků ve správě Povodí, s.p. V období 2010–2011 došlo, dle srovnání map, oproti období 2009–2010 spíše ke zhoršení jakosti vody (ve všech případech ovšem pouze o jednu třídu) než k jejímu zlepšení. Ke zhoršení došlo např. na Úhlavě, Lužnici pod Veselím n. L., Kyjovce. Většina hodnocených úseků toků je však klasifikována v I. až III. třídě jakosti vod. Dlouhodobě zhoršená jakost toků na jižní Moravě (Trkmanka, Kyjovka, Litava) a některých toků v Polabí (Vlkava, Mrlina, Pšovka) souvisí s tím, že se jedná o méně vodné toky, do kterých je ale vypouštěno relativně vyšší znečištění. Omezena je tak jejich ředící možnost, samočisticí schopnost je navíc snížena výraznou regulací toků a v jejich povodích je řada oblastí postižených erozí (splachy).

V České republice je také stále značný problém s vodním režimem krajiny, který je ovlivněn technickými úpravami vodních toků, nevhodným obhospodařováním zemědělské půdy a nárůstem zastavěných ploch, kdy není řešena otázka výrazného zvýšení průtoku vody. Urbanizace prostředí navíc nabývá stále na intenzitě, a tak výrazné zlepšení vodního režimu krajiny prozatím nelze očekávat. Všechny shora uvedené faktory významně zhoršují retenční schopnosti krajiny, která není schopna reagovat na výkyvy počasí, jakými jsou například přívalové deště v letním období nebo dlouhotrvající srážky (jak tomu bylo u povodní v roce 2011). Snížená retenční schopnost krajiny vede ke vzniku povodní. Dopady na ekonomiku i lidské zdraví při neřešení daného problému jsou značné a dobře vyčíslené, neboť v posledním desetiletí se tyto události opakují velmi pravidelně. V návaznosti na uvedené je nutné se soustředit nejen na preventivní protipovodňová opatření, ale i na realizaci technických i přírodních blížících protipovodňových opatření, a to nejen v intravilánu obcí a měst, ale i ve volné krajině.

Identifikované problémy	
Nevyhovující stav povrchových a podzemních vod v ČR	
Snížená jakost vody v některých tocích	
Nevyhovující kvalita vodohospodářské infrastruktury	
Zvýšené ztráty pitné vody v potrubí	
Oblasti s potenciálně významným povodňovým rizikem a rizikové území ohrožené přívalovými povodněmi	
Chybějící preventivní protipovodňová opatření	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Nedostatečná ochrana vodních toků před vnosem znečišťujících látek. Nedostatečná ochrana zdrojů povrchových a podzemních vod určených k lidské spotřebě.	SC 1.1.
Vstup znečišťujících látek do vodních toků ze zemědělství a komunálních čistíren odpadních vod. Nadměrné zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace) v ploše povodí, které pocházejí z různých zdrojů znečištění.	SC 1.2.
Neuvážené zásahy do krajiny a s tím spojené snížení retenční kapacity říčních niv. Nevhodné úpravy toků v intravilánu a ve volné krajině. Nevhodné využívání území.	SC 1.3.
Nedostatečná znalost povodňového ohrožení a povodňových rizik, nevhodné využívání údolních niv - vazba na územní plánování, malé zapojení veřejnosti do problematiky povodňové ochrany.	SC 1.4.

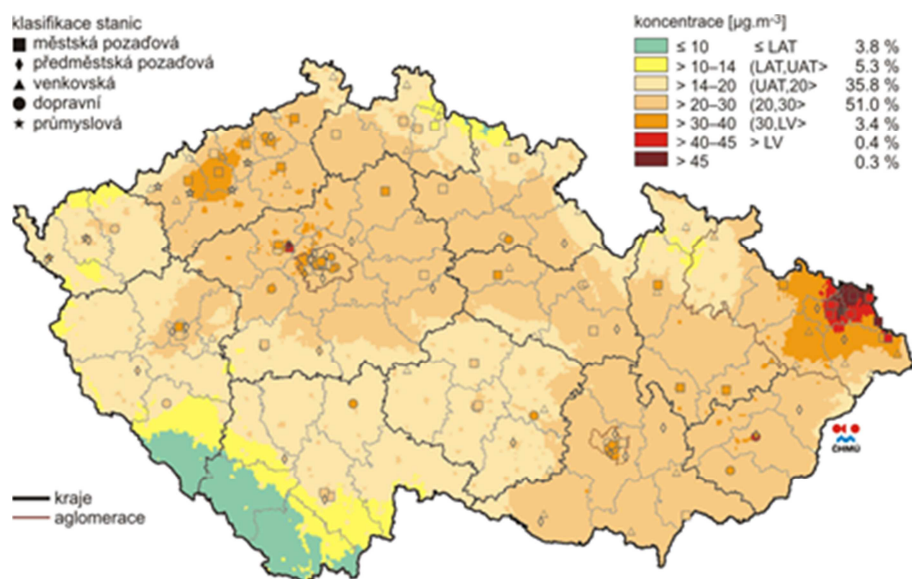
Ovzduší

Problém kvality ovzduší je plošným a zásadním problémem České republiky, neboť plošná expozice obyvatelstva vysokými koncentracemi zejména částic PM_{10} a jemných částic $PM_{2,5}$, polycyklických aromatických uhlovodíků a troposférického ozonu představuje značná zdravotní rizika. Vlivem skladby emisních zdrojů a jejich technické zastaralosti je exponována značná část městského obyvatelstva i nezanedbatelná část venkovské populace, která v ČR tvoří téměř 50 %.

Emise všech znečišťujících látek se v 90. letech 20. století výrazně snížily v důsledku omezení a restrukturalizace výroby, záměny paliv, legislativních a technických opatření. Po roce 2000 však emise hlavních znečišťujících látek klesají jen pozvolna a kvalita ovzduší se téměř u všech sledovaných znečišťujících látek zhoršuje. Na kvalitě ovzduší se s poklesem emisí z průmyslových zdrojů stále větší měrou projevuje vytápění pevnými palivy v malých zdrojích umístěných v domácnostech a silniční doprava.

Kvalita ovzduší bezprostředně souvisí s negativním ovlivňováním lidského zdraví při expozici lidí koncentracím škodlivých látek v ovzduší, které překračují limitní imisní hodnoty. Zásadní problém v současnosti pro Českou republiku představují zejména prachové částice ($PM_{2,5}$ a PM_{10}), které při zvýšené koncentraci a dlouhodobé expozici způsobují nárůst různých typů respiračních onemocnění a ve výsledku mají také bezprostřední vliv na zkrácení délky života jedinců v takto postižených oblastech.

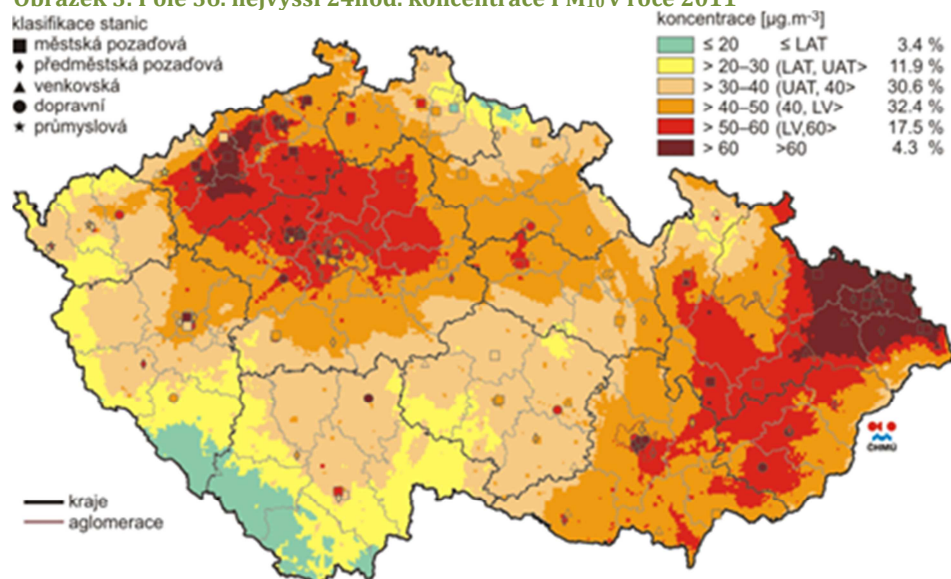
Obrázek 2: Pole roční průměrné koncentrace PM_{10} v roce 2011

Zdroj: ČHMÚ

Celoplošný problém představuje překračování imisních limitů stanovených pro ochranu zdraví lidí, zejména pro prachové částice PM_{10} a polycyklické aromatické uhlovodíky, zejména benzo(a)pyren. Opakovaně dochází k překračování imisního limitu pro NO_2 , zejména v dopravně zatížených lokalitách a k překračování imisních limitů pro troposférický ozon. Lokálně byly překročeny imisní limity pro arsen, nikl a benzen.

Obrázek 3: Pole 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM_{10} v roce 2011

Zdroj: ČHMÚ

Podle analýzy SZÚ se znečištění ovzduší částicemi frakce PM_{10} zjištěné v roce 2008 v městském prostředí podílelo na zvýšené celkové úmrtnosti asi 2 %. Vyhlásování hygienických limitů vytváří u lidí představu, že pokud není překročena limitní koncentrace škodlivin, nemá znečištění ovzduší vliv na zdraví lidí. WHO však konstatovala, že ani epidemiologické studie vyšetřující velké skupiny obyvatel nebyly schopné jednoznačně stanovit prahovou hodnotu pro polévatý prach. Nejnovější studie naopak prokazují existenci určitých nežádoucích zdravotních účinků i pro hodnoty znečištění, které v minulosti nebyly zkoumány. V poslední meziroční

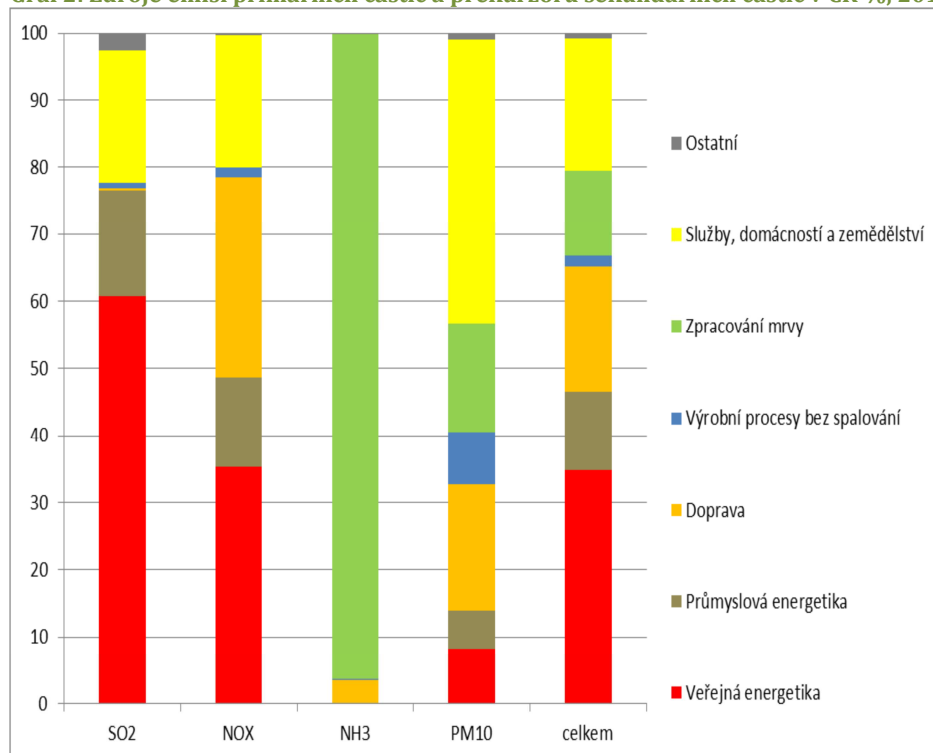
změně dochází k nárůstu těchto znečišťujících látek v ovzduší, což lze považovat za negativní trend. V posledním roce došlo podle dat ČHMÚ také k nárůstu překročení imisních limitů polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) zejména benzo-(a)-pyrenu v ovzduší. PAU se společně s prachovými částicemi podílejí na zhoršení zdraví jedinců. PAU mají mutagenní a karcinogenní účinek a mají také negativní účinky na růst plodu a porodní váhu narozených dětí. Také snižování emisí dalších znečišťujících látek - prekurzorů přízemního ozónu přes mírně klesající trend nejeví známky zlepšení. Vysoké koncentrace přízemního ozónu způsobují dráždění horních cest dýchacích.

Negativní vliv znečištění prostředí na lidské zdraví zvyšuje náklady společnosti na léčbu onemocnění přímo souvisejících se znečištěním ovzduší a dále zvýšené náklady státu na vyplacení nemocenských dávek. Z hlediska zaměstnavatelů má zvýšení nemocnosti přímý vliv na jejich zisky (vyplacení nemocenské v prvních dnech nemoci, nedodržení dodávek zboží a z toho plynoucí sankce apod.), potencionálně konkurenceschopnost. Podle WHO snižování koncentrací znečišťujících látek i pod hodnotami stanovených současnými normami bude mít za následek zlepšení zdravotního stavu obyvatel.

Dalším významná poškození díky znečištěnému ovzduší jsou zjišťována i u ekosystémů. Emise znečišťujících látek způsobujících acidifikaci a eutrofizaci stále představují zvýšené riziko pro ekosystémy a řada těchto látek se významnou měrou podílí na vzniku sekundárních prachových částic (PM₁₀). Negativní vliv znečištění ovzduší na ekosystémy se promítá ve snížení výnosů zemědělských plodin, poškození lesů, které kromě hospodářských ztrát může vést také k erozi půdy, tedy její ztrátě a/nebo znehodnocení. Ekonomické ztráty z toho plynoucí, jsou jasně identifikovatelné a jsou významné.

ČR se prozatím nepodařilo splnit cílové snížení plochy území s překračovanými kritickými zátěžemi. Jak je zřejmé z následujícího obrázku, téměř u všech znečišťujících látek jsou významnými producenty emisí sektor vytápění domácností a silniční dopravy, dále také veřejná energetika.

Graf 2: Zdroje emisí primárních částic a prekursorů sekundárních částic v ČR %, 2010

Zdroj: ČHMÚ

K dosažení nových národních emisních stropů bude nezbytné výrazně snížit emise znečišťujících látek jak v sektoru průmyslu (zejména v sektoru veřejné a průmyslové energetiky) tak v sektoru vytápění domácností a silniční dopravy. Do roku 2020 je Česká republika dále zavázána nepřekračovat emisní stropy stanovené pro rok 2010 (pro SO₂, NO_x, VOC a NH₃) a snižovat emise těžkých kovů a persistentních organických polutantů (včetně PAH) vzhledem k výši emisí v roce 1995. Dodržení národních emisních stropů však nezaručuje dosažení závazných ukazatelů kvality ovzduší ani nepřekračování kritických úrovní pro acidifikaci a eutrofizaci.

V případě některých nespalovacích stacionárních zdrojů lze očekávat nutnost investic v určitých odvětvích v návaznosti na postupné schvalování Závěrů o BAT Evropskou komisí a jejich postupný vstup v účinnost. U nespalovacích stacionárních zdrojů, které nespadají do režimu IPPC, a které se nacházejí v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší, lze očekávat nutnost instalací koncových zařízení (v závislosti na velikosti zdroje), zejména látkových filtrů. Určité investice lze očekávat také v oblasti zemědělských zdrojů, s ohledem na plnění národního emisního stropu pro amoniak.

Snížení emisí u spalovacích zdrojů vyplývá částečně ze zpřísnění emisních limitů ve směrnici 2010/75/EU o průmyslových emisích pro zdroje spadající pod režim IPPC tak ze zpřísnění emisních limitů obsažených v zákoně č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a jeho prováděcím předpise (vyhláška č. 415/2012 Sb.). Pro zajištění snížení znečišťujících látek je nutné zaměřit pozornost na výměnu zdrojů znečišťování, a to všech kategorií.

Doprava v České republice představuje jeden z hlavních faktorů, který nepříznivě ovlivňuje kvalitu životního prostředí, zejména ve velkých městech s vysokou hustotou automobilové dopravy. Tento nepříznivý jev je do značné míry ovlivněn zastaralým vozovým parkem, který v České republice činí v průměru cca 14 let a dále pak nízkým podílem vozidel na alternativní

paliva. Aktualizovaná Evropská dopravní politika pro příští desetiletí obsahuje požadavek, aby již v roce 2030 byla polovina dopravy ve městech bezemisní. Tohoto cíle lze dosáhnout vyšším využíváním alternativních paliv. Cíl podporovat rozvoj alternativních pohonů (obnova vozového parku, výstavba potřebné infrastruktury) je také dlouhodobě zakotven ve strategických dokumentech zpracovaných na národní i krajské úrovni. Další cíle v oblasti snížení emisí z dopravy pak vyplývají ze směrnice 2009/28/ES

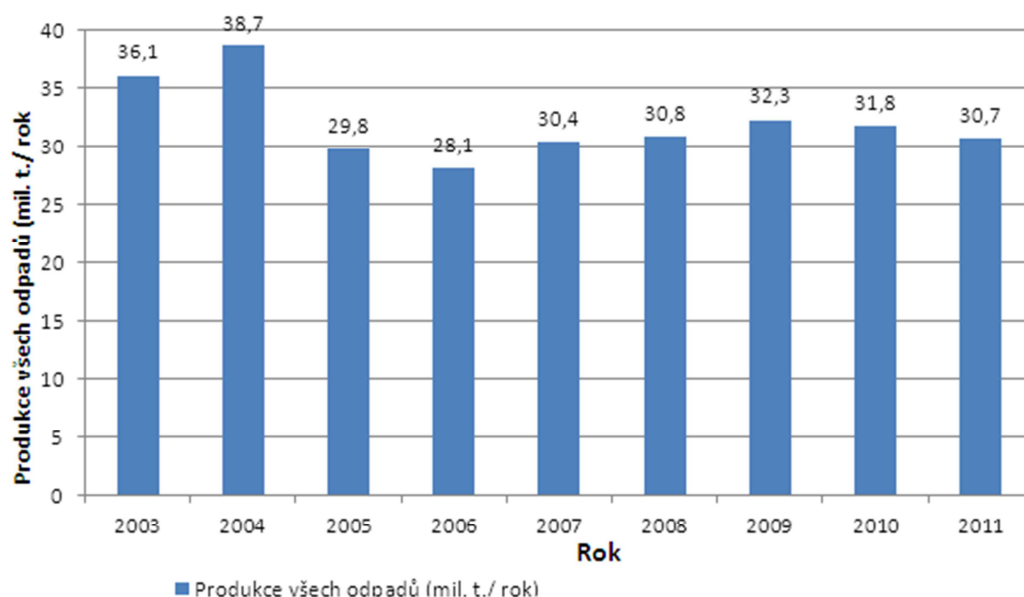
Identifikované problémy	
Vysoká expozice obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	
Nové požadavky na monitoring a vyhodnocování kvality ovzduší, souvisejících meteorologických a klimatických ukazatelů	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Zastaralé způsoby vytápění v budovách, naddimenzované systémy vytápění a přechod ke spalování pevných paliv v důsledku vysokých cen environmentálně šetrnějších způsobů vytápění.	SC 2.1.
Vysoké energetické ztráty budov a zastaralé a neflexibilní technologie v oblasti stacionárních zdrojů.	SC 2.1.
Vysoké emise NO _x , SO ₂ , VOC a NH ₃ vytváří vysoký potenciál pro tvorbu sekundárních částic a troposférického ozonu.	SC 2.1.
Příčinu tvoří i nedostatečné odstínění dopravních komunikací od obytné zástavby či odprášení provozoven plošných zdrojů emisí	SC 2.1.
Významný podíl v imisní zátěži představuje resuspenze	SC 2.1.
Zastaralý vozový park veřejné a individuální dopravy a současný nárůst podílu dieselových motorů. Nízký počet vozidel na alternativní paliva a nízký počet plnicích a dobíjecích stanic.	SC 2.1.
Zpřísnění požadavků EU na sledování a hodnocení kvality ovzduší a definice zcela nových požadavků	SC 2.2.
Nedokonalá identifikace zdrojů znečišťování ovzduší.	SC 2.2.

Odpad, ekologické zátěže a rizika

Nakládání s odpady se v ČR, stejně jako v jiných členských zemích EU, řídí rámcovou směrnicí o odpadech, která mimo jiné definuje i hierarchii nakládání s odpady, ve které se na prvním místě nachází předcházení vzniku odpadů, následuje opětovné použití, materiálové a energetické využití a na posledním místě hierarchie je odstraňování odpadů. Při dodržování hierarchie nakládání s odpady tak lze docílit nejen snížení vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel, ale také zmírnit dopady současné ekonomické recese, a to prostřednictvím využívání odpadů jako zdroje surovin.

Celková produkce odpadů mezi roky 2003 a 2011 poklesla o 15,0 %, meziročně došlo k poklesu o 3,6 %. Celková produkce všech odpadů má v posledních třech letech stagnující až mírně klesající trend. Produkce odpadů kategorie nebezpečné od roku 2006 rostla, ale v posledních třech letech spíše stagnuje. Produkce kolísá celkově i v majoritních skupinách nebezpečných odpadů, protože se odvíjí zejména od stavu ekonomiky a průmyslu. Pozitivní je trend snižující se měrné produkce nebezpečných odpadů.

Obrázek 4: Produkce všech odpadů v letech 2003 – 2011 v mil. t/rok

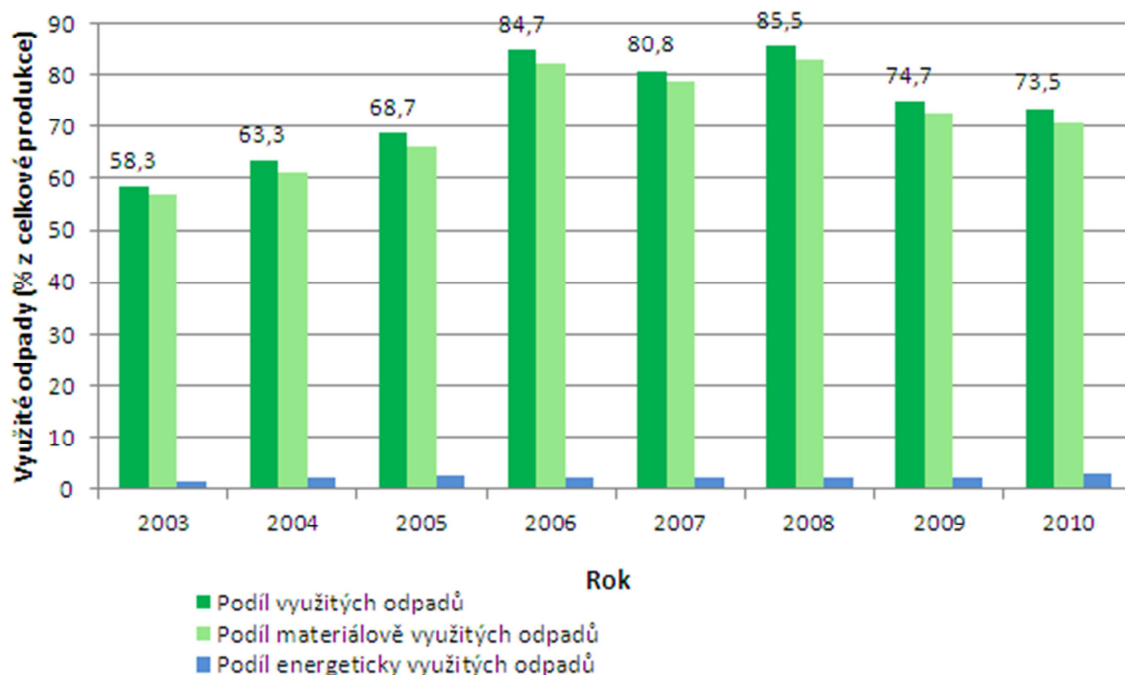

Zdroj: ISOH- CENIA

Již dlouhodobě (v posledních deseti letech) dochází k trvalému růstu podílu využitých odpadů a rovněž k postupnému zvyšování podílu využívání odpadů vůči odstraňování odpadů. Důvodem jsou především změny v technologiích zajišťujících vyšší efektivitu jak ve výrobní sféře (minimalizace vzniku odpadů), tak i v oblasti samotného nakládání s odpady. Nejčastějším způsobem odstraňování odpadů v roce 2011 je i nadále ukládání na úrovni nebo pod úrovní terénu (skládkování).

Od roku 2009 docházelo k mírnému nárůstu celkové produkce komunálních odpadů, nicméně nyní lze konstatovat, že v posledním meziročním srovnání dochází spíše ke stagnaci (nárůst jen o cca 0,5 %). Podíl materiálově využitých komunálních odpadů z celkové produkce odpadů mezi roky 2003 a 2011 také setrvale vzrůstal. U směsných komunálních odpadů meziročně poklesla jejich produkce o 2,4 %.

Obrázek 5: Vývoj podílu využívání odpadů z celkové produkce odpadů v ČR v letech 2003 – 2010

Zdroj: ISOH- CENIA

Podíl materiálově využitých komunálních odpadů z celkové produkce odpadů mezi roky 2003 a 2011 setrvale vzrůstal. U směsných komunálních odpadů meziročně poklesla jejich produkce o 2,4 %. Energeticky bylo v roce 2011 využito 10,8 % komunálních odpadů a spalováním bylo v roce 2011 odstraněno 0,04 % komunálních odpadů. Při současné produkci okolo 5 milionů tun komunálních odpadů za rok je stále velký prostor pro navýšení kapacit zařízení pro materiálové a energetické využívání komunálních odpadů. V souvislosti s vývojem celkové produkce komunálních odpadů dochází k výrazné změně v trendu produkce komunálních odpadů v přepočtu na jednoho obyvatele ČR. Od roku 2008 připadalo na jednoho obyvatele více než 500 kg komunálních odpadů, konkrétně v roce 2011 tak bylo dosaženo hodnoty 513,4 kg.

Priority podpory projektů v odpadovém hospodářství určuje zejména Plán odpadového hospodářství České republiky a připravovaný Program předcházení vzniku odpadů v ČR. Cílem této podpory je snížení produkce odpadů, zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů, systémy na podporu oddělené sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů (baterie a akumulátory, odpad z elektrických a elektronických zařízení, použitých olejů, biologicky rozložitelných odpadů), snižování množství odstraňovaných odpadů a energetické využití odpadů. Rovněž jsou podporovány technologie k využívání druhotných surovin získaných z odpadů a projekty vedoucí ke snižování měrné produkce nebezpečných odpadů, včetně zařízení k nakládání s nimi. Mezi podporované aktivity této oblasti podpory patří také rekultivace starých skládek (týkající se výhradně skládek, které byly provozovány, zejména obcemi, před účinností zákona č. 238/1991 Sb.). V oblasti prevence je to pak podpora inovativních nízkoodpadových technologií, technologií zabezpečujících opětovné použití výrobků na konci životnosti a technologií s nižší materiálovou nebo energetickou spotřebou.

Další oblastí, ve které jsou identifikovány problémy ovlivňující životní prostředí, je odstraňování starých zátěží, které má přímý vliv na potenciální ohrožení lidského zdraví nebezpečnými chemickými látkami při kontaminaci širšího okolí (vodních zdrojů, ovzduší, půdy). Škála dopadů na lidské zdraví může být široká, podle typu kontaminantu (ropné látky, pesticidy, PCB, chlorované a aromatické uhlovodíky, těžké kovy apod.). Sanace půdy má přínos zejména pro revitalizaci krajiny jako celku, pro obnovení složek životního prostředí a regeneraci přirozených vazeb v ekosystémech (diskutováno v prioritě 4). Přestože v České republice probíhají sanační zásahy za účelem odstranění starých ekologických zátěží na kontaminovaných lokalitách kontinuálně po několik desetiletí, stále je na jejím území velké množství lokalit, u nichž přetrvává existence znečištění, které mnohdy představuje riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí a je nezbytné tyto staré ekologické zátěže kontinuálně odstraňovat.

Oblast průmyslových znečištění, havárií a chemických látek znamená rizika pro lidské zdraví a životní prostředí. Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik patří mezi významné priority v oblasti životního prostředí jak České republiky, tak Evropské unie. Průmyslové znečištění, havárie a chemické látky znamenají rizika pro zdraví člověka a životní prostředí především kontaminací emisemi do ovzduší, jejich přítomností ve výrobcích uváděných na trh a jejich výskytem v pracovním prostředí. Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik je příznivé také pro hospodářský rozvoj regionů, zlepšení zdraví obyvatel, podporuje zlepšování životního prostředí jako celku. Doposud uplatňované strategie pro snížení zatížení životního prostředí průmyslovou výrobou (koncové technologie, recyklace, regenerace) ustupují do pozadí. Důraz je kladen na integrovanou prevenci, která znamená přechod od koncových technologií k nejlepším dostupným technikám (BAT) a ochraně životního prostředí jako celku a na nepřenosu zatížení průmyslovou výrobou z jedné složky životního prostředí do jiné. Nezbytnou podmínkou pro snižování a omezování rizik je zpracování informací do veřejně přístupných databází a jejich propojení s možnostmi analýz jednotlivých dat. Aplikace preventivních přístupů má vazbu na vědecký výzkum a inovace, přispívá k hospodářskému růstu společnosti a snižování negativního dopadu na životní prostředí a zdraví populace.

Identifikované problémy	
Nedostatečná prevence vzniku odpadů	
Nedostatečná kapacita technologií umožňujících předcházení vzniku odpadů a přípravu použitých výrobků k opětovnému použití	
Nedostatečné materiálové využití odpadů	
Nedostatečné energetické využití odpadů jako zdroje surovin	
Nedostatečná úroveň nakládání s odpady kategorie nebezpečný	
Existence ekologických zátěží zejména s vysokým rizikem pro lidské zdraví	
Provozování nebezpečných zařízení s rizikem havárie, nedostatečné řízení rizik při nakládání s chemickými látkami a nakládání s GMO	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Podpora technologií odpadového hospodářství nebyla zaměřena na předcházení vzniku odpadů v souladu s nastavenou hierarchií nakládání s odpady.	SC 3.1.
Zvýšená produkce některých složek odpadů a omezené kapacity území pro skládkování.	SC 3.1.
Neodpovídající kapacity pro zpracování, včetně nedostatku kapacit pro využití strategických, kritických materiálů/surovin z odpadů.	SC 3.2.

Nedostatečné kapacity zařízení na energetické využití zbytkového směsného komunálního odpadu (SKO)	SC 3.3.
Nedostatečná kapacita zařízení na zpracování nebezpečných odpadů	SC 3.4.
Hojný výskyt nevyhovujících skládek zejména komunálních odpadů	SC 3.5.
Znečištění lokalit po bývalých státních podnicích, zemědělských družstvech, zkrachovalých soukromých subjektech nebo starých nepovolených skládkách.	SC 3.6.
Nedostatečné environmentální povědomí mezi podniky, státní správou a veřejností a nedostatečné institucionální zázemí v této oblasti	SC 3.7.

Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Většinu území ČR tvoří pro střední Evropu typická lesozemědělská krajina s vysokým podílem orné půdy, travních porostů a lesů. V průběhu posledních dvou staletí došlo v české krajině k rozsáhlým změnám vedoucím ke zhoršení přirozených služeb a funkcí krajiny, a to zejména narušením přirozeného vodního režimu, snížením migrační prostupnosti a konektivity, degradací a úbytkem přirozených stanovišť zejména v důsledku intenzivního lesního hospodaření a zemědělství či naopak absence zemědělského obhospodařování, regulací vodních toků a niv a rozvoje sídel a infrastruktury. Významným problémem je rovněž šíření nepůvodních druhů rostlin a živočichů. Účinným nástrojem v managementu krajiny je zpomalení odtoku vody z povodí obnovou přirozeného a přírodě blízkého stavu krajiny a obecně revitalizace zelené infrastruktury, která zvyšuje ekologicko-stabilizační funkce krajiny a její odolnost vůči vnějším vlivům (vč. klimatických a antropogenních). Zásadní je také ochrana přírodně cenných ploch a ohrožených druhů, jako zdrojů biologické rozmanitosti v krajině.

V sídlech dochází neustále k nárůstu podílu zpevněných nepropustných ploch na úkor ploch zeleně a vodních ploch, což představuje jeden z hlavních faktorů oslabení biodiverzity a zhoršení vodního režimu a v důsledku i kvality životního prostředí obyvatel. To lze zmírnit vytvářením funkčních systémů sídelní zeleně se začleněním vodních ploch a prvků.

Významným negativním ovlivňováním ekosystémů a narušením jejich funkčního propojení, k čemuž významně přispívá fragmentace krajiny, dochází k poklesu druhové rozmanitosti a snižování kvality biotopů, klesá počet a rozloha přírodních nebo přírodě blízkých stanovišť a zhoršuje se jejich stav. Základní příčinou jsou změny v přístupu společnosti k využívání krajiny, v níž rychle dochází k degradaci jejích funkčních složek a struktur.

Zásadním nástrojem, který vede k zachování příznivého stavu předmětů ochrany zvláště chráněných území nebo jejich zlepšení a zajištění dlouhodobé udržitelnosti tohoto příznivého stavu, je péče o tato území a dostatečné množství informací o významu a smyslu územní ochrany dostupné pro veřejnost.

Velmi pestrá geologická stavba ČR, členitý reliéf krajiny a hojný výskyt nalezišť a ložisek nerostných zdrojů vytvořily vhodné přírodní podmínky pro rozvoj lidských aktivit. Hustota obyvatelstva a jeho hospodářské aktivity plošně zasahují také do oblastí geodynamicky méně vhodných, s výskytem rizikových geofaktorů a následků po lidských exploatačních aktivitách. V důsledku osídlování svažitých oblastí s výskytem sesuvů, skalních řícení podmíněných geologickou stavbou a neustálého vývoje reliéfu, k němuž přispívá antropogenní působení člověka, dochází ke škodám na majetku a zvyšuje se potenciál přírodního rizika. Obdobně se

projevují důsledky lidských aktivit spojených s dobýváním a těžbou surovin a s následným ukládáním přírodního materiálu na opuštěných úložných místech těžebního odpadu např. hald, výsypek a odvalů. Stabilizací a sanací zásahů člověka do přírodního systému tak dojde ke snížení rizik a vlivu rizikových geofaktorů a současně bude podpořena stabilizace geologických podmínek v horninovém prostředí a jejich přirozený vývoj.

Identifikované problémy	
Snižování biodiverzity	
Ztráta a oslabování přirozených funkcí krajiny	
Nedostatečná kvalita prostředí v sídlech	
Environmentální rizika způsobená geofaktory	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Poškození ekosystémů a ekosystémových služeb	SC 4.1.
Nevhodné využívání krajiny	SC 4.1., SC 4.2.
Nedostačující rozsah vhodného managementu ZCHÚ a lokalit Natura 2000 i managementu pro vzácné druhy a jejich stanoviště mimo ZCHÚ.	SC 4.1.
Šíření nepůvodních a invazních druhů	SC 4.1.
Nedostatečná osvěta a zapojení veřejnosti v oblasti ochrany přírody a krajiny.	SC 4.1.
Nedostatečné finanční prostředky na průzkum a monitoring druhů a biotopů	SC 4.1.
Fragmentace krajiny	SC 4.1., SC 4.2.
Nedostatečná péče o přirozené funkce krajiny	SC 4.2.
Nedostatečná protierozní ochrana	SC 4.2.
Nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů	SC 4.2.
Nevhodné technické úpravy toků a odvodnění volné krajiny i urbanizovaného prostředí.	SC 4.1., SC 4.2., SC 4.3.
Úbytek prostor a zhoršující se podmínky pro přírodní složku prostředí v sídlech (pokles ekologické stability sídel a kvality životního prostředí sídel obecně)	SC 4.3.
Nekoncepční a neodborná péče o sídelní zeleň způsobená neexistencí koncepčních podkladů pro péči a plánování sídelní zeleně.	SC 4.3.
Nedostatečná stabilizace a sanace následků svahových nestabilit	SC 4.4.
Nedostatečná stabilizace a sanace objektů opuštěných úložných míst těžebního odpadu	SC 4.4.

Energetické úspory

Emise skleníkových plynů poklesly mezi lety 1990 a 2011 o 32 %. I přes pozitivní trend však ČR nadále vykazuje jednu z nejvyšších hodnot energetické náročnosti ve srovnání s ostatními členskými státy EU. Měrné emise na obyvatele jsou stále přibližně o čtvrtinu vyšší, než je průměr EU. Rovněž emisní intenzita, tj. emisní náročnost tvorby HDP, je v evropském srovnání vyšší, zejména vzhledem k vyššímu podílu průmyslu na tvorbě HDP a vyšší emisní náročnosti dopravy. Potenciál v oblasti energetických úspor je tak velmi významný. Nejvýznamnější potenciál úspor má v ČR sektor domácností, a to 30,5 % z celkových úspor, které pro rok 2016 představují 20 309 GWh. Sektorem s druhým nejvyšším potenciálem úspor je sektor průmyslu (24,5 %),

dále sektor dopravy (23,3 %), následuje terciální sektor (15,8 %), sektor s nejmenší možností úspor pak je zemědělství (5,9 %).

Národní cíl pro energetickou účinnost v souladu se strategií Evropa 2020 a novou směrnicí o energetické účinnosti nebyl prozatím stanoven. ČR však v souladu se směrnicí 2006/32/ES o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS přijala již druhý národní Akční plán energetické účinnosti na roky 2008–2016, který naplňuje indikativní cíle EU v oblasti zvýšení energetické efektivity. Cílem má být snížení roční průměrné spotřeby energie z let 2002 až 2006 o 9 % v období let 2008 až 2016.

Zvyšování energetické účinnosti je v rámci strategie Evropa 2020 součástí hlavního cíle, jenž vyplývá z již schváleného klimaticko-energetického balíčku a navazuje na závěry Evropské rady z března 2007.

Cílem je přispět k naplnění cíle EU zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020 stanoveného v rámci klimaticko-energetického balíčku a strategie Evropa 2020 pro EU jako celek. Cílem je rovněž přispět k efektivnímu dosažení cíle 13 % podílu obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě a dosažení a udržení 3 % tempa podílu renovace budov ve vlastnictví státu v souladu s požadavky směrnice o energetické účinnosti a splnění limitu pro zvyšování emisí v odvětvích nespádajících do systému emisního obchodování v souladu s rozhodnutím č. 406/2009/ES. Realizovaná opatření by měla vést ke snižování konečné spotřeby energie v oblasti budov a veřejného osvětlení a přispět k přiblížení emisní intenzity ČR průměru EU.

Dalším důležitým cílem je snižování energetické náročnosti a efektivní a udržitelné využívání zdrojů energie v rámci přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství. Opatření budou zaměřena na budovy s vysokým potenciálem nákladově efektivních řešení. Vysoké investiční náklady jsou hlavní bariérou pro realizaci úsporných opatření a instalace alternativních zdrojů v budovách pro vytápění a ohřev teplé vody ve vlastnictví obcí a krajů. Významný potenciál je jak na straně zdrojů, kde jsou stále rozšířeny zdroje na fosilní paliva s nízkou účinností a nepříznivými environmentálními parametry, tak na straně konečné spotřeby, kde většina budov nebyla dosud zateplena a nedošlo ani k realizaci jiných úsporných opatření. Kromě úspory provozních nákladů a snížení emisí skleníkových plynů a znečišťujících látek přispějí navrhovaná opatření rovněž ke snížení energetické závislosti a ztrát při výrobě a přenosu energie.

Identifikované problémy	
Vysoká energetická náročnost veřejných budov	
Vysoká energetická náročnost veřejného osvětlení	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Veřejné budovy nebyly budovány s ohledem na požadavek nízké spotřeby energie	SC 5.1.
Mezi zdroji tepla ve veřejných budovách převažují zdroje na fosilní paliva s nízkou účinností	SC 5.1.
Vysoký počet morálně i fyzicky zastaralých svítidel	SC 5.1.

1.2. Vazba priority na strategické dokumenty

1.2.1. Vazba priorit na klíčové strategické dokumenty na evropské úrovni

Je zajištěn soulad s těmito klíčovými evropskými dokumenty zásadního významu pro programovací období 2014 - 2020:

Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, KOM (2010) 2020 v konečném znění

Strategie Evropa 2020 vytyčila hlavní směry rozvoje Evropské unie směrem k vyšší konkurenceschopnosti a hospodářskému a sociálnímu pokroku. Jednou z podmínek je i udržitelný růst a nižší náročnost ekonomiky na zdroje. Konkrétně v oblasti životního prostředí definuje strategie Evropa 2020 cíl v oblasti snižování emisí, zvyšování energetické účinnosti a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů (tzv. cíl 20-20-20). Tento cíl je reflektován v rámci prioritní osy 2, prioritní ose 3 a prioritní ose 5 (cíle Podpora procesů vedoucích k energetickým úsporám, Zvyšování podílu spotřeby obnovitelných zdrojů a Monitoring a zvyšování materiálové a energetické efektivity).

Tato stěžejní iniciativa stanovuje rámec pro dlouhodobou strategii ke zvýšení účinnosti využívání zdrojů, a to i v oblastech jako je klimatická změna, energetika, životní prostředí, výzkum a vývoj, doprava, zemědělství. Jejím cílem je vytvořit politický rámec, který přispěje k posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství, které účinně využívá zdroje, a pomůže:

- zvýšit hospodářskou výkonnost při současném snížení spotřeby zdrojů,
- určit a vytvořit nové příležitosti pro hospodářský růst a větší inovace a zvýšit konkurenceschopnost EU,
- zabezpečit dodávky hlavních zdrojů,
- bojovat proti změně klimatu a omezit dopady využívání zdrojů na životní prostředí.

V rámci programového dokumentu pro oblast životního prostředí jsou jednotlivé prioritní osy a cíle nastaveny tak, aby přispěly k plnění cílů Strategie Evropa 2020, které by měly vést k efektivnějšímu využívání zdrojů při současném respektování specifických podmínek jednotlivých členských států.

Na národní úrovni, je tato Strategie jedním z klíčových východisek pro tvorbu dokumentů souvisejících s připravovaným programovým obdobím, tj. i programového dokumentu Operační program Životní prostředí 2014-2020. Zvýšení účinnosti využívání zdrojů může mít klíčový význam nejen pro zabezpečení růstu a pracovních míst pro Evropu, ale i pro ČR a může vést k významnému zvýšení konkurenceschopnosti a tím i k zabezpečení růstu a pracovních míst.

Evropa účinněji využívající zdroje – stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020

Záměry tohoto dokumentu se týkají především snížení náročnosti evropské ekonomiky na zdroje. Jsou reflektovány v rámci prioritní osy 3 a prioritní osy 5 (v cílech Prevence produkce odpadů, Zvyšování podílu znovu využitých odpadů, Podpora energetického využívání odpadů a Podpora procesů vedoucím k energetickým úsporám) a prioritní osy 1 - *Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní*. Odrážejí se však i ve všech dalších prioritních osách.

7. Akční program pro životní prostředí EU (návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“)

V rámci uvedeného akčního programu jsou nastaveny následující prioritní cíle, které plně korespondují s nastavením prioritních os a specifických cílů v rámci programového dokumentu:

Prioritní cíl č. 1: Chránit, zachovávat a zvětšovat přírodní bohatství EU

Pod ochranu přírodního bohatství EK řadí ochranu ekosystémů, půdy, lesů, vody a ovzduší. Odkazuje na stávající evropskou legislativu v těchto oblastech, přičemž důraz klade na nutnost úplné implementace, pokud mají být naplněny cíle Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020. Tato strategie EU obsahuje řadu strategických a dílčích cílů a úkolů jak pro Evropskou komisi, tak pro členské státy EU až do roku 2020 a byla rovněž v roce 2011 schválena Radou EU pro životní prostředí.

Mezery v implementaci EK identifikuje především v případě rámcové směrnice o vodě, rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí či v oblasti kvality ovzduší, na nedostatečnou legislativu upozorňuje v oblasti udržitelného využívání půdy. Ochrana ekosystémů je průřezovým tématem, které souvisí nejen s oblastí biologické rozmanitosti, ale rovněž se zmírněním změny klimatu a přizpůsobení se této změně, s ochranou půdy či se zelenou infrastrukturou.

Prioritní cíl č. 2: Přeměnit EU v zelené a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje

Druhý prioritní cíl 7. EAP se opírá především o stěžejní iniciativu Strategie Evropa 2020 - Evropa účinněji využívající zdroje - a o související strategické dokumenty EK: Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje a Plán přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050. Podmínkou rozvoje udržitelného využívání zdrojů je dlouhodobý a předvídatelný politický rámec a přijetí ukazatelů a cílů, které by se měly stát součástí 7. EAP. EK akcentuje sociálně-ekonomické přínosy řešení problémů životního prostředí, např. růst zaměstnanosti, podpora inovací. Za základní předpoklad pro vytvoření konkurenceschopného nízkouhlíkového hospodářství do roku 2050 pokládá EK úplnou implementaci klimaticko-energetického balíčku, přičemž upozorňuje na nedostatečné plnění v oblasti energetické účinnosti. EK rovněž vyzývá ke zvážení cílů po roce 2020 v souladu s Plánem přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050.

EK předpokládá zlepšení environmentální výkonnosti výrobků a služeb, mj. pomocí přezkumu stávající legislativy k výrobkům. Měly by být stanoveny cíle pro snížení celkového dopadu

spotřeby na životní prostředí. Členské státy by měly důsledně uplatňovat kritéria pro zadávání zelených zakázek.

Velký potenciál spatřuje EK v nakládání s odpady a klade důraz na úplnou implementaci odpadové legislativy a uplatňování hierarchie způsobů s nakládání s odpady. Měly by být zaváděny tržní nástroje zvýhodňující prevenci vzniku, recyklaci a opětovné použití odpadu. EK vyzývá k přezkoumání stávajících cílů EU v oblasti nakládání s odpady. Do roku 2020 by mělo být energetické využití odpadů omezeno na nerecyklovatelné materiály a vymýceno skládkování recyklovatelných a kompostovatelných materiálů. V oblasti vodohospodářství se EK zaměřuje především na účinné hospodaření s vodou pomocí zavádění tržních mechanismů a podpory inovačních technologií.

Prioritní cíl č. 3: Chránit občany EU před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky

Do třetí prioritní oblasti řadí EK znečištění životního prostředí a související rizika. Zásadní hrozbou pro obyvatelstvo EU je zejména znečištěné ovzduší a voda, přičemž řešení těchto problémů brání nedostatečná implementace legislativy. EK připravuje komplexní přezkum legislativy v oblasti ovzduší a ochrany vodních zdrojů, hodlá rovněž aktualizovat cíle v souvislosti s novými vědeckými poznatky a zohlednit provázanost s dalšími oblastmi, např. s ochranou klimatu či biodiverzity. Důležitým nástrojem je směrnice o průmyslových emisích.

Problematika chemických látek je řešena nařízením REACH a nařízením o klasifikaci, označování a balení. Mezery však zůstávají v oblastech kombinovaných účinků látek (směsí), nanomateriálů, endokrinních disruptorů a chemických látek ve výrobcích. EU by měla tyto mezery pokrýt a dostat tak mimo jiné i globálnímu cíli potvrzenému na konferenci Rio+20.

Prioritní cíl č. 4: Maximalizovat přínos právních předpisů EU v oblasti životního prostředí

Řádné provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí je zásadní prioritou 7. EAP. Pozornost je věnována vysokému počtu řízení o porušení Smlouvy v oblasti životního prostředí (infringement). EK hodlá tento problém řešit zlepšením znalostí o provádění legislativy, rozšířením požadavků na inspekce, zlepšením způsobu vyřizování stížností a přístupu k právní ochraně. Chce rovněž posílit spolupráci mezi odborníky na úrovni EU.

EK se zavazuje pomáhat členským státům při zlepšování implementace právních předpisů. V případech, kde jsou závazky jasné a přesné, bude EK využívat formu nařízení, které by mělo zajistit větší jednotnost v provádění. EK hodlá rovněž zintenzivnit využívání srovnávacích tabulek.

Prioritní cíl č. 5: Zlepšit faktickou základnu pro politiku v oblasti životního prostředí

Spolehlivé a kvalitní údaje jsou předpokladem pro efektivní naplňování environmentální politiky. Politika by měla být více propojena s vědou a lépe reagovat na aktuální vývoj současných trendů.

EK se chce zaměřit na sběr a kvalitu údajů, zlepšení systémů informací a sjednocení úrovně mezi členskými státy. Používání systémů INSPIRE (Infrastructure for Spatial Information in Europe) a GMES (Global Monitoring for Environment and Security) by mělo pomoci sdílení informací mezi členskými státy, snížení administrativní zátěže a zpřístupnění informací veřejnosti.

Prioritní cíl č. 6: Zajistit investice pro politiku v oblasti životního prostředí a klimatu a správně nastavit ceny

Předpokladem dosažení cílů 7. EAP je zajištění dostatečných investic z veřejného i soukromého sektoru. Členské státy by měly důsledně uplatňovat princip „znečišťovatel platí“, odstranit škodlivé dotace a přesunout daňovou zátěž z trhu práce na znečištění životního prostředí. Důležitým nástrojem pro zapojení soukromého sektoru jsou inovace a nové technologie. EK odkazuje rovněž na integraci environmentálních cílů do projednávaných strategií a politických rámců EU (Společná zemědělská politika, Víceletý finanční rámec EU).

Prioritní cíl č. 7: Zlepšit začlenění problematiky životního prostředí a soudržnost politik

Požadavky na ochranu životního prostředí a klimatu by měly být zahrnuty v jiných politikách a strategiích EU. EK již začlenila relevantní opatření do návrhů reforem Společné zemědělské politiky, Společné rybářské politiky či politiky soudržnosti. Tento princip by však měl platit oboustranně a politika životního prostředí by měla rovněž obsahovat přínos pro ostatní politiky EU.

Důležitým nástrojem zohledňování problematiky životního prostředí je správné uplatňování směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí a směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí. Rozvoj konceptu zelené infrastruktury by měl pomoci integrovat environmentální priority do plánů a programů týkajících se energetických a dopravních sítí.

Prioritní cíl č. 8: Posílit udržitelnost měst EU

EK poukazuje na to, že do roku 2020 bude 80 % populace EU žít ve městech, problematice městského životního prostředí by tedy měla být věnována pozornost. Mezi hlavní problémy patří špatná kvalita ovzduší, vysoké úrovně hluku, emise skleníkových plynů, nedostatek vody, povodně a bouře, kontaminované lokality, opuštěné a chátrající průmyslové pozemky nebo objekty a odpad. EK zdůrazňuje nutnost účinné koordinace různých úrovní správy a zapojování regionálních a místních orgánů do plánování a tvorby politik. Měly by být podporovány inovace a osvědčené postupy ve městech, vytváření sítí, zvyšování informovanosti a zapojení místních subjektů.

Prioritní cíl č. 9: Zvýšit efektivnost EU při řešení regionálních a celosvětových problémů v oblasti životního prostředí a klimatu

Hlavním východiskem pro stanovení cílů této prioritní oblasti jsou výstupy z konference Rio+20, které by EU měla ve vnitřních i vnějších politických prioritách Unie.

Návrh 7. EAP se vztahuje na dobu do roku 2020, což se shoduje s harmonogramem naplňování klíčových mezinárodních dohod v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti a chemických látek. EU by proto měla zohlednit naplňování mezinárodních závazků a cílů při stanovení evropské politiky životního prostředí.

Jako jeden z největších trhů na světě by EU měla rovněž využít svého postavení k prosazování environmentálních regulačních rámců a norem, snižování tlaku na využívání přírodních zdrojů a podpoře obchodních praktik šetrných k životnímu prostředí.

Čisté zdroje energie pro dopravu: Evropská strategie pro alternativní paliva

V roce 2010 Evropská komise zveřejnila Evropskou strategii pro čistá a energeticky účinná vozidla (EC, 2010), jejímž cílem je vytvořit vhodný a technologicky neutrální politický rámec pro

čistá a energeticky účinná vozidla. Za ekologická vozidla strategie považuje vozidla s pohonnými systémy na alternativní paliva, tj. mimo jiné kapalná biopaliva a plynná paliva (včetně LPG, CNG a bioplynu), elektromobily. Strategie zdůrazňuje úlohu podpory vědy a inovací, zejména v oblasti elektromobilů (vývoj baterií, zásobníků vodíků, apod.). Strategie konstatuje, že pro oblast elektromobilů v současnosti neexistuje evropský regulační rámec, a proto Komise navrhuje několik aktivit pro definování tohoto rámce.

Na předcházející strategie navazuje Bílá kniha Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje (EC, 2011).

V rámci vize konkurenceschopného a udržitelného dopravního systému jsou v Bílé knize vysloveny cíle týkající se silniční mobility ve městech. Základní podmínkou rozvoje dopravy je pak menší užití energie, vyšší užití čisté energie, vyšší využití moderní infrastruktury a snižování negativních dopadů na životní prostředí a zásadní přírodní zdroje jako voda, půda a ekosystémy. Bílá kniha konstatuje, že "postupné vyřazování konvenčně poháněných vozidel z městského prostředí nejvíce přispívá k významnému snížení závislosti na ropě, emisí skleníkových plynů a znečištění místního ovzduší a hluku. Tento postup bude třeba doplnit o vývoj vhodných palivových/dobíjecích infrastruktur pro nová vozidla." (bod 33 EC, 2011).

V oblasti udržitelného rozvoje dopravy pak Bílá kniha stanovuje následující cíle:

- ⇒ snížení využívání konvenčně poháněných automobilů v městské dopravě na polovinu do roku 2030;
- ⇒ postupné vyřazení konvenčně poháněných automobilů do roku 2050;
- ⇒ zavedení městské logistiky v podstatě bez obsahu CO₂ ve velkých městech do roku 2030.

V březnu 2009 přijala Rada EU směrnici 2009/33/ES¹³ o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel. Směrnice je zaměřena na podporu a stimulaci rozvoje trhu s čistými a energeticky účinnými vozidly. V rámci veřejných zakázek na veřejnou dopravu směrnice od úřadů veřejné správy a dalších provozovatelů vyžaduje, aby při výběru dodavatele zohlednily dopad těchto vozidel během doby jejich životnosti na životní prostředí, zejména spotřebu energie, emise CO₂, NO_x, NMHC a tuhých částic. Povinnost zohlednění těchto environmentálních aspektů při nákupu vozidel do vozového parku je uvalena i na provozovatele poskytující veřejné služby na základě smlouvy o veřejném závazku. Do českého právního řádu byla směrnice 2009/33/ES transponována zákonem č. 179/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

V hlavních hospodářských a rozvojových strategiích EU a ČR je alternativní doprava uváděna jako oblast zasluhující nejen pozornost, nýbrž i podporu. Aktivitu typu náhrady konvenčních paliv palivem CNG jsou výslovně uvedené např. v Zelené knize o bezpečnosti energetických dodávek (EC, 2000) či Bílé knize k dopravní politice (EC, 2001).

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do r. 2020 (EU Biodiversity Strategy to 2020)

Strategie rozvíjí šest vzájemně propojených cílů, které se zaměřují na hlavní příčiny úbytku biologické rozmanitosti a usilují o snížení hlavních tlaků na přírodu a ekosystémové služby v EU. Každý cíl se promítá do souboru časově propojených akcí a dalších doprovodných opatření. Základním cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Dílčí cíle zahrnují (1) naplňování komunitární legislativy v oblasti ochrany přírody (Směrnice 92/43/EHS a Směrnice 2009/147/ES), (2) zachování a obnovu ekosystémů a jejich služeb, (3) zvýšení podílu zemědělství a lesnictví na udržení a posílení biologické rozmanitosti,

(4) udržitelné využívání rybolovných zdrojů, (5) boj s nepůvodními invazními druhy a (6) snahu o odvrácení úbytku biologické rozmanitosti i na globální úrovni. První, druhý a pátý cíl jsou naplňovány prostřednictvím prioritní osy 4 programu.

A dále s legislativními dokumenty pro relevantní fondy EU:

- Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 (dále jen „obecné nařízení“)
- Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj a cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006
- Návrh Nařízení Evropského parlamentu a rady o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006
- Draft Template and Guidelines for the Content of the Operational Programme, který zpracovala Evropská komise (dále jen „EK“)

1.2.2. Vazba na klíčové strategické dokumenty na národní úrovni

Je zajištěn soulad s těmito klíčovými národními dokumenty zásadního významu pro programovací období 2014 - 2020:

Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020

Státní politika životního prostředí (dále jen „SPŽP“) je zásadním dokumentem, který stanoví priority a cíle České republiky v oblasti životního prostředí pro dané období.

Cílem SPŽP je přispět k efektivnímu využívání zdrojů, zajistit zdravé a kvalitní prostředí životní prostředí pro občany žijící v České republice a zároveň minimalizovat negativní dopady na životní prostředí přesahující hranice státu a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

Obsah tohoto dokumentu je vzhledem k jeho komplexnímu zaměření na problematiku životního prostředí reflektován napříč všemi prioritními osami.

Dokument je provázán s Národním programem reforem České republiky a zároveň zohledňuje priority Strategie Evropa 2020. SPŽP je tak zaměřena na následující oblasti:

- Ochrana a udržitelné využívání zdrojů včetně ochrany přírodních zdrojů, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí, ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí.
- Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší s cílem snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů změny klimatu na území ČR, snížení úrovně znečištění

ovzduší a podpory efektivního a vůči přírodě šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor.

- Ochrana přírody a krajiny spočívající především v ochraně a posílení ekologických funkcí krajiny, zachování přírodních a krajinných hodnot a zlepšení kvality prostředí ve městech.
- Bezpečné prostředí zahrnující jak předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, eroze, apod.), tak i předcházení vzniku antropogenních rizik.

Ve Státní politice životního prostředí ČR jsou uplatněny zejména následující principy:

- Princip integrace politik,
- Princip prevence,
- Princip předběžné opatrnosti,
- Princip „Znečišťovatel platí“,
- Princip nákladové efektivnosti,
- Zvyšování povědomí veřejnosti o otázkách životního prostředí,
- Princip mezinárodní odpovědnosti.

Národní program reforem ČR 2013

V tomto dokumentu je životnímu prostředí věnována kapitola Rozvoj energetické a environmentální infrastruktury, která obsahuje následující oblasti: Nakládání s odpadními vodami, Snížení spotřeby vody, Snižování rizika povodní, Nakládání s odpady, Energetické využití odpadů, Využití alternativních druhů paliv, Ochrana ovzduší a Ochrana přírody a krajiny.

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR

Ochrana životního prostředí není ve Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti definována jako samostatný pilíř, je zde však vnímána jako jedna z podmínek konkurenceschopného dlouhodobě udržitelného rozvoje. Celkové zlepšení životního prostředí zatraktivní Českou republiku jako místo pro investice, podnikání i pro život, což přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti, udržitelnému růstu a snížení nezaměstnanosti v regionech ČR. Toto obecné chápání kvality životního prostředí jako podmínky konkurenceschopnosti je tedy zachyceno ve všech definovaných prioritách. Z konkrétního hlediska je pak v rámci pilíře Infrastruktura jedním z cílů *ekonomicky udržitelný rozvoj obnovitelných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a úspor a snižování environmentální zátěže plynoucí z energetiky životnímu prostředí*.

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Strategický rámec byl schválen vládou usnesením č. 37 dne 11. ledna 2010 a jedná se o dlouhodobý strategický dokument pro oblast udržitelného rozvoje v ČR.

V rámci tohoto strategického dokumentu jsou identifikovány následující prioritní osy, které obsahují priority a cíle udržitelného rozvoje ČR:

- ⇒ Prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví
- ⇒ Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace
- ⇒ Prioritní osa 3: Rozvoj území
- ⇒ Prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita

⇒ Prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost

Programový dokument a navržené prioritní osy a cíle jsou navázány zejména na prioritní osu 2 (prioritu 2.1 - cíl 2: Podpořit podnikání a konkurenceschopnost, cíl 4: Zkvalitnit a zefektivnit dopravu a zvýšit její bezpečnost, prioritu 2.2 – cíl 3: Podpořit udržitelnou energetiku, cíl 4: Podporovat udržitelné materiálové hospodářství), na prioritní osu 3: Rozvoj území a také na prioritní osu 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita.

Státní energetická koncepce České republiky

Státní energetická koncepce České republiky se řadí mezi klíčové strategické priority energetiky ČR „Zvyšování energetické účinnosti a dosažení úspor energie v hospodářství i v domácnostech.“ V jejím rámci odkazuje na potřebu zvýšit tepelně-izolační vlastnosti obálek budov (s cílem snížení spotřeby energie na vytápění o 30 % do roku 2030 ve srovnání s rokem 2005). Obdobně *Národní akční plán energetické účinnosti České republiky* popisuje opatření ke snižování konečné spotřeby energie v České republice, včetně sektoru bydlení.

Vazba na Stanovisko útvarů Komise k vývoji oblasti Dohody o partnerství a programů v České republice pro období 2014-2020 (tzv. „Poziční dokument ČR“)

Zařazení prioritních os do OPŽP 2014-2020 vychází z doporučení Komise formulovaného v Pozičním dokumentu ČR, zejména z priorit financování *Hospodářství příznivé pro životní prostředí a účinně využívající zdroje a Rozvoj infrastruktury pro růst a konkurenceschopnost*, jež zdůrazňuje posun k nízkouhlíkovému hospodářství, který musí být sledován ve všech hospodářských odvětvích a musí být integrován do všech příslušných politik.

V rámci uvedených priorit jsou dále doporučována opatření v následujících oblastech: Ochrana životního prostředí a lepší hospodaření s přírodními zdroji, Posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství, podpora městské dopravy šetrné k životnímu prostředí.

A dále s těmito dokumenty:

- Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014-2020
- Plány hlavních povodí, Plány oblastí povodí, Plány dílčích povodí
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodních blízkých opatření (usnesení vlády č. 799/2010)
- Národní program snižování emisí ČR (usnesení vlády č. 630 ze dne 11. června 2007)
- Programy ke zlepšení kvality ovzduší zpracované na úrovni zón a aglomerací a na místní úrovni (zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění)
- Plán odpadového hospodářství ČR (v současné době je aktualizován)
- Zásady hierarchie nakládání s odpady ukotvené v zákoně o odpadech
- Aktualizovaný Státní program ochrany přírody a krajiny
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2004
- Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů, 2010
- Národní akční plány energetické účinnosti ČR, 2. NAPEE 2011
- Národní implementační plán Stockholmské úmluvy pro ČR

Dokumenty v přípravě:

- Koncepce ochrany povrchových a podzemních vod 2014-2020
- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR
- Strategie přizpůsobení se změnám klimatu ČR.

Tabulka 1: Přehled zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Zdůvodnění výběru
Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách a v sektoru bydlení (nařízení FS - článek 3 bod (a) písm. iii))	- Strategie Evropa 2020 - Akční plán EU pro energetickou účinnost - Klimaticko-energetický balíček EK - Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR - Státní politika životního prostředí ČR na léta 2012 – 2020 (schválena usnesením vlády č. 6 ze dne 9.1.2013)– prioritní oblasti: 2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie - Státní energetická koncepce ČR - Akční plán pro biomasu ČR - Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů - Národní akční plány energetické účinnosti ČR Obecné zdůvodnění: • I přes pozitivní trend v oblasti snižování emisí sklen. plynů vykazuje ČR jednu z nejvyšších hodnot energetické náročnosti • Potenciál v oblasti energetických úspor je v ČR výrazný • Zvyšování energetické účinnosti v rámci Strategie Evropa 2020 je součástí hlav. cíle • Realizovaná opatření by měla vést ke snižování konečné spotřeby energie v oblasti budov a veřejného osvětlení • Snížení ztrát při výrobě a přenosu energie
Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podpora investic k řešení zvláštních rizik, zajištění odolnosti pro případ katastrofy a rozvoj systémů krizového řízení (nařízení FS - článek 3 bod (b) písm. (ii))	• Zelená kniha k problematice na změnu klimatu • Bílá kniha – Přizpůsobení se změně klimatu: směřování k evropskému akčnímu rámci • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

	Podpora investic k řešení zvláštních rizik, zajištění odolnosti pro případ katastrofy a rozvoj systémů krizového řízení (nařízení k EFRR - článek 5 bod (5) písm. (b))	- Státní politika životního prostředí ČR na léta 2012 – 2020 (schválena usnesením vlády č. 6 ze dne 9.1.2013)– prioritní oblasti: 1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdy a horninového prostředí 4.1 Předcházení rizik 4.2 Prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí - Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR Obecné zdůvodnění: - I přes realizaci částí sanací ekologických zátěží, zůstává velký objem území, která jsou kontaminována látkami, které mohou představovat vážná rizika pro lidské zdraví či pro životní prostředí - Nedostatečné kapacity pro biodegradační plochy a zařízení, sloužících k dekontaminaci - Nedostatečné nástroje pro zajištění omezování rizik chemických látek a prosazování managementu REACH vyplývajícího z legislativy EU - Nedostatečné technologie umožňující snižování environmentálních rizik
Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Investice do vodního hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb investic členského státu mimo rámec těchto požadavků (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. ii) Opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, revitalizace měst, regenerace a dekontaminace starých průmyslových areálů (včetně oblastí s probíhajícími změnami), omezování znečištění	- Strategie Evropa 2020 - Rámcová směrnice o vodní politice - Tematická strategie o znečišťování ovzduší EU - Směrnice EU ke kvalitě ovzduší - Směrnice EU k odpadům - Strategie biologické rozmanitosti EU - Směrnice k soustavě Natura 2000 - Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR - Státní politika životního prostředí ČR na léta 2012 – 2020 (schválena usnesením vlády č. 6 ze dne 9.1.2013)– prioritní oblasti: 1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu 1.2 Předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a

	ovzduší a podpora protihlukových opatření (nařízení FS článek 3 bod (c) písm. (iv)) Investice do odpadového hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb. (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. (i)) Ochrana a obnova biologické rozmanitosti, ochrana a obnova půdy a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur (nařízení k EFRR - článek 5 bod (6) písm. (d))	omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí. Podpora využívání odpadů jako náhrady přírodních zdrojů 2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší 3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny 3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot 3.3. Zlepšení kvality prostředí v sídlech - Plán odpadového hospodářství - Plán hlavních povodí České republiky - Plány povodí pro mezinárodní oblasti povodí Labe, Odry a Dunaje - Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice - Národní program snižování emisí ČR Obecné zdůvodnění: • Řešení stále nevyhovujícího stavu povrchových a podzemních vod (komunální zdroje znečištění, zhoršená jakost některých vodních toků, eutrofizace, průmyslové a zemědělské zdroje znečištění) • Řešení výrazných ztrát pitné vody ve vodovodech • Nutnost řešit stále častěji se opakující povodně včetně preventivních opatření směřujících k záchraně lidských životů a majetku • Nedostatečné věnování se předcházení vzniku odpadů • Nedostatečné kapacity zařízení pro využití odpadů • Nedostatečné kapacity pro energetické využití zbytkového směsného komunálního odpadu • Nedostatečná kapacity zařízení pro zpracování a likvidaci nebezpečného odpadu • Stále výrazný výskyt starých a nepovolených skládek Omezení negativních dopadů nebezpečných odpadů na lidské zdraví • Nedostatečné zajištění kvalitní ochrany a managementu o ZCHÚ a lokality NATURA 2000 • Stále se snižující biodiverzita • Omezení rozsahu rozšíření problematických invazních druhů • Zajištění prostupnosti krajiny pro živočichy
--	--	---

		• Snižující se retenční schopnost vodního režimu krajiny • Zvyšující se plocha území ohrožená větrnou i vodní erozí • Snižující se funkční plochy a prvky zeleně v sídlech jako zákl. oblasti pro kvalitní život obyvatel • Eliminace dopadu svahových nestabilit
--	--	--

1.2.3. Zdůvodnění finančních alokací

Alokace na OPŽP 2014-2020 na národní úrovni zatím nebyla stanovena.

Rozdělení finanční alokace pro OPŽP 2014-2020 bude navrženo s ohledem na výstupy z identifikace potřeb v oblasti životního prostředí, na naplňování cílů Strategie Evropa 2020 a Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020.

Současně budou navržené alokace odpovídat doporučení EK v rámci dokumentu „Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in the CZECH REPUBLIC for the period 2014-2020“, který tvoří rámec pro přípravu Dohody o Partnerství.

Tabulka 2: Přehled investiční strategie programu

Prioritní osa	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Specifické výsledkové indikátory programu odpovídající specifickému cíli	Fond (uveďte fond: EFRR, ESF, FS)	Příspěvek EU - EUR	Podíl celkového příspěvku EU pro operační program (dle fondu)	
							EFRR	FS
Prioritní osa 1	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Investice do vodního hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb investic členského státu mimo rámec těchto požadavků (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. ii)	1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod ze zdrojů a zajištění dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství	Viz kapitola 2.1 PO 1	FS		0 %	28 %
			1.2 Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod	Viz kapitola 2.1 PO 1				
			1.3 Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině	Viz kapitola 2.1 PO 1				
			1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření	Viz kapitola 2.1 PO 1				

Prioritní osa 2	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, revitalizace měst, regenerace a dekontaminace starých průmyslových areálů (včetně oblastí s probíhajícími změnami), omezování znečištění ovzduší a podpora protihlukových opatření (nařízení FS čl. 3 bod (c) písm. iv)	2.1 Snížit emise podléjící se na expozici obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	Viz kapitola 2.2 PO 2	FS		0 %	20 %
			2.2 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší	Viz kapitola 2.2 PO 2				
Prioritní osa 3	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Investice do odpadového hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb (nařízení FS	3.1 Předcházet vzniku odpadů	Viz kapitola 2.3 PO 3	FS		0 %	19 %
			3.2 Zvýšit podíl materiálového využití odpadů, resp. recyklace na celkovém nakládání s odpady v ČR	Viz kapitola 2.3 PO 3				
			3.3 Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin	Viz kapitola 2.3 PO 3				

		- článek 3 bod (c) písm. i))	3.4 Zlepšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady	Viz kapitola 2.3 PO 3				
			3.5 Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky	Viz kapitola 2.3 PO 3				
	Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podpora investic k řešení zvláštních rizik, zajištění odolnosti pro případ katastrofy a rozvoj systémů krizového řízení (nařízení FS - článek 3 bod (b) písm ii))	3.6 Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže	Viz kapitola 2.3 PO 3	EFRR		1%	0%
	Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podpora investic k řešení zvláštních rizik, zajištění odolnosti pro případ katastrofy a rozvoj systémů krizového řízení (nařízení k EFRR - článek 5 bod (5) písm. (b))	3.7 Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení	Viz kapitola 2.3 PO 3				
Prioritní osa 4	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného	Ochrana biologické rozmanitosti, ochrana půdy a podpora	4.1 Posílit biodiverzitu	Viz kapitola 2.4 PO 4	EFRR		10 %	0 %
			4.2 Posílit přirozené funkce krajiny	Viz kapitola 2.4 PO 4				

	využívání zdrojů	ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur (nařízení k EFRR - článek 5 bod (6) písm. (d))	4.3 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	Viz kapitola 2.4 PO 4				
			4.4 Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory	Viz kapitola 2.4 PO 4				
Prioritní osa 5	Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách a v sektoru bydlení (nařízení FS - článek 3 bod (a) písm. iii))	5.1 Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a u veřejného osvětlení	Viz kapitola 2.5 PO 5	FS		0 %	20 %
Technická pomoc	NA	NA	6.1 Technická pomoc pro zajištění implementace OPŽP 2014 – 2020	NA	FS		0 %	2 %

2. POPIS PRIORITNÍCH OS OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014 – 2020

Výběr navržených prioritních oblastí pro 2014 – 2020 respektuje:

1. Strategické a koncepční dokumenty v daných oblastech – stěžejním je aktualizovaná verze Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020;
2. Zhodnocení současného stavu životního prostředí – Zpráva o životním prostředí za příslušný rok;
3. Využití výstupů z Analýzy potřeb v oblasti životního prostředí po roce 2013;
4. Využití negativních i pozitivních výsledků ze současného programového období a z realizace Operačního programu Životní prostředí 2007 – 2013.
5. Výstupy z jednání s jednotlivými resorty k překryvům v budoucím programovém období 2014-2020;
6. Ex-ante kondicionality;
7. Navrhovanou legislativu ES pro budoucí programové období 2014 – 2020.

Tabulka 3: Souhrnný přehled prioritních os a specifických cílů

Prioritní osa	Specifický cíl
Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní	1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod ze zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství
	1.2 Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod
	1.3 Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině
	1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření
Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech	2.1 Snížit emise podílející se na expozici obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
	2.2 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země
Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	3.1 Předcházet vzniku odpadů
	3.2 Zvýšit podíl materiálového využití odpadů, resp. recyklace na celkovém nakládání s odpady v ČR
	3.3 Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin
	3.4 Zlepšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady
	3.5 Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky
	3.6 Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže
	3.7 Snižovat environmentální rizika a rozvíjet

	systemy jejich řízení
Prioritní osa 4 : Ochrana a péče o přírodu a krajinu	4.1 Posílit biodiverzitu
	4.2 Posílit přirozené funkce krajiny
	4.3 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech
	4.4 Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory
Prioritní osa 5: Energetické úspory	5.1 Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a u veřejného osvětlení
Prioritní osa 6: Technická pomoc	6.1. Technická pomoc pro zajištění implementace OPŽP 2014 – 2020

2.1. PRIORITNÍ OSA 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů z Fondu soudržnosti. Prioritní osa bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR. Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 1 obsahuje intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR.

Cílem Směrnice 2000/60/ES je dosažení dobrého stavu vod, který je popsán biologickým a chemickým stavem. V prvních plánech povodí připravených v souladu s požadavky Rámcové směrnice pro vodní politiku č. 2000/60/ES byla identifikována řada významných vodohospodářských problémů, které je třeba vyřešit tak, aby bylo dosaženo dobrého stavu. Některé z těchto vodohospodářských problémů je možné řešit v regionálním měřítku, avšak v některých případech je nutné postupovat na mezinárodně koordinované úrovni. Významné nadregionální problémy nakládání s vodami uvedené v prvních plánech povodí představují významné látkové zatížení (prioritní látky, živiny a znečišťující látky) a odběry a převody vody. V prvních plánech povodí byla na základě významných vodohospodářských problémů navržena celá řada konkrétních opatření, která jsou postupně realizována.

Druhý plánovací cyklus má být zaměřen na dořešení vodohospodářských problémů, které nebyly v průběhu prvního plánovacího cyklu vyřešeny. Podpora z Operačního programu životního prostředí musí takto označené problémy respektovat a musí být tedy zacílena především na snižování znečištění živinami, prioritními látkami, ochranu podzemních vod a ochranu před povodněmi.

Cílem Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik je omezit riziko nepříznivých účinků spojených s povodněmi, zejména na lidské zdraví a na život, životní prostředí, kulturní dědictví, hospodářskou činnost a infrastrukturu. Přijatá opatření na snížení rizika povodní musí být v souladu s požadavky směrnice a zohledňovat mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik a plány pro zvládání povodňových rizik, které budou v souladu se Směrnicí dokončeny a zveřejněny v průběhu trvání Operačního programu .

2.1.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 1: Investice do vodního hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb investic členského státu mimo rámec těchto požadavků (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. ii)

2.1.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporovány aktivity vedoucí ke snížení znečištění podzemních a povrchových vod a zvýšení počtu obyvatel zásobovaných pitnou vodou odpovídající jakosti.

V některých lokalitách bude smysluplné vybudování standardního systému centrálního sběru odpadních vod s následným čištěním na ČOV, v mnoha případech bude ekonomicky výhodnější použití decentralizovaného řešení.

Strategie zlepšení jakosti pitné vody je dána splněním požadavků na její jakost, která je upravena požadavky směrnice Rady 98/83/EHS o jakosti vody určené pro lidskou spotřebu a vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů. Tyto požadavky je nutno zajišťovat průběžně tak, aby bylo zabezpečeno bezproblémové zásobování obyvatel pitnou vodou vyhovující legislativním požadavkům na její jakost. Současně je také třeba realizovat plány opatření na zlepšování jakosti surové vody používané pro úpravu na pitnou vodu ve vazbě na směrnici Rady 75/440/EHS o požadované jakosti povrchové vody určené pro odběr pitné vody.

Tabulka 4: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.1

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Počet obyvatel nově připojených na veřejný vodovod (počet osob) Zdroj dat: SFŽP	počet	Celá ČR	0	2012		Žadatel/příjemce	rok
	Projektová kapacita vybudovaných, obnovených a rekonstruovaných	ekvivalentní počet obyvatel (EO)	Celá ČR	0	2012		Žadatel/příjemce	rok

ch	ČOV (EO)							
	Zdroj dat: SFŽP							

Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod

V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporována komplexní a systémová opatření zajišťující strategickou ochranu vodních zdrojů. Jedná se především o soubory opatření v ploše povodí významných vodních nádrží, které budou směřovat k dosažení cílů Směrnice 2000/60/ES o vodní politice a souvisejících platných strategických a koncepčních dokumentů na národní i evropské úrovni. Snížení vnosu znečišťujících látek a jejich dopadů v podobě eutrofizace vod představuje významný negativní vliv na vodní zdroje, především s ohledem na využití těchto zdrojů pro pitné účely. Se záležitostí ochrany podzemní vody souvisí i likvidace nepotřebných vrtů v chráněných územích, které mohou představovat potenciální riziko pro vnos znečištění.

Tabulka 5: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení množství vypouštěného znečištění v ukazateli P celk. realizovanými opatřeními	kg/rok	Celá ČR	1460	2012		Žadatel/příjemce	rok

Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině

V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporována opatření k ochraně před povodněmi sledující implementaci Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (na podkladě plánů pro zvládání povodňových rizik) a 2000/60/ES (realizace výstupů resp. programů opatření 1. a 2. cyklu plánování v oblasti vod). Předpokládá se pokračování podpory konkrétních technických protipovodňových opatření - (suché nádrže s řízeným režimem plnění podle manipulačního řádu, řízený rozliv do krajiny, zkapacitnění koryt vodních toků, zvýšení přirozené retence vodních toků a údolních niv, využití stávajících vodních děl pro povodňovou ochranu adaptace území omezující škodlivé účinky působení lokálních přívalových srážek – bleskové povodně apod.) V rámci tohoto cíle je plánována také podpora zadržování vody v krajině a zvyšování retenčního potenciálu, a tedy snižování rychlosti odtoku v době povodňových situací. V rámci podpory se předpokládá podpora dvou typů projektů a to obnovy pramenných oblastí toku a hospodaření se srážkovými vodami.

Tabulka 6: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
----	-----------	----------------	-------------------	-----------------	-------------	-----------------------	-------------	---------------------

	Snížení počtu nemovitostí v rozlivovém území Q100	počet	Celá ČR	0			žadatel/příjemce	průběžně
--	---	-------	---------	---	--	--	------------------	----------

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Specifický cíl 1.4 je velmi úzce propojen se specifickým cílem 1.3 a implementací Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Tento specifický cíl tvoří soubor opatření zaměřených na prevenci a ochranu obyvatel, majetku, kulturního dědictví a životního prostředí před účinky povodní a zajištění zlepšení rychlosti a kvality informací v době povodně. Zkušenosti z povodní v roce 2006 a přívalových povodní 2009 a 2010 i povodně z června 2013 ukazují, že rychlost a kvalita informací jsou zásadní pro zvládnutí povodňového rizika, zmírnění možnosti přímého ohrožení lidských životů či možného snížení povodňových škod. Důležitost informovanosti vzrůstá zvláště u přívalových povodní v případě menších toků. Podporovaná nestrukturální opatření zahrnují hodnocení povodňového rizika a plány pro zvládání povodňového rizika, přípravu povodňových a krizových orgánů na provádění operativních opatření při nebezpečí povodně a za povodní, rozšíření a zkvalitnění předpovědní a výstražné služby a hlásné služby v době povodně.

Tabulka 7: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.4

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Rozšíření a zrychlení distribuce povodňových výstrah (SIVS)	počet	území potenciálně ohrožená povodňovým rizikem a jejich povodí	x	2012		Mapy povodňového nebezpečí a rizik	rok

2.1.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.1.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod ze zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.1 - budou:

- Výstavba, obnova a rekonstrukce kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace vyhovujících čistíren odpadních vod, včetně decentralizovaných řešení (domovní ČOV)
- Výstavba, rekonstrukce a intenzifikace úpraven vody a zdrojů pitné vody, výstavba, rekonstrukce a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů sloužících veřejné potřebě
- Výstavba, modernizace a intenzifikace čistíren odpadních vod a související výstavba, rekonstrukce a obnova kanalizace pro aglomerace, které dosud nesplňují podmínky Směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod

Hlavní cílové skupiny: Majitelé a provozovatelé vodohospodářské infrastruktury

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, státní podniky (Vojenské lesy a statky ČR pro výkon správy na území vojenských újezdů)

Forma podpory: dotace

Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.2 - budou:

- Podpora uplatňování postupů v technologii, vedoucích k zamezení vypouštění prioritních látek z průmyslových bodových zdrojů znečištění
- Odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace vod) v ploše povodí
- Likvidace nepotřebných vrtů v chráněných územích z Registru dle Směrnice 2000/60/ES o vodní politice s cílem zlepšit stav vodních útvarů podzemních vod

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, kraje, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, státní podniky, státní organizace, Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu

Forma podpory: dotace

Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu

Oblast podpory je zaměřena na realizaci povodňových opatření v intravilánu obcí a extravilánu, která budou mít pozitivní efekt na zmenšení rozsahu zaplaveného území v obcích a snížení počtu zaplavených nemovitostí a tím snížení povodňových škod. V rámci podpory se předpokládá podpora projektů zprůtočňování koryt vodních toků a přilehlých niv v intravilánu obcí a extravilánu s přímou vazbou na snížení povodňového ohrožení v intravilánu po toku, zlepšování

přírodních rozlivů, včetně strukturálních opatření v nivě revitalizačního a přírodě blízkého charakteru. Jako příjemci podpory se očekávají veřejné subjekty nebo organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích. Dalšími typy podporovaných projektů v rámci aktivity Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně jsou navrhovány například výstavba poldrů, úpravy stávající nádrží za účelem zvýšení a zlepšení jejich protipovodňových funkcí. Cílovou skupinou mohou být v tomto případě i soukromí vlastníci. Součástí podpory jsou i aktivity zaměřené na retardaci odtoku a to obnova pramenných oblastí vodních toků a hospodaření se srážkovými vodami. Hospodaření se srážkovými vodami zejména v městských aglomeracích je vedeno snahou postupně omezovat vypouštění neznečištěných srážkových vod do kanalizace. Srážkové vody mohou být zadrženy a využívány např. k zavlažování zahrad a parků nebo zasakovány do podloží, v době povodně správná funkce zařízení může pomoci oddálit přetížení kanalizačních systémů a potenciálně snížit možné následky povodně. Cílovou skupinou u tohoto typu opatření je veřejný sektor, zejména obce.

Výsledný efekt financovaných opatření v rámci specifického cíle by mělo být zlepšení povodňové ochrany sídelních aglomerací.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.3 - budou:

- Zprůtočnění koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přírodních rozlivů
- Obnova pramenných oblastí vodních toků
- Hospodaření se srážkovými vodami ve smyslu jejich zadržení v krajině a jejich dalšího využití namísto jejich urychleného odvádění kanalizací do toků
- Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, kraje, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, státní podniky, státní organizace, Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50% majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty i subjekty včetně VVI, fyzické osoby

Forma podpory: dotace

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

V rámci této podoblasti se plánuje podpora preventivních protipovodňových opatření a ochrany obyvatel před účinky povodní. Specifický cíl částečně navazuje na oblast podpory 1.3.1 OPŽP v minulém programovém období. Operační cíle podpory jsou úzce svázány se specifickým cílem 1.3, se kterým sdílají hlavní princip - zvýšení ochrany života osob a majetku ekonomických aktivit regionů ohrožených povodňovým rizikem. Aktivita je zaměřena na zlepšení znalostí povodňového ohrožení a povodňových rizik obyvatel i státní správy a samosprávy. Poskytování

kvalitních a včasných zpráv a jejich rozšiřování prostřednictvím hlásného a varovného systému ochrany před povodněmi je zásadním faktorem pro zvládnutí krizových situací v době povodňových událostí včetně přívalových povodní. Podporované projekty v rámci aktivity „Analýza odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření“ budou zaměřeny na celá povodí zejména menších toků včetně komplexních návrhů realizace opatření pro snížení rychlosti odtoku vody z povodí a eliminaci povodňových průtoků prováděných přírodě blízkým způsobem. Druhou zásadní aktivitou jsou projekty zaměřené na rozšíření a zlepšení systému předpovědní a hlásné povodňové služby a výstražných systémů na lokální i celostátní úrovni, včetně jejich technického vybavení, a tvorba digitálních povodňových plánů. Cílovou skupinou u obou aktivit je veřejný sektor.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.4 - budou:

- Analýza odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření
- Budování, rozšíření a zkvalitnění informačních, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na lokální i celostátní úrovni, digitální povodňové plány

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území potenciálně ohrožená povodňovým rizikem a jejich povodí

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, kraje, státní podniky, státní organizace, Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50% majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty i VVI

Forma podpory: dotace

2.1.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

- Soulad se státní politikou plánování v oblasti vod, tvořenou zpracovávaným Plánem hlavních povodí České republiky a navazujícími plány oblastí povodí včetně programů opatření.
- Soulad projektu se zpracovaným Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů.
- Realizací projektů dojde k poklesu vypouštěného znečištění v komunálních městských odpadních vodách, případně ke zkvalitnění zpracování a stabilizace čistírenských kalů za účelem jejich dalšího využití nebo zneškodňování.
- Projekty řešící rekonstrukci oddílné splaškové nebo jednotné kanalizace jsou přijatelné pouze tehdy, je-li prokazatelně zdůvodněna nezbytnost této rekonstrukce. Projekty řešící rekonstrukci ČOV jsou přijatelné pouze v souvislosti s intenzifikací nebo změnou kapacity ČOV při současném zvýšení účinnosti ČOV, případně se zkvalitněním zpracování kalů.
- Realizací projektů ve specifickém cíli 1.2. dojde k poklesu vypouštěného znečištění zvláště nebezpečných látek definovaných Nařízením vlády č. 61/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Projekt musí mít prokazatelný dlouhodobý efekt na snížení eutrofizace povrchových vod. Jeho nedílnou součástí je přesná specifikace cílového stavu, kterého je zamýšleno dosáhnout spolu s definicí cílových parametrů.

- Realizací technických opatření u stávajících ČOV a vodních děl k zachycení sedimentů musí dojít k prokazatelnému dlouhodobému snížení vnosu nutrientů do nádrží (především fosfor)
- Biologická a další technická opatření k dlouhodobému snížení eutrofizace povrchových vod ve vodních nádržích lze podporovat pouze v případě, že jsou součástí komplexního řešení celého dílčího povodí nad vodní nádrží (jehož součástí by mělo být především omezení smyvu, tj. přísunu živin P, N ze zemědělských pozemků) a v příslušném povodí je zajištěno odstraňování nutrientů u bodových zdrojů znečištění pod 2000 EO. Těžba sedimentů bude podporována pouze lokálně po prokázání její nezbytnosti.
- Projekt musí prokázat komplexnost a účinnost navrhovaných opatření porovnáním stavu před a po aplikaci opatření s minimálním negativním dopadem na vodní a na vodu vázaný ekosystém a bez ohrožení lidského zdraví (sledovat především ovlivnění fyzikálně-chemických podmínek, toxicitu, redukci rybí obsádky, ohrožení vodní fauny a flóry – chráněné druhy, další negativní efekty v ekosystému: zápach, zbarvení vody apod.).
- Projektem dojde k zabezpečení zásobování obyvatel pitnou vodou v dostatečném množství, popř. ve zlepšené kvalitě, nebo bude umožněno zásobování většího počtu obyvatel kvalitní pitnou vodou.
- Podmínky výběru provozovatele a provozní smlouva podléhají schválení SFŽP.
- Projekty jsou přijatelné, leží-li ve správním území dotčené obce výše specifikované území vyžadující zvláštní ochranu, přičemž toto chráněné území přímo zasahuje do zastavěné části obce, v které se realizuje dané opatření, nebo k této zastavěné části obce bezprostředně přiléhá, nebo realizací projektu dojde prokazatelně k pozitivnímu ovlivnění vodního režimu chráněného území.

2.1.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy neuvažuje.

2.1.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci Prioritní osy 1 se nepřepokládá existence velkého projektu.

2.1.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 8: Společné a specifické indikátory výstupu P01

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Délka vybudovaných, obnovených a rekonstruovaných kanalizací	km	FS	Celá ČR	350	Žadatel/Příjemce
	Délka vybudovaných a rekonstruovaných rozvodných sítí pro pitnou vodu (bez přípojek)	km	FS	Celá ČR	1500	Žadatel/Příjemce

Počet vybudovaných, obnovených a rekonstruovaných ČOV	počet	FS	Celá ČR	50000	Žadatel/Příjemce
Počet vybudovaných a rekonstruovaných rozvodných sítí pro pitnou vodu (bez přípojek)	počet	FS	Celá ČR	8	Žadatel/Příjemce
Počet opatření realizovaných pro snížení eutrofizace	počet	FS	Celá ČR	10	Žadatel/Příjemce
Počet nově vybudovaných poldrů	počet	FS	Celá ČR	10	Žadatel/Příjemce
Počet obnovených, vystavěných a rekonstruovaných vodních děl sloužících k povodňové ochraně	počet	FS	celá ČR		Žadatel/Příjemce
Počet opatření realizovaných v oblasti hospodaření se srážkovými vodami	počet	FS	Celá ČR		Žadatel/Příjemce
Počet obnovených pramenných oblastí	počet	FS	Celá ČR		Žadatel/Příjemce
Zkvalitnění přípravy povodňových plánů	počet	FS	Celá ČR		Žadatel/Příjemce

2.1.2. Výkonnostní rámec

Výkonnostní rámec bude formulován souladu s článkem 19 odst. 1 návrhu obecného nařízení a přílohou návrhu obecného nařízení a kap. 6.4. Milníky pro výkonnostní rámec budou stanoveny jako klíčové kroky implementace, finanční výstupové a, kde je vhodné, výsledkové indikátory.

Tabulka 9: Výkonnostní rámec na úrovni PO 1

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2022)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby

2.1.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 10: Kategorie intervencí

FS: kategorie regionu											
Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.2. PRIORITNÍ OSA 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů z Fondu soudržnosti. Prioritní osa bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR zejména se zaměřením na sídelní útvary (města, obce). Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 2 obsahuje intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR.

2.2.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 2: Opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, revitalizace měst, regenerace a dekontaminace starých průmyslových areálů (včetně oblastí s probíhajícími změnami), omezování znečištění ovzduší a podpora protihlukových opatření (nařízení FS čl. 3 bod (c) písm. iv)

2.2.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit emise podílející se na expozici obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Globálním cílem pro období 2014-2020 je zlepšení kvality ovzduší tam, kde jsou překračovány imisní limity a udržení kvality ovzduší tam, kde je kvalita dobrá.

Řešením aktuálního stavu ovzduší je omezení primárních emisí znečišťujících látek u nejvýznamnějších přispěvatelů a v případě prachových částic a troposférického ozonu také jejich prekurzorů náhradou zastaralých spalovacích zařízení na pevná paliva za nová environmentálně šetrná, společně s energetickými úsporami a opatřeními v oblasti dopravní infrastruktury a vozového parku využitím alternativních pohonů u subjektů zajišťujících veřejnou službu. Na expozici obyvatelstva se v případě PM₁₀ a PM_{2,5} významně podílí i resuspenze, proto se předpokládá i podpora projektů na omezení prašnosti z plošných zdrojů např. podpora výsadby a rekonstrukce izolační zeleně v intravilánech.

Podporu je také nutné soustředit na omezování emisí znečišťujících látek, pro něž jsou stanoveny národní emisní stropy a další cíle snižování jejich vypouštění množství. Omezení emisí je možné dosáhnout pouze využitím nových environmentálně šetrných způsobů výroby energie a technických řešení na zdrojích znečišťování ovzduší zaměřených především na snížení emisí oxidů dusíku, prachových částic a těkavých organických látek a amoniaku a dalších látek. Podpora bude zároveň směřovat do oblasti ekologické dopravy, přičemž hlavním cílem je zvýšit podíl „čistých vozidel“ v sektoru veřejné dopravy a podporovat obměnu vozového parku.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Cílovým stavem je plnění imisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) a národních emisních stropů (směrnice 2001/80/ES a Göteborgský protokol Úmluvy o omezování znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států).

Tabulka 11: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 2.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
----	-----------	----------------	-------------------	-----------------	-------------	-----------------------	-------------	---------------------

	Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	t/rok	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	341	2011	329	Žadatel/příjemce	Průběžně
	Snížení emisí ostatních látek	t/rok	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	140	2011	135	Žadatel/příjemce	Průběžně

Specifický cíl 2: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země

Systémy sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země slouží k vyhodnocování současného stavu a také k vyhodnocování účinnosti prováděných opatření ke zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí a k predikci budoucího stavu.

V rámci přípravy revize evropské Tematické strategie ochrany ovzduší se projednávají další požadavky na monitoring kvality ovzduší nad rámec současné legislativy. Tyto požadavky bude nutné reflektovat v nastavení národní sítě imisního monitoringu.

Sledování počasí a klimatu je důležité zejména proto, že kvalita ovzduší je závislá na rozptylových, meteorologických a klimatických podmínkách a pro její hodnocení je tedy nezbytné také hodnocení těchto podmínek. Kvalita ovzduší souvisí také s ochranou ozonové vrstvy Země, a to mimo jiné z toho důvodu, že reakce probíhající v troposféře jsou závislé na intenzitě slunečního svitu.

Další důležitou aktivitou v oblasti monitoringu je zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry, které povede k lepší prostorové interpretaci naměřených dat a modelování v oblastech, kde není kvalita ovzduší sledována měřením.

V neposlední řadě je důležité věnovat pozornost také identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší, která povede ke správnému zacílení řízení kvality ovzduší.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Získat relevantní data o stavu atmosféry na místech s nejvyšší vypovídající schopností.

Tabulka 12: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 2.2

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Zvýšení celkového počtu pracovišť a zmodernizovaných pracovišť pro	Počet	Celá ČR	0	2014	20	Žadatel/příjemce	Průběžně

sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země								
Zvýšení celkového počtu měřicích stanic nebo počtu zrekonstruovaných stanic pro sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země včetně jejich vybavení	Počet	Celá ČR	0	2014	150	Žadatel/příjemce	Průběžně	

2.2.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.2.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit emise podílející se na expozici obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.1 - budou:

- Výměna a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů za bezemisní nebo nízkoemisní, pořízení technologií ke snížení emisí a změny technologických postupů za účelem snížení emisí
- Rozšiřování a rekonstrukce systémů centralizovaného zásobování teplem
- Výsadba a regenerace izolační zeleně, pořízení techniky na úklid cest či dalších technických zařízení ke snižování prašnosti
- Pořízení vozidel na alternativní pohon (kromě biopaliv) a výstavba související infrastruktury

Podporované typy projektů k naplnění jednotlivých aktivit specifického cíle budou:

- Nákup a výstavba nízkoemisních spalovacích stacionárních zdrojů (např. mikrokogenerace, kotle apod.) a nákup tepelných čerpadel, elektrických kotlů, výstavba bezemisních centrálních zdrojů tepla a elektřiny;

- Rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů (spalovacích, tepelně zpracovávajících odpad, nakládajících s VOC a ostatních stacionárních zdrojů), instalace dodatečných technologií ke snížení emisí (např. DESOx, DENOx, DEDust), změny technologických postupů za účelem snížení emisí (např. změna používaných paliv nebo surovin);
- Pořízení technologií ke snížení emisí amoniaku, pořízení technik pro zavádění krmné strategie v sektoru zemědělství;
- Výstavba nových rozvodů soustavy centralizovaného zásobování tepelnou energií, rozšíření stávajících soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií, připojení zdroje odpadního tepla z průmyslu na soustavu centralizovaného zásobování tepelnou energií;
- Rekonstrukce stávajících soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií;
- Výsadba a regenerace izolační zeleně oddělující obytnou zástavbu od průmyslových staveb či komerčních areálů nebo frekventovaných dopravních koridorů;
- Pořízení strojů na úklid zpevněných cest nebo silničních komunikací za účelem snížení prašnosti (např. samosběrné nebo kropicí vozy);
- pořízení dalších technických zařízení ke snižování prašnosti z plošných zdrojů (dle povahy procesu např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení);
- Nákup vozidel s pohonem na CNG, LNG, vodík a elektřinu a případně na další alternativní paliva;
- Výstavba plnicích a dobíjecích stanic jako navazující infrastruktury pro nákup vozidel s pohonem na alternativní paliva.

Hlavní cílové skupiny: Vlastníci a provozovatelé zařízení znečišťující ovzduší

Cílová území: celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)

Typy příjemců: územní samosprávné celky a jejich svazky, obecně prospěšné společnosti, právnické osoby, veřejné výzkumné instituce, nadace a nadační fondy, příspěvkové organizace, občanská sdružení a církve, malé a střední podniky, průmyslové podniky, organizace zřízené na základě zvláštního zákona, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, fyzické osoby.

Forma podpory: dotace, půjčka, zvýhodněný úvěr

Specifický cíl 2: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.2 - budou:

- Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země včetně související infrastruktury pro správu zpracování a hodnocení dat a pro zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry a identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší

Podporované typy projektů k naplnění jednotlivých aktivit specifického cíle budou:

- Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší v celorepublikovém či regionálním měřítku (zejména monitorovací sítě, laboratoře, zabezpečení sběru vzorků a přenosu dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci);
- Výstavba a aktualizace systémů určených pro hodnocení kvality ovzduší a posouzení dopadů opatření ke zlepšení kvality ovzduší (zejména tvorba, aktualizace a vývoj databází, softwaru pro zpracování dat, modelování a simulaci);
- Podpora obnovy a rozvoj systémů pro archivaci a zpracování údajů o znečišťování ovzduší (emisních dat) jak standardních znečišťujících látek, tak skleníkových plynů.
- Výstavba a obnova systémů sledování meteorologických a klimatologických ukazatelů v celorepublikovém či regionálním měřítku (zejména měřicí sítě, laboratoř, přenos dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci);
- Výstavba a aktualizace systémů určených pro hodnocení meteorologických a klimatologických dat (zejména tvorba, aktualizace a vývoj databází, softwaru pro modelování a simulaci);
- Výstavba a obnova systémů sledování ozonové vrstvy Země a emisí a propadů skleníkových plynů;
- Tvorba a aktualizace systémů určených pro hodnocení naměřených dat týkajících se ozonové vrstvy Země a emisí a propadů skleníkových plynů (zejména tvorba a aktualizace databází, softwaru pro modelování a simulaci);
- Infrastruktura pro identifikaci zdrojů znečišťování (zejména monitorovací technika, laboratoře, zabezpečení sběru a zpracování vzorků a přenosu dat), správu a zpracování dat a pro vývoj a zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry.

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: územní samosprávné celky a jejich svazky, obecně prospěšné společnosti, právnické osoby, veřejné výzkumné instituce, nadace a nadační fondy, příspěvkové organizace, občanská sdružení a církve, malé a střední podniky, průmyslové podniky, organizace zřízené na základě zvláštního zákona, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace.

Forma podpory: dotace

2.2.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Výběr projektů se bude řídit principem požadavku na zlepšení kvality ovzduší tam, kde je špatná a jejího udržení tam, kde je dobrá. Vybrané projekty, které by nebylo možné bez podpory z Evropských fondů realizovat, musí jednoznačně přispívat ke snížení expozice obyvatelstva, ekosystémů a vegetace nadlimitním koncentracím znečišťujících látek anebo zlepšovat systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší.

Podpora snižování emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší ovlivňující kvalitu ovzduší

Podmínky přijatelnosti projektů ke snižování emisí znečišťujících látek:

- soulad projektu s příslušným programem ke zlepšení kvality ovzduší na úrovni zóny nebo aglomerace.

- dosažení nákladově efektivních hodnot snížení emisí nebo emisních parametrů zdrojů včetně dalších podmínek provozu zdrojů v návaznosti na zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší.

Podpořena bude také příprava projektové dokumentace, odborného posudku, energetického auditu a případně také příprava projektu na zajištění realizace metody Energy Performance Contracting.

Podpora systému sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země

Podmínky přijatelnosti projektů ke zlepšování systémů sledování, hodnocení a predikce údajů souvisejících s kvalitou ovzduší a stavem atmosféry:

- soulad projektu s podmínkami zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, vyhlášky č. 330/2012 Sb. o **způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích** a směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu
- Získávaná data budou předávána do databáze ISKO (informační systém kvality ovzduší) nebo celostátního klimatického systému či systému monitorujícího ozónovou vrstvu Země.

Podpořena bude také příprava projektové dokumentace a odborných posudků.

Projekty ve všech oblastech budou hodnoceny také podle míry podpory na snížení emisí znečišťujících látek, podporovaných systémů, zařízení a přístrojového vybavení

2.2.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se uvažuje o využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy.

2.2.1.2.4. Specifikace velkých projektů

Bude doplněno na základě výstupů Strategie ovzduší 2020.

2.2.1.2.5. Indikátory výstupu

Tabulka 13: Společné a specifické indikátory výstupu P02

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	počet	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	150000	Žadatel/příjemce
	Počet nově pořízených vozidel na alternativní pohon	počet	FS	Celá ČR se zaměřením na	2000	Žadatel/příjemce

				sídelní útvary (města, obce)		
	Počet nově pořízených plnicích a dobíjecích stanic	počet	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	1000	Žadatel/příjemce
	Objem nově vysázené izolační zeleně	m ³	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	75000	Žadatel/příjemce
	Počet zařízení určených k omezování prašnosti z plošných zdrojů	počet	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	500	Žadatel/příjemce
	Počet pořízených přístrojů a techniky ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země	počet	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	500	Žadatel/příjemce
	Počet pořízených licencí a nově vyvinutých nebo zmodernizovaných softwarových nástrojů ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země	počet	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	12	Žadatel/příjemce

2.2.2. Výkonnostní rámec

Výkonnostní rámec bude formulován souladu s článkem 19 odst. 1 návrhu obecného nařízení a přílohou návrhu obecného nařízení a kap. 6.4. Milníky pro výkonnostní rámec budou stanoveny jako klíčové kroky implementace, finanční výstupové a, kde je vhodné, výsledkové indikátory.

Tabulka 14: Výkonnostní rámec na úrovni PO 2

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2022)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby

2.2.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 15: Kategorie intervencí

FS: kategorie regionu

Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.3. PRIORITNÍ OSA 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů a tematického cíle č. 5 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik. Oblast odpadů, materiálových toků a ekologických zátěží bude financována z Fondu soudržnosti, oblast environmentálních rizik pak z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Část prioritní osy financované z Fondu soudržnosti bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR. Část prioritní osy financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj bude pokrývat všechny regiony v ČR s výjimkou Prahy.

2.3.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 3: Investice do odpadového hospodářství za účelem plnění požadavků acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešení důležitých potřeb (nařízení FS - článek 3 bod (c) písm. i)

Priority podpory projektů v odpadovém hospodářství určuje zejména Plán odpadového hospodářství České republiky a připravovaný Program předcházení vzniku odpadů v ČR. Strategie a priority dalšího rozvoje odpadového hospodářství jsou dány rámcově politikou životního prostředí ČR, evropskými požadavky a závazky ČR a praktickými potřebami vyplývajícími ze stávajícího stavu odpadového hospodářství v ČR. POH ČR i česká legislativa odpadového hospodářství (dále jen „OH“) jsou založeny na principu dodržování hierarchie nakládání s odpady. Priority OH zohledňují hlavní strategické cíle v oblasti OH a odráží tuto hierarchii.

2.3.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů

Prvotní původce odpadů má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti. Odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, by měly být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu s příslušnými právními předpisy na ochranu životního prostředí. Předcházení vzniku odpadu je způsob nakládání s odpadem, který se slučuje s koncepcí udržitelného rozvoje a respektuje jeho principy.

Strategie prevence odpadu spočívá obecně v racionálnějších využívání surovin, materiálů a energií. Cílem je snížit množství vytvořených odpadů a ztrát ve výrobě. V souvislosti s prevencí je třeba klást důraz na opatření čistší produkce, především realizace inovativních technologií pro prevenci vzniku odpadů (s ohledem na nejlepší dostupné techniky – BAT). Významným krokem je také realizace technologií k přípravě pro opětovné použití tj. budování sběrných center pro opětovné použití výrobků na konci životnosti (např.: elektrozařízení, nábytek, textil,...). Dalším důležitým krokem v této oblasti je optimalizace infrastruktury odpadového hospodářství s cílem vytvořit vhodné prostředí pro realizaci prevence a zajištění podpory pro vzdělávání a osvětu v oblasti předcházení vzniku odpadů a jejich využití.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Zlepšení prevence vzniku odpadu.
- Snížení růstu množství odpadů a jeho stagnace od roku 2019.

Tabulka 16: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Celkové množství výrobků připravených k opětovnému použití	počet	celá ČR	0			Žadatel /příjemce	průběžně
	Množství nevyprodukovaného odpadu	t/rok	celá ČR	0			CENIA	rok

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového využití odpadů, resp. recyklace na celkovém nakládání s odpady v ČR

Pokud nelze předejít vzniku odpadu, měl by být odpad využit, a to zejména materiálově (recyklace). Materiálové využití odpadů podporuje obnovu surovin a napomáhá ke snížení spotřeby primárních zdrojů. Smyslem tohoto specifického cíle je dosažení zvýšení podílu využívaných odpadů pomocí odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů a systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů (baterie a akumulátory, odpad z elektrických a elektronických zařízení, použitých olejů, biologicky rozložitelných odpadů). Oblast podpory dále zahrnuje i technologie k využívání druhotných surovin získaných z odpadů.

Mezi hlavní cíle patří:

- Podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj a vedou k zachování primárních přírodních zdrojů.
- Podporovat nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu.
- Podporovat přípravu na opětovné použití a recyklaci odpadů.
- Splnit cíl spočívající v omezení množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (KO) ukládaných na skládky vyprodukovaných v roce 1995 do roku 2020 na 35 % v souladu se směrnicí 1999/31/ES. Tento cíl je ohrožen pro zatím převažující skládkování KO a nedostatek jiných kapacit pro zpracování odpadu.
- Dosažení cíle EU stát se „recyklační společností“ a naplnit požadavky směrnic se stanovenými cíli recyklace a využití:
 - *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic,*
 - *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech,*
 - *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností,*
 - *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (přepracované znění),*
 - *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a o odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS.*

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Kvalitní recyklace a maximální využití vhodných odpadů.
- Opětovné použití výrobků s ukončenou životností.
- Povinné zavedení tříděného sběru přinejmenším pro odpady z: papíru, kovu, plastu a skla.
- Podpora odděleného sběru a následná recyklace a využití materiálově využitelných složek komunálních odpadů a odpadů ostatních původců.
- Zajištění dostatečných kapacit pro materiálové využití komunálních odpadů a směsného komunálního odpadu vznikajících na území obcí a jim podobných odpadů od ostatních původců.
- Zajištění nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (BRKO) zejména na úrovni obcí a to od sběru až po konečné využití odpadů/výstupních produktů ze zařízení.
- Optimalizace nakládání s BRKO a ostatním BRO na území ČR.
- Projektovat a stavět nová zařízení a modernizovat stávající zařízení.

Tabulka 17: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Navýšení celkového množství materiálově využitého odpadu	t/rok	celá ČR				Žadatel /příjemce	rok
	Navýšení množství odpadů zpracovaných v podpořených systémech separace a svozu odpadů	t/rok	celá ČR				Žadatel /příjemce	rok
	Počet podpořených zařízení pro materiálové využití odpadů	počet	celá ČR				Žadatel /příjemce	rok
	Počet podpořených zařízení pro materiálové využití komunálního odpadu	počet	celá ČR				Žadatel /příjemce	rok

Specifický cíl 3: Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin

Česká republika stále nedisponuje dostatečnými kapacitami konečných zařízení pro nakládání s odpady, a proto kromě rozvoje technologií na materiálové využívání odpadů by měl být rovněž podporován i rozvoj nových technologií pro jejich energetické využívání. Energetické využití odpadů je po opětovném použití a recyklaci odpadů dalším v pořadí v hierarchii nakládání s odpady. Energetické využití by mělo být podporováno zejména v případě směsného komunálního odpadu, který je dále velmi obtížně materiálově využitelný vzhledem k míře znečištění a možné kontaminaci potenciálně využitelných složek nebezpečnými látkami. Ne všechny odpad je totiž ekonomicky či technicky možné využít materiálově (recyklovat) a např. u již zmíněného zbytkového směsného komunálního odpadu je materiálové využití problematické. Zbytkový směsný komunální odpad, který zůstane po separaci tzv. recyklovatelných složek obyvateli, je přesto stále velmi hodnotnou surovinou. Tento odpad však nemusí být nutně odstraňován na skládkách, ale může být využit pro výrobu tepla a elektřiny pro domácnosti ve specializovaných zařízeních na energetické využívání komunálních odpadů.

Energetickým využitím odpadu se sníží jeho objemové množství a část odpadu se tedy odkloní od skládkování (odstranění) směrem k jeho využití a tímto se napomůže ochraně životního prostředí. Pokud je komunální odpad energeticky využit, dojde rovněž k úsporám primárních přírodních surovin a dochází také ke snižování množství vypouštěných skleníkových plynů.

V době přípravy nového programového období 2014 - 2020 byly Evropskou komisí administrovány dva velké projekty zařízení pro energetické využívání komunálních odpadů (v Ústeckém a v Plzeňském kraji). I v případě, že by oba tyto projekty byly úspěšně realizovány, v ČR stále bude nedostatečná kapacita podobných zařízení na energetické využívání odpadů, jakožto součásti regionálních systémů pro nakládání s odpady, kam by v souladu s hierarchií nakládání s odpady, mohl být komunální odpad odkláněn od skládkování (odstranění) směrem k jeho využití.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Zvýšit energetické využívání odpadů zejm. komunálních odpadů a směsných komunálních odpadů vznikajících na území obcí (a jim podobných odpadů od ostatních původců) v zařízeních k tomu určených, a to v souladu s platnou legislativou, kdy odpady fungují jako surovina, zejm. pak jako náhrada primární suroviny – uhlí.
- Podpořit výstavbu nových zařízení k energetickému využívání odpadů (ZEVO) a spalování odpadů.
- Zvýšení podílu energetického využití směsného komunálního odpadu.

Tabulka 18: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Navýšení celkového množství energeticky využitých odpadů	t/rok	celá ČR				CENIA	rok
	Navýšení množství energeticky využitých komunálních odpadů	t/rok	celá ČR				CENIA	rok

Specifický cíl 4: Zlepšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady

Za účelem minimalizace nepříznivých účinků vzniku nebezpečných odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí je třeba zabezpečit snížení měrné produkce nebezpečných odpadů, zvýšit podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů a odstranit staré zátěže, kde se nebezpečné odpady nacházejí.

Pro dosažení cíle omezení dopadů na lidské zdraví a životní prostředí naplnit cíle obsažené ve směrnici:

- *směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic,*

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (přepracována),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS včetně následných novelizací.

Do právní úpravy ČR v oblasti odpadového hospodářství jsou postupně zaváděny limity obsahu některých nebezpečných látek a materiálů ve výrobcích, které nutí výrobce nahrazovat nebezpečné materiály méně nebezpečnými (například při výrobě automobilů, elektrozařízení, baterií, obalů apod.).

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Snižování nebezpečných vlastností odpadů.
- Výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady (vyjma skládkování).

Tabulka 19: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení množství vyprodukovaného o nebezpečného odpadu	(t/rok)	celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok

Specifický cíl 5: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

Významný negativní dopad zejména na krajinný ráz, stejně tak jako na kvalitu podzemních i povrchových vod, mají skládky, především pak staré skládky, které nejsou často ani zmonitorovány a jejich vliv na životní prostředí proto může být velký. Skládkování odpadu je navíc také zdrojem methanu, silného skleníkového plynu, vznikajícího anaerobním rozkladem organického uhlíku.

Na území ČR se hojně vyskytují skládky, které byly provozovány v době, kdy ještě nebyly nastaveny dostatečně přísné technické parametry pro stavbu a provoz skládek (těsnící vrstvy apod.). Tyto skládky nebyly postaveny jako řádně vodohospodářsky zabezpečené stavby a ani v tomto smyslu nebyly provozovány a představují tudíž možnou velkou zátěž pro životní prostředí. Staré skládky jsou přetrvávajícím problémem v oblasti komunální ochrany životního prostředí každého města a obce. Představují riziko pro životní prostředí a v některých případech i pro lidské zdraví.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Snížení nebezpečnosti starých skládek a odstranění nepovolených skládek.

Tabulka 20: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota	Zdroj údajů	Frekvence sledování
----	-----------	----------------	-------------------	-----------------	-------------	----------------	-------------	---------------------

						(2022)		
	Navýšení počtu rekultivovaných starých skládek	počet	celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok
	Navýšení počtu odstraněných nepovolených skládek v ZCHÚ	počet	Celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok

2.3.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.3.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.1 - budou:

- Realizace inovativních technologií pro prevenci vzniku odpadů (zejména s ohledem na nejlepší dostupné techniky - BAT)
- Realizace technologií k přípravě pro opětovné použití

Příklady podporovaných projektů:

- Podpora technologií, jejichž výstupem bude výrobek neobsahující nebezpečné látky, nebo se sníženým obsahem nebezpečných látek.
- Podpora technologií s nižší surovinovou a energetickou spotřebou při výrobě výrobků.
- Podpora technologií splňujících požadavky ekodesignu.
- Podpora technologií pro výrobu biodegradabilních obalů.
- Budování sběrných systémů a center pro opětovné použití výrobků na konci životnosti (např. pro elektrozařízení, nábytek, textil, náhradní díly pro automobily).
- Budování sběrných systémů a center pro opětovné použití výrobků na konci životnosti (např. pro elektrozařízení, nábytek, textil, náhradní díly pro automobily).
- Budování informačních, osvětových a školicích center.
- Realizace nástrojů ke zvyšování úrovně informovanosti o možnostech prevence vzniku odpadu.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, původci odpadu

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: neziskové organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, občanská sdružení a církve, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, právnické osoby státem pro tyto účely zřízené, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona.

Forma podpory: dotace, půjčky

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového využití odpadů, resp. recyklace na celkovém nakládání s odpady v ČR

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.2 - budou:

- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (Systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a sklady komunálního odpadu, Systémy pro separaci komunálních odpadů, nadzemní a podzemní kontejnery včetně související infrastruktury)
- Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů (kompostárny, bioplynové stanice)

Příklady podporovaných projektů:

- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů.
- Doplnění systémů odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady.
- Budování nových a modernizace stávajících sběrných dvorů.
- Třídíčky odpadů, dotřídňovací linky zabezpečující kvalitní výstupní surovinu i s navazujícími technologiemi.
- Doplnění (integrace) systému sběru živnostenského odpadu do systému sběru komunálního odpadu (KO) obcí.
- Budování systému sběru kovových obalů a odpadů z domácností a podobného původu. Rozvoj mobilního svozu velkoobjemového KO.
- Doplnění překladišť a skladů pro KO a jeho vytríděné složky a pro další odpady, které nejsou z kategorie nebezpečné.
- Budování systémů odděleného sběru bioodpadů.
- Budování samostatného sběru a svozu gastroodpadů/kuchyňských odpadů.
- Budování kompostáren integrovaných se zemědělskou výrobou (využití kompostů na zemědělské půdě). Podpora výstavby kompostáren s návazným využitím pro nezemědělské půdy.
- Budování regionálních systémů pro mechanicko-biologickou úpravu (MBÚ) komunálních odpadů podmíněné navazující technologií pro zpracování vytríděné vysokovýhřevné složky.
- Doplnění systému sběru u výrobků na konci životnosti.
- Vybudování automatizované technologie pro třídění přenosných baterií.
- Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů.
- Zařízení na úpravu autovraků a využívání upotřeбенých olejů.
- Zařízení na úpravu elektroodpadů.
- Rozvoj nových zpracovatelských technologií chemických typů baterií.
- Zařízení na úpravu nebo využívání „ostatních“ odpadů.
- Technologie pro získání kritických materiálů z odpadů (např. elektroodpadů).
- Technologie pro zpracování fotovoltaických článků.

- Technologie pro zpracování stavebních prvků ze zateplovacích systémů (např. zpracování stavebního polystyrénu, stavebních prvků z PVC).
- Technologie pro zpracování směsných plastů.
- Kompostárny.
- Vybavení pro domácí kompostování.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, původci odpadu

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: neziskové organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, občanská sdružení a církve, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, právnické osoby státem pro tyto účely zřízené, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona

Forma podpory: dotace, půjčky

Specifický cíl 3: Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.3 - budou:

- Výstavba a modernizace zařízení na energetické využívání odpadů a související infrastruktury

Příklady podporovaných projektů:

- Budování zařízení na energetické využití komunálních odpadů (ZEVO).
- Zařízení pro termické zpracování kalů.
- Rekonstrukce zařízení pro spalování odpadů (např. teplárny, elektrárny, hutní provozy).
- Výstavba bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování bioodpadů.
- Technologie pro výrobu alternativních paliv (podmínkou realizace je nová legislativní úprava problematiky).

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: územní samosprávné celky a jejich svazky, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, právnické osoby státem pro tyto účely zřízené, státní podniky, organizace zřízené na základě zvláštního zákona.

Forma podpory: dotace, půjčky

Specifický cíl 4: Zlepšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.4 - budou:

- Výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady (vyjma skládkování)

- Výstavba a modernizace zařízení pro třídění a úpravu nebezpečných odpadů a zdravotnických odpadů (vyjma skládkování)

Příklady podporovaných projektů:

- Zařízení pro energetické zpracování zdravotnických odpadů.
- Zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady (např. autoklávy, homogenizéry, separátory, termická desorpce, reaktory, biodegradační zařízení).
- Zařízení pro nakládání s jinými nebezpečnými odpady.
- Budování a dovybavení systémů pro separaci nebezpečných komunálních odpadů.
- Budování a dovybavení systémů sběru a shromažďování zdravotnických odpadů.
- Budování separačních technologií pro plastový odpad s retardéry hoření PBDE s návaznými zpracovatelskými technologiemi

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, původci odpadu

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: územní samosprávné celky a jejich svazky, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, právnické osoby státem pro tyto účely zřízené, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona

Forma podpory: dotace, půjčky

Specifický cíl 5: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.5 - budou:

- Odstraňování nepovolených skládek
- Rekultivace starých skládek

Příklady podporovaných projektů:

- Odstranění nepovolených skládek ve zvláště chráněných územích, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech.
- Rekultivace skládek technicky nezabezpečených.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, původci odpadu

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: neziskové organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, podnikatelské subjekty, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona

Forma podpory: dotace

2.3.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Specifický cíl 1: Zvýšit předcházení vzniku odpadů

- Podpora projektů pro inovativní technologie.
- Podpora projektů zavádějící progresivní technologie.
- Podpora technologií pro přípravu výrobku k opětovnému použití.

Specifický cíl 2: Zvýšit celkovou úroveň materiálového využití odpadů, resp. úroveň recyklace

- Podpora projektů pro zajištění systému odděleného sběru, skladování a manipulaci s odpady.
- Podpora zařízení na úpravu nebo využívání odpadů, zejména na třídění, úpravu a recyklaci odpadů.
- Podpora rozvoje integrovaného systému sběru materiálově využitelných komunálních odpadů.
- Zajištění dostatečných kapacit pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

Specifický cíl 3: Zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin

- Podpora projektů na energetické využívání komunálních odpadů, především směsného komunálního odpadu.
- Podpora projektů pro výstavbu nových zařízení k energetickému využívání odpadů a jejich spalování.

Specifický cíl 4: Zvýšit úroveň nakládání s nebezpečnými odpady

- Podpora projektů na systémy pro separaci nebezpečných komunálních odpadů.
- Podpora projektů pro zvýšení kapacity zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady.

Specifický cíl 5: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

- Podpora projektů na rekultivace starých skládek.
- Podpora projektů pro odstranění nepovolených skládek.

Projekty splní mimo jiné následující kritéria:

- Budou podporována zejména opatření zaměřená na nové a progresivní technologie.
- Soulad s aktuálním Plánem odpadového hospodářství ČR a/nebo kraje. Splnění kritéria se dokládá vyjádřením příslušného krajského úřadu, odboru regionálního rozvoje/odboru životního prostředí.
- U projektů typu sběrných dvorů: je zajištěno minimálně shromažďování papíru, skla, plastů, objemného odpadu, nebezpečných složek komunálních odpadů, prostor pro místo zpětného odběru elektrických a elektronických zařízení.
- U projektů typu zařízení na zpracování odpadů: součástí projektu je vyhodnocení, z něhož plyne, že pro komunální odpady opatření zajišťuje materiálové využití (kódy R2 – R11) alespoň 50 % vsázky odpadu do zařízení, nebo úpravu (kód R12), jejímž výsledkem je další využití alespoň 55 % vsázky odpadu do zařízení.
- Součástí projektu je vyhodnocení, z něhož plyne, že pro jiné než komunální odpady, vyjma výrobků určených ke zpětnému odběru a obalových odpadů, opatření zajišťuje

využití (kódy R1 – R11) alespoň 55 % vsázky odpadu do zařízení, vyjma stavebních odpadů, u nichž je požadováno využití alespoň 75% vsázky odpadu do zařízení.

- U projektů zahrnujících výstavbu biofermentačních nebo bioplynových stanic: projekt slouží ke zpracování bioodpadů, které tvoří minimálně 20% vsázky do zařízení. Projekt zahrnuje další systémové prvky svozu a třídění KO, nebo svozu bioodpadů, nebo doplňuje již existující takový systém svozu a/nebo třídění.
- U projektů typu nakládání s komunálními odpady: projekt sníží produkci KO či přispěje ke zvýšení podílu recyklovaných KO.
- U projektů typu rekultivace starých skládek: stará skládka byla provozována před účinností zákona č. 238/1991 Sb. a provoz staré skládky byl ukončen před účinností zákona č.238/1991 Sb., nebo nejpozději v termínu a způsobem dle § 15 odst. 1 a 2 zákona 238/1991 Sb., což je doloženo příslušným správním rozhodnutím nebo jiným způsobem, z něhož jsou patrné schválené podmínky pro provoz zařízení, nebo čestným prohlášením.
- U projektů typu odstranění černých skládek: nepovolená skládka je umístěna ve zvláště chráněném přírodním území, evropsky významných lokalitách nebo ptačích oblastech
- U projektů typu regionální systémy pro MBÚ a zařízení na energetické využití komunálních odpadů (ZEVO). Minimální požadovaná kapacita zařízení v rámci přijatých žádostí je zpracování 15 000 tun KO ročně u systémů MBÚ a 60 000 tun ročně u projektů ZEVO.
- Zařízení mechanicko – biologické úpravy komunálního odpadu musí zpracovat minimálně 80 % SKO z celkového množství odpadů vstupujících do zařízení.
- Zařízení energetického využití komunálního odpadu musí zpracovat minimálně 80 % SKO z celkového množství odpadů vstupujících do zařízení.
- Zařízení pro MBÚ může na skládky odpadů ukládat pouze upravený (biologicky stabilizovaný) odpad s výhřevností nižší než 8 MJ/kg a respirační aktivitou nižší než 10 mg/g sušiny.
- Zařízení energetického využití komunálních odpadů musí splňovat podmínku energetické účinnosti $\geq 0,65$ dle Směrnice Evropského parlamentu a rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic.
- Minimální úroveň využití tepla z celkové produkce zařízení pro energetické využití komunálního odpadu činí 4 GJ/t KO na vstupu.
- Roční kapacita zařízení k energetickému využití KO (spalovna KO) nebo úpravě KO v zařízení pro MBÚ nesmí přesáhnout polovinu roční produkce KO v regionu zahrnujícím katastrální území obcí, z nichž bude dané zařízení odebírat komunální odpad.
- Do katastrálního území obcí, z nichž bude dané zařízení odebírat komunální odpad nelze zahrnout katastrální území obcí, které již dodávají nebo budou dodávat KO do jiného existujícího či připravovaného zařízení (MBÚ či spalovny KO).
- U projektů MBÚ předloží žadatel v rámci žádosti potvrzení budoucího odběratele o záměru zajištění odběru upraveného odpadu k energetickému využití (min. 25 % z vysokoenergetické frakce). U projektů ZEVO žadatel předloží potvrzení budoucího odběratele o záměru zajištění odběru minimálně 25 % vyrobené energie do odběrných sítí.

2.3.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se uvažuje o využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy.

2.3.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci Prioritní osy 3 se předpokládá existence velkého projektu.

2.3.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 21: Společné a specifické indikátory výstupu SC 3.1 - 3.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Kapacita nově vybudovaných center opětovného použití	t	FS	Celá ČR	0	Žadatel/příjemce
	Počet podpořených inovativních technologií pro prevenci vzniku odpadů	počet	FS	celá ČR		Žadatel/příjemce
	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití komunálního odpadu	t	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce
	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití odpadů (t/rok)	t/rok	FS	celá ČR		Žadatel/příjemce
	Kapacita nově vybudovaných a navýšení kapacity stávajících systémů separace a svozu odpadů (t/rok)	t/rok	FS	Celá ČR	0	Žadatel/příjemce rok
	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití odpadů	t/rok	FS	Celá ČR	0	Žadatel/příjemce rok
	Kapacita nově vybudovaných zařízení na energetické využití odpadů	t/rok	FS	celá ČR	0	Žadatel/příjemce rok
	Kapacita nově podpořených	t/rok	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce

	zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady					rok
	Množství odstraněného odpadu z likvidovaných nepovolených skládek v ZCHÚ	t/rok	FS	celá ČR		Žadatel/příjemce

2.3.2. INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 3: Podpora investic k řešení specifických rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systémů pro zvládání katastrof (nařízení FS - článek 3 bod (b) písm. (ii))

2.3.2.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 6: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže

Stanovený cíl vychází mimo jiné z požadavků směrnice EU na ochranu půd 2004/35/EC COMM (2006) 232 či Národního implementačního plánu Stockholmské úmluvy o persistentních organických polutantech.

Ekologické zátěže jsou v ČR řešeny podle svého původu a rizikovosti v několika různých režimech, tak aby byl zajištěn efektivní rozvoj průmyslových, zemědělských i obytných komplexů a zároveň nebylo ohroženo zdraví osob v těchto areálech se pohybujících, či stav ekosystémů a jejich součástí v blízkosti ekologicky zatížených oblastí. Zároveň je nezbytné zajistit efektivní rozhodovací schopnost samospráv i státní správy, a zajistit plnění pravidla „znečišťovatel platí“ vycházejícího ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, a zákona 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů. Inventarizace a odstraňování starých ekologických zátěží tedy slouží jako základní administrativní nástroj pro identifikaci znečišťovatele (původce znečištění ve smyslu výše zmíněné směrnice), rozlišení „starých“ a „nových“ ekologických zátěží, klasifikaci prioritních ekologických zátěží a efektivní nastavení ekonomických nástrojů využívaných v rámci řešení dané problematiky.

V rámci odstraňování ekologických zátěží dochází poměrně často k odtěžbě značných množství kontaminovaných zemín, které jsou následně dekontaminovány na biodegradačních plochách, a nebo jako odpad likvidovány ve spalovnách či na skládkách. Stávající biodegradační plochy nepokrývají plošně celé území ČR a mnohdy se jedná o zařízení původně sloužící jiným účelům, jejichž technologické zabezpečení neodpovídá nejnovějším technologiím.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Provést zdokumentování co největšího počtu lokalit a na základě získaných informací provést jejich prioritizaci,
- Získaná data zaneść do informačního systému využitelného státní správou v rámci správních řízení, ale i odbornou a laickou veřejností,
- Provést průzkumné práce na kontaminovaných lokalitách a na základě jejich výsledků zpracovat analýzy rizik,
- Na základě výsledků analýz rizik provést, u nejzávažněji kontaminovaných lokalit, které mohou představovat vážná rizika pro lidské zdraví či pro životní prostředí, sanační zásahy směřující k odstranění kontaminace a rizik z ní vyplývajících.
- Provádět vymísťování starých černých „skládek“, které byly využívány k ukládání odpadů bez povolení v době, kdy v ČR neexistovala legislativa věnující se problematice odpadů. Přednostně by měly být řešeny skládky ve zvláště chráněných územích a územích NATURA 2000.

Tabulka 22: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.6

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Zvýšení počtu evidovaných kontaminovaných míst	počet	Celá ČR	2 328	2015	10 000	MŽP	rok

2.3.2.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.3.2.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 6: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.6 - budou:

- Inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst, kategorizace priorit pro výběr nejzávažněji kontaminovaných míst k sanaci
- Realizace průzkumných prací (včetně doprůzkumů), analýz rizik
- Sanace vážně kontaminovaných lokalit
- Odstraňování (vymísťování) nepovolených tzv. černých "skládek" prioritně v ZCHÚ a území Natura 2000

Příklady a specifikace podporovaných aktivit:

- V rámci inventarizace a prioritizace bude pokračovat plnění databáze kontaminovaných míst a průběžná aktualizace údajů u již evidovaných lokalit.
- Na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány detailní průzkumy potenciálně kontaminovaných lokalit, u nichž není znám původce znečištění, a to včetně zpracování analýz rizik a hodnocení prioritizace.

- Na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány sanační zásahy u nejvýznamněji kontaminovaných lokalit, u nichž míra kontaminace představuje riziko pro lidské zdraví či ekosystémy.
- Na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány sanační zásahy (vymístění) nepovolených skládek, u nichž budou prokázána rizika pro lidské zdraví či ekosystémy. Jako prioritní budou hodnoceny lokality v ZCHÚ a Natura 2000. Lokality, u nichž nebudou prokázána rizika pro lidské zdraví a ekosystémy budou moci být řešeny v rámci SC 3.5.

Hlavní cílové skupiny: Subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: Veřejné subjekty, soukromé subjekty (obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, státní podniky, státní organizace, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu, příspěvkové organizace – stát, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, obchodní společnosti a družstva vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, obchodní společnosti a družstva vlastněné z méně než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, podnikatelské subjekty – fyzické osoby, fyzické osoby – nepodnikatelé)

Forma podpory: dotace

2.3.2.2.2. Popis principu pro výběr operací

- Podpora projektů revidující stav kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit a jejich vliv na lidské zdraví a ekosystémy.
- Podpora projektů průzkumu, inventarizace a prioritizace z hlediska vlivu dané látky na lidské zdraví kontaminovaných míst a potenciálně kontaminovaných míst.
- Podpora projektů na odstranění rizikových ekologických zátěží.
- Soulad údajů uvedených ve formuláři žádosti s relevantními doklady předkládanými jako přílohy k žádosti (zejména projektová dokumentace).
- U projektů je vydáno kladné Závazné stanovisko odboru ekologických škod a environmentálních rizik MŽP.
- U projektů na zpracování Analýzy rizika a na odstraňování starých ekologických zátěží je prokázáno, že příjemce zátěž nezpůsobil, a že původce neexistuje.
- U projektů typu odstraňování starých ekologických zátěží:
- Je předložena analýza rizika v souladu s metodickým pokynem MŽP č. 12/2005, ke které je vydáno a předloženo závazné stanovisko MŽP: toto stanoví předmět podpory (stručný popis zadání včetně termínů ukončení prací), součásti projektu (upřesnění zadání pomocí jednotlivých bodů - např. sanační průzkum, pilotní pokus, provoz sanačního systému, apod.), cíl projektu - odstranění rizika dosažením cílových parametrů sanace, které jsou uvedeny v tabulce a primárně jsou součástí schválené analýzy.

- U projektů typu odstraňování starých ekologických zátěží, které řeší dílčí etapu odstranění nebo snížení znečištění: je doložena analýza rizika pro komplexní řešení odstranění nebo přijatelné snížení znečištění na dané lokalitě, součástí projektu je celkový plán etap sanace v celém rozsahu dotčené lokality s návrhem zajištění finančních zdrojů pro jejich realizaci a s vyčleněním návazností dílčí etapy, která je součástí projektové žádosti, technické řešení dané dílčí etapy předpokládá zadání projektu další navazující etapy v zadávacím řízení dle zákona o veřejných zakázkách.
- U projektů inventarizace a kategorizace starých zátěží je doloženo, že projekt komplexně řeší sběr dat o starých ekologických zátěžích, vede k jejich sjednocení nebo řeší návaznou etapu: získávání informací o dosud nezmapovaných kontaminovaných místech včetně stanovení a kategorizace jejich priorit.

2.3.2.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle neuvažuje.

2.3.2.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci SC 3.6 lze očekávat pokračování realizace velkých projektů spojených s činností státních podniků DIAMO s.p. a PKÚ s.p. Tyto projekty by měly být zaměřeny na odstranění plošně i objemově rozsáhlých starých ekologických zátěží spojených s těžbou energetických surovin, zejména kaustobiolitů (uhlí, ropa, zemní plyn) a uranových rud.

2.3.2.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 23: Společné a specifické indikátory výstupu SC 3.6

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Počet podpořených projektů na sanaci kontaminovaných míst	počet	FS	Celá ČR	250	Žadatel/příjemce
	Počet inventarizovaných míst s hodnocenou prioritou	počet	FS	Celá ČR	9 950	Žadatel/příjemce
	Počet zpracovaných analýz rizik	počet	FS	Celá ČR	150	Žadatel/příjemce
	Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztažená k určitému datu	ha	FS	Celá ČR	3000000	Žadatel/příjemce

2.3.3. INVESTIČNÍ PRIORITA 3 prioritní osy 3: Podpora investic k řešení specifických rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systémů pro zvládání katastrof (nařízení k EFRR - článek 5 bod (5) písm. (b))

2.3.3.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 7: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení

Hlavní problémy v omezování a snižování environmentálních rizik jsou spojeny s nedostatečným environmentálním povědomím mezi podniky, státní správou a veřejností, komplikovanou legislativou, nedostatečným institucionálním zázemím, chápáním ochrany životního prostředí po složkách a ne jako celku, nedostatkem financí na zavádění nových, environmentálně přínosných technologií, nedostatečná aplikace preventivního přístupu, nedostatečná osvěta v této oblasti. V oblasti chemických látek je potřebné efektivně implementovat novou evropskou právní úpravu managementu chemických látek, vybudovat potřebnou infrastrukturu pro monitoring rizik chemických látek a zabezpečit plošnou dostupnost informací o rizicích chemických látek pro zdraví a životní prostředí.

Globálním cílem pro období 2014-2020 je omezování a snižování environmentálních rizik. Naplnění specifického cíle povede k rozvoji, inovaci a aplikaci technologií přispívající k omezování a snižování environmentálních rizik a rozvoji informačních systémů o omezování environmentálních rizik. Operační cíle podpory se zaměřují na následující oblasti:

- a) Ekonomické nástroje a institucionální zabezpečení pro omezování rizik chemických látek a prosazování nové právní úpravy jejich managementu REACH
 - v rámci implementace REACH vytvoření systému ekonomických nástrojů pro podporu aktivit vedoucích ke snižování a omezování rizika chemických látek,
 - vybudování národního informačního centra pro realizaci nové právní úpravy REACH, které bude napojeno na Evropskou chemickou agenturu a bude napomáhat šíření informací o rizicích pro odbornou i ostatní veřejnost,
- b) Zavádění technologií pro snižování environmentálních rizik,
- c) Informační systémy a nástroje týkající se snižování environmentálních rizik a prevence závažných havárií.

Výsledkem podpory v oblasti snižování environmentálních rizik se očekává:

- rozvoj inovačních a informačních technologií,
- realizace technologií pro omezení a snižování environmentálních rizik,
- vytvoření ucelené soustavy monitorování rizik chemických látek a jejich omezování,
- vytvoření systému prevence závažných havárií.

V oblasti omezování environmentálních rizik se předpokládají tyto dopady:

- snížení průmyslového znečištění,

- snížení množství emisí a přenosů látek, pokles kontaminace složek životního prostředí (včetně potravinového řetězce) chemickými látkami,
- podpora hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a znalostní ekonomiky.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Pro dosažení cíle omezování rizik chemických látek a prosazování nové právní úpravy jejich managementu REACH - vytvoření systému ekonomických a institucionálních nástrojů pro podporu aktivit vedoucích ke snižování a omezování rizika chemických látek; naplnit požadavky nařízení EU:
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, a o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (nařízení REACH).
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (nařízení CLP).
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 689/2008 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek.
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2004 o detergentech.
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS.
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1102/2008 o zákazu vývozu kovové rtuti a některých sloučenin a směsí rtuti a o bezpečném skladování kovové rtuti
 - Nařízení Komise (ES) č. 440/2008, kterým se stanoví zkušební metody podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH).
- Splnit cíl spočívající v zavádění technologií pro snižování environmentálních rizik a zavádění informačních systémů a nástrojů týkajících se snižování environmentálních rizik a prevence závažných havárií, naplňování požadavků směrnice:
 - Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES
- Splnit cíl spočívající ve snižování environmentálních rizik GMO vytvářením nástrojů hodnocení jejich rizik pro naplňování nařízení:
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 o sledovatelnosti a označování GMO.
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1946/2003 o přeshraničních pohybech GMO.

Tabulka 24: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.7

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení rizika v objektech nebo zařízeních	počet	Celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok

	Uplatnění nástrojů pro rozvoj systémů řízení a snižování environmentálních rizik	počet	Celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok
	Snížení rizika při nakládání s chemickými látkami	počet	Celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok
	Snížení rizika při nakládání s GMO	počet	Celá ČR	0			Žadatel/příjemce	rok

2.3.3.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

Inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst, kategorizace priorit pro výběr nejzávažněji kontaminovaných míst k sanaci

Realizace průzkumných prací (včetně doprůzkumů), analýz rizik

Sanace vážně kontaminovaných lokalit

Odstraňování (vymístění) nepovolených tzv. černých "skládek" prioritně v ZCHÚ a území Natura 2000

2.3.3.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 7: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.7 - budou:

- Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení definovaných zákonem č. 59/2006 Sb
- Vytvoření informačních systémů, znalostních portálů a SW nástrojů pro tvorbu a aplikaci nových metodik a postupů v managementu chemických látek a prevenci závažných havárií
- Vytvoření výukových a expertních center REACH a center prevence rizik
- Vytvoření nástrojů hodnocení rizik při používání GMO

Typy podporovaných projektů:

- infrastruktura pro institucionální zázemí výzkumu PZH a REACH
- podpora propojování informačních systémů,

- tvorba informačních systémů a nástrojů týkající se snižování environmentálních rizik a prevence závažných havárií,
- výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem snížení míry rizika a omezování následků závažných havárií.

Hlavní cílové skupiny: Subjekty angažující se v oblasti omezování environmentálních rizik

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: územní samosprávné celky a jejich svazky, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, občanská sdružení, neziskové organizace, podnikatelské subjekty, státní podniky, státní organizace, organizační složky státu

Forma podpory: dotace

2.3.3.2.2. Popis principu pro výběr operací

2.3.3.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle neuvažuje.

2.3.3.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci specifického cíle 3.7 se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.3.3.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 25: Společné a specifické indikátory výstupu SC 3.7

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Vybudované nebo rekonstruované objekty a zařízení	počet	EFRD	Celá ČR		žadatel/příjemce
	Softwarové aplikace a informační systémy	počet	EFRD	Celá ČR		žadatel/příjemce
	Poradenská činnost centra k rizikům chemických látek	počet	EFRD	Celá ČR		žadatel/příjemce
	Oprávnění k nakládání s GMO	počet	EFRD	Celá ČR		žadatel/příjemce

2.3.4. Výkonnostní rámec

Výkonnostní rámec bude formulován souladu s článkem 19 odst. 1 návrhu obecného nařízení a přílohou návrhu obecného nařízení a kap. 6.4. Milníky pro výkonnostní rámec budou stanoveny jako klíčové kroky implementace, finanční výstupové a, kde je vhodné, výsledkové indikátory.

Tabulka 26: Výkonnostní rámec na úrovni P03

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2022)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby

2.3.5. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 27: Kategorie intervencí pro FS

FS: kategorie regionu											
Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Tabulka 28: Kategorie intervencí ERDF

ERDF: kategorie regionu											
Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.4. PRIORITNÍ OSA 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Prioritní osa bude pokrývat pouze jednu kategorii regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci budou moci být realizovány na celém území ČR. Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 4 obsahuje intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR.

2.4.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 4: Ochrana a obnova biologické rozmanitosti, ochrana a obnova půdy a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur (nařízení k EFRR - článek 5 bod (6) písm. (d))

2.4.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Posílit biodiverzitu

Hlavní problémy ochrany přírody a biodiverzity v České republice představuje pokles druhové rozmanitosti a snižování kvality biotopů druhů, relativně nízká rozloha přírodních nebo přírodě blízkých stanovišť a jejich nepříznivý stav. Základní příčinou jsou změny v přístupu společnosti k tvorbě a využívání krajiny, v níž rychle dochází k její celkové degradaci.

Intenzifikace využívání krajiny vede ke zhoršení funkcí celých ekosystémů a fragmentaci krajiny, která negativně ovlivňuje migrační propustnost a ohrožuje kvalitu či existenci přírodních stanovišť, jejichž výskyt je vzácný či územně omezený. Dlouhodobé působení lidských aktivit zároveň ovlivnilo výskyt a početnost některých druhů rostlin a živočichů, stav biotopů ale i celých ekosystémů. Při absenci dříve běžných způsobů hospodaření tak dochází k ústupu stanovišť a druhů na ně vázaných. Původní biologická rozmanitost je také významně ohrožována invazivními nepůvodními druhy, které vytlačují nebo hubí původní druhy a mění či nahrazují původní stanoviště.

Nejcennější části krajiny, které jsou významné pro zachování biologické rozmanitosti, jsou územně chráněny. V ČR jsou chráněná území reprezentována šesti kategoriemi zvláště chráněných území a lokalitami soustavy Natura 2000, které se vzájemně částečně překrývají.

Zásadním nástrojem, který vede k zachování příznivého stavu předmětů ochrany chráněných území nebo jejich zlepšení a zajištění dlouhodobé udržitelnosti tohoto příznivého stavu, je péče o daná území, dle schválených dokumentů.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Stav populací vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů a přírodních stanovišť je příznivý. Probíhá potřebný management dle jejich nároků. Jsou implementovány požadavky vyplývající z legislativy ES a mezinárodních úmluv (včetně nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a sdílení přínosů z jejich využívání)

- Aplikují se opatření k prevenci a minimalizaci škod působených zvláště chráněnými druhy živočichů
- Je zajištěna odpovídající péče o chráněná území v souladu s jejich cíli a ve prospěch jejich předmětů ochrany
- Implementace soustavy Natura 2000 je dokončena a jsou zajištěna potřebná ochranná opatření
- Návštěvníká infrastruktura v chráněných územích je optimalizována
- Návštěvníci chráněných území a veřejnost má k dispozici dostatečné množství informací o významu a smyslu územní ochrany. Probíhá spolupráce mezi vlastníky/hospodařícími subjekty a orgány ochrany přírody.
- Rozšíření známých a nejvíce problematických invazních druhů je omezeno. Jsou implementovány požadavky komunitární legislativy v oblasti nepůvodních druhů.
- Jsou k dispozici dostatečné odborné informace a efektivní nástroje pro zajištění ochrany dochovaných přírodních hodnot i řešení problematiky nepůvodních druhů.

Tabulka 29: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.1

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Celková plocha dotčená realizací opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť	ha	Celá ČR	0	2014	1500	Žadatel/příjemce	průběžně
	Plocha lokalit, kde byly vytvořeny podmínky pro usměrnění návštěvnosti	ha	Celá ČR	0	2014		Žadatel/příjemce	průběžně
	Celková plocha dotčená opatřeními na podporu ZCHÚ a Natura 2000	ha	Celá ČR	0	2014		Žadatel/příjemce	průběžně

Specifický cíl 2: Posílit přirozené funkce krajiny

Společenský rozvoj ČR je doprovázen častějšími a plošně významnějšími změnami využívání krajiny, v jejichž důsledku zejména v posledních desetiletích dochází k oslabování přirozených funkcí krajiny – zhoršuje se vodní režim a snižuje se její retenční schopnost; klesá její ekologická stabilita a přirozená regenerační schopnost; klesá její odolnost a adaptabilita ke zvyšující se četnosti extrémních klimatických jevů, s její fragmentací klesá prostupnost. Oslabení těchto funkcí se projevuje jak zhoršujícím se stavem jednotlivých složek prostředí včetně ekosystémů, tak zvýšením pravděpodobnosti výskytu souvisejících mimořádných jevů a zhoršením jejich dopadů na společnost (povodně, sucho, extremální počasí) včetně ztrát na životech a materiálních škod. Specifický cíl byl stanoven na základě poznatků o příčinách výše uvedených jevů, jejich vzájemné provázanosti a závažnosti dopadů.

Posílení přirozených funkcí krajiny v oblasti vodního režimu je cíleno na zpomalení povrchového odtoku vody a zvýšení retence vody v povodí, a to přírodě blízkým způsobem podporujícím další funkce krajiny, např. zvýšení biodiverzity mokřadních ekosystémů či ochranu půdy před erozí. Jedním z hlavních nástrojů obnovy stabilizačních funkcí vodních a mokřadních ekosystémů je jejich revitalizace a podpora (iniciace) samovolných renaturačních procesů.

Posílení ekologické stability krajiny je možné navázat na obnovu a zakládání krajinných struktur (meze, remízy, stromořadí, apod.) a na existující nástroj ochrany přírody a krajiny aplikovaný prostřednictvím územního plánování. V území je s ohledem na typologii stanovišť plošně vymezován územní systém ekologické stability tvořený sítí biocenter a biokoridorů, jehož cílem je vytvoření podmínek pro přirozenou obnovu společenstev na stanovištích a jejich působení na okolní méně stabilní části krajiny (funkční ÚSES). Tím se mj. posiluje adaptační potenciál krajiny a zajišťuje její prostupnost pro řadu organismů. Na postupnou realizaci ÚSES navazuje ochrana migrační prostupnosti krajiny pro velké savce a další opatření zvyšující prostupnost krajiny (např. rybí přechody).

Přes pozitivní změny v posledních letech není stav lesních ekosystémů uspokojivý, a to ani s ohledem na jejich odolnost, vodní režim a biodiverzitu, převažuje zájem na produkci dříví nad dlouhodobou udržitelností hospodářského lesa. S ohledem na vysokou lesnatost území ČR je žádoucí zlepšovat odolnost lesů a podporovat jejich další celospolečensky významné funkce prostřednictvím postupné změny druhové, věkové a prostorové struktury lesů a přechodu k přírodě bližším formám hospodaření.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Zlepšil se vodní režim krajiny – bylo dosaženo zpomalení povrchového odtoku vody, zvýšila se přirozená retenční schopnost krajiny, v té souvislosti se snížila ohroženost půd erozí
- Zlepšila se propojenost a migrační prostupnost krajiny (ÚSES, zelená infrastruktura, rybí přechody)
- Neklesá rozloha ekosystémů vázajících uhlík z atmosféry (původní či přírodně blízké lesní ekosystémy, mokřady a rašeliniště) a probíhá jejich postupná obnova
- Je stabilizována plocha vymezeného územního systému ekologické stability a je zajištěna provázanost jednotlivých částí; zvětšila se rozloha funkčních částí ÚSES
- Vzrostl počet obnovených a nově založených krajinných struktur a zvětšila se jejich plocha

Tabulka 30: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.2

I	Indikátor	Měrná	Kategori	Výchozí	Výchoz	Cílová	Zdroj údajů	Frekvenc
---	-----------	-------	----------	---------	--------	--------	-------------	----------

D		jednotka	regionu	hodnota	í rok	hodnota (2022)		e sledování
	Přínos opatření ke zlepšení prostupnosti dopravní infrastruktury a snížení mortality živočichů	%	Celá ČR	0	2014	75	žadatel/příjemce	průběžně
	Délka úseků vodních toků s obnovenou migrační prostupností	m	Celá ČR	0	2014	200 000	žadatel/příjemce	průběžně
	Plocha revitalizovaného území	ha	Celá ČR	0	2014		žadatel/příjemce	průběžně

Specifický cíl 3: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Krajina sídel je člověkem silně ovlivněná, vykazuje specifické vlastnosti a je předmětem naplňování specifických požadavků obyvatel na kvalitu jejich životního prostředí. V sídlech je vysoká hustota obyvatel, vysoký podíl zastavěného území a zpevněných ploch, vysoká koncentrace infrastruktury, hospodářské činnosti a služeb. Dochází k nárůstu podílu zpevněných nepropustných ploch na úkor ploch zeleně a vodních ploch. Problematickou je intenzita nové zástavby (rozšíření a propojování původně oddělené zástavby, budování dopravních liniových staveb atd.).

V důsledku toho dochází k narušení stability ekosystémů a biodiverzity v sídelní krajině. Toto je problém urbanizovaného území obecně, zejména však větších měst.

Zatímco ve volné krajině je povrchový odtok srážek z území cca 10%, vsak 50% a výpar 40%, (tj. v místě dojde k zadržení až 90% srážek), v území zastavěném je povrchový odtok podstatně vyšší (55%, ale také až 90%) a vsak a výpar nižší (méně než 15%, resp. 30%).

Narušené odtokové poměry v sídelní krajině mají za následek větší výkyvy teplot v zastavěném území, nižší vlhkost ovzduší, zvýšenou prašnost, vznik povodní atd. Pro zlepšení ekologické stability sídelní krajiny a navazujícího území je třeba zajistit existenci funkčních systémů sídelní zeleně a doprovodných vodních ploch, které zlepší odtokové poměry v území (zadrží srážky v místě spadu).

Pro zajištění ekologické funkce systému sídelní zeleně je zejména ve městech důležitá jejich dostatečná velikost, umístění, funkční provázanost, stav a charakter přírodních složek jednotlivých ploch (biodiverzita a variabilita biotopů), včetně vodních ploch (vodní a mokřadní ekosystémy).

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Došlo ke zlepšení životní prostředí obyvatel a posílení biodiverzity a ekologické stability sídelní krajiny vytvářením funkčních systémů sídelní zeleně (s využitím autochtonních a ekologicky stabilních druhů) a vodních ploch.
- Došlo ke zlepšení vodního režimu v sídelní krajině.

Tabulka 31: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Zvýšení celkové výměry založených a revitalizovaných přírodních ploch v zastavěném území	ha	Celá ČR - sídla	bude doplněno	2014	+1500	žadatel/příjemce	průběžně

Specifický cíl 4: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory

Česká republika patří vzhledem ke své pestré geologické stavbě a hustému osídlení mezi země s vysokým výskytem a ohrožením svahovými nestabilitami. Současně se řadí mezi země s dlouholetou a vyspělou tradicí dokumentace a klasifikace tohoto rizikového jevu, které jsou nezbytné pro prevenci, jakož i pro likvidaci případných následků svahových nestabilit. Území ČR bylo svahovými pohyby citelně zasaženo v souvislosti s extrémními srážkami zejména v letech 1997 (Morava), 2002 (Čechy) a opakovaně v dalších letech, avšak na menších územích (např. Jeseníky, České středohoří, Beskydy, Vsetínsko, Zlínsko, Mladoboleslavsko).

Těžební odpady jsou kumulovány na mnoha místech ČR jako následky historické těžby a úpravy nerostných surovin. Je provozována Inventarizace úložných míst zahrnující také tzv. opuštěná úložná místa, která nemají vlastníka. V jejich registru se shromažďují základní údaje o jednotlivých lokalitách. Chybí dlouhodobé systematické hodnocení úložných míst na základě průzkumných a analytických prací, s jejichž pomocí je možné jednotlivé objekty kvalifikovaně posoudit a stabilizace či sanace opuštěných úložných míst.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Zabezpečení území stabilizací nebo sanací nejvíce ohrožujících nestabilit vč. jejich dokumentace, bude zásadně snížen jejich negativní vliv na antropogenní aktivity.
- Zabezpečení území stabilizací nebo sanací vybraných opuštěných úložných míst a omezení jejich negativního vlivu na krajinu a horninové prostředí

Tabulka 32: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Plocha území s identifikovanými svahovými nestabilitami	ha	Celá ČR - oblasti ohrožené svahovými	59 558	2013	59 948	Registry České geologické služby	rok

			nestabilita mi				svahové nestability	
	Plocha území s identifikovanými opuštěnými úložnými místy těžebních odpadů („úložiště“)	ha	Celá ČR – oblasti ohrožené svahovými nestabilita mi	9 763	2013	9 788	Registry České geologické služby – Inventarizac e opuštěných úložných míst ČR	rok

2.4.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.4.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Posílit biodiverzitu

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.1 - budou:

- Péče o vzácné druhy a jejich biotopy vč. obnovy a tvorby těchto biotopů
- Péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba
- Zajišťování péče o zvláště chráněná území (ZCHÚ) i lokality soustavy Natura 2000. Sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o ZCHÚ a území soustavy Natura 2000 a o cílové organismy.
- Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů)
- Předcházení, minimalizace a náprava škod působených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku
- Budování a údržba návštěvnické infrastruktury

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Zajištění ochrany a zlepšení stavu populací vzácných a ohrožených druhů a zlepšení kvality, příp. rozlohy jejich biotopů. Zlepšení podmínek pro obnovu druhové rozmanitosti krajiny.
- Zajištění ochrany cenných a ohrožených stanovišť a zlepšení jejich stavu. Podpora zlepšení funkcí ekosystémů.
- Naplňování cílů a požadavků vyplývajících z legislativy ES a mezinárodních úmluv v oblasti ochrany biologické rozmanitosti (včetně nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a sdílení přínosů z jejich využívání)
- Zajištění prevence a zmírnění škod způsobených zvláště chráněnými druhy na zemědělských a lesnických kulturách, stavbách apod. a současně spolupráce a osvěta dotčených subjektů, která by omezila negativní vnímání těchto druhů člověkem vedoucí až k přímému ohrožení např. k ilegálnímu lovu

- Dosažení stanovených cílů zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000. Zajištění zachování či zlepšení příznivého stavu předmětů ochrany prostřednictvím realizace vhodných opatření.
- Posílení příznivých podmínek pro zachování biologické rozmanitosti a zastavení poklesu biologické rozmanitosti.
- Zajištění stavu, aby i základní krajinná matrice mimo chráněná území byla s těmito územími funkčně propojena z hlediska přírodních funkcí (migrační propustnost krajiny, ekologická stabilita apod.) a byla chráněna před nepříznivými dopady z širšího okolí a zároveň, aby fungovala jako ohniska biodiverzity v krajině ČR.
- Dokončení implementace soustavy Natura 2000.
- Implementace cílů a požadavků vyplývajících z legislativy ES zaměřené na řešení problematiky nepůvodních druhů
- Zajištění sledování nepůvodních druhů a včasná identifikace potenciálního nebezpečí nepůvodních invazních druhů a území zdrojových území pro šíření těchto druhů.
- Eradikace nově zjištěných rizikových druhů a omezení rozsahu invaze známých a nejvíce problematických druhů (bolševník, křídlatka, norek americký, mýval severní aj.) s prioritou eradikace či regulace zdrojových populací nebo populací ve vybraných územích (přírodně hodnotných, v rámci geomorfologicky ucelených jednotek atp.).
- Zlepšení předávání informací o ochraně přírody a biodiverzity a rozvoj spolupráce s veřejností.
- Získání potřebných odborných informací pro efektivní a účinnou ochranu přírodních hodnot.
- Optimalizace návštěvnické infrastruktury ve zvláště chráněných územích.

Hlavní cílové skupiny: Vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: veřejné subjekty, soukromé subjekty, NNO³

Forma podpory: dotace

Specifický cíl 2: Posílit přirozené funkce krajiny

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.2 - budou:

- Zprůchodnění migračních bariér pro vodní a suchozemské živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury
- Zpracování podkladů pro upřesnění vymezení skladebných částí územního systému ekologické stability a jejich realizace; posílení funkčnosti vymezeného ÚSES
- Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů

³ Oblast typů příjemců bude upravena v souladu s Novým občanským zákoníkem

- Regenerace a vytváření krajinných prvků a obnova historických krajinných struktur
- Zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů (s výjimkou lesů ve vlastnictví státu) zařízených LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000
- Realizace přírodě blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody ve vazbě na protierozní ochranu, ochranu před povodněmi a adaptaci na změnu klimatu

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Aktivita ke zprůchodnění migračních bariér jsou směřovány prioritně do kritických míst, kde byla identifikována nadregionálně významná bariéra dálkové migrace savců, a na vodní toky (jezy, stupně), čímž bude obnovena možnost migrace a snížen vliv fragmentace krajiny pro vodní živočichy a velké savce. Aktivita ke zlepšení průchodnosti nedostatečně průchodných bariér regionálního nebo místního významu jsou komplementárně cíleny k zajištění prostupnosti krajiny pro menší živočichy, přičemž umožní rozšířit spektrum cílových živočichů a kapacitu opatření k průchodnosti. Opatření k omezení mortality živočichů zejména na dopravní infrastrukturu budou doplňovat opatření k zajištění prostupnosti tak, aby jejich efekt nebyl vzájemně eliminován.
- Přínos opatření ke zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů spočívá v přiblížení jejich stavu struktury přirozené a nastolení systému hospodaření ve větším souladu s přírodními procesy. Lesní ekosystémy se stanou odolnějšími proti abiotickým a biotickým vlivům, zvýší se jejich stabilita a biodiverzita a potenciál jejich celospolečensky významných funkcí. Zacielení podpory na nestátní vlastníky lesů přispěje k jejich vyšší motivaci pro využití přírodě bližších forem obhospodařování lesů, přičemž v lesích v majetku státu by takové formy hospodaření měly být aplikovány bez náhrady ve veřejném zájmu.
- Přínos dalšího uvedeného souboru aktivit spočívá v polyfunkčním významu krajinných prvků nebo struktur a ve využití potenciálu posílit zároveň celý komplex funkcí krajiny. Aktivita k obnově vodního režimu krajiny zaměřené na vodní toky, nivy a další vodní krajinné prvky zároveň podpoří ekologickou stabilitu krajiny, resp. stabilitu všech ekosystémů i biodiverzitu krajiny bez zvláštní územní ochrany a v neposlední řadě bude mít pozitivní vliv na území i předmět ochrany sítě Natura 2000. Zpomalení povrchového odtoku z povodí má v krajině také protierozní efekt a snižuje negativní dopady povodní a přívalových dešťů na krajinu a objem a závažnost škod na majetku a zdraví osob.

Hlavní cílové skupiny: Vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: veřejné subjekty, soukromé subjekty, NNO⁴

Forma podpory: dotace

⁴ Oblast typů příjemců bude upravena v souladu s Novým občanským zákoníkem

Specifický cíl 3: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.3 - budou:

- Zakládání či revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně
- Zajištění vhodných stanovištních podmínek pro existenci původních druhů organismů v sídlech

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Zvýšení efektivity plánování, péče a ochrany zeleně, vodních ploch a prvků v sídlech
- Zvýšení kvality územně plánovacích dokumentací obcí, jehož součástí bude systém sídelní zeleně, resp. urbanistické koncepce
- Zlepšení životního prostředí v sídlech
 - o Zlepšení klimatických podmínek v sídle (menší výkyvy teplot, snížení průměrných a maximálních teplot, zvýšení vlhkosti vzduchu, snížení prašnosti) díky zvýšení podílu a kvality vegetačních a vodních ploch a prvků v sídlech
 - o Zlepšení hospodaření se srážkovými vodami (zvýšení retence, vsaku a výparu srážek v území, zvýšení odolnosti území proti suchu a přívalovým deštům) s využitím vegetačních a vodních ploch a prvků v sídlech
 - o Zvýšení faktoru pohody a zlepšení podmínek pro rekreaci člověka v sídle (snížení průměrných a maximálních teplot, snížení prašnosti, snížení množství alergenů atd.)
 - o Posílení ekologické stability a biodiverzity sídelního prostředí

Hlavní cílové skupiny: Orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků, dodavatelské organizace

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: veřejné subjekty, FO - nepodnikatelé, NNO⁵

Forma podpory: dotace

Specifický cíl 4: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.4 - budou:

- Stabilizace a sanace následků svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost vyplývajících z „Registru svahových nestabilit“
- Sanace a stabilizace objektů úložných míst vyplývajících ze "Systému Inventarizace uzavřených a opuštěných úložných míst těžebních odpadů na území ČR a Registru rizikových uzavřených a opuštěných úložných míst“

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Přínosy očekávaného dosažení cílů spočívají zejména ve zvýšení kvality a kvantity zabezpečení geodynamicky nestabilního horninového prostředí, ve snížení či dokonce

⁵ Oblast typů příjemců bude upravena v souladu s Novým občanským zákoníkem

v eliminaci přírodního rizika a v získání nových dat a informací o geologických podmínkách. Výsledky z projektové dokumentace a závěrečných zpráv o stabilizaci a sanaci svahových nestabilit budou využitelné pro rozšíření informací o objektech v Registru svahových nestabilit a současně přispějí k doplnění informací potřebných pro predikci míry potenciálního rizika nebezpečí svahových nestabilit.

- Přínos naplňování cílů při sanaci a stabilizaci objektů opuštěných úložných míst je součástí systémového řešení aplikace systému inventarizovaných uzavřených a opuštěných úložných míst těžebních odpadů na území ČR a souvisejícího registru rizikových uzavřených a opuštěných úložných míst. Systémy budou v návaznosti na probíhající sanace a stabilizace doplňovány o nově zjištěné skutečnosti. Další, nově ověřené a dokumentované objekty budou inkorporovány do systému a budou zdrojovou bází v rámci Registru. Naplňování cílů umožní zvýšení bezpečnosti horninového i antropogenního prostředí a bude přínosem pro podporu zachování příznivých biogeochemických podmínek horninového prostředí s pozitivními vlivy také na biodiverzitu.

Hlavní cílové skupiny: Veřejné orgány, státní správa a samospráva, výzkumné organizace

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: veřejné subjekty, soukromé subjekty

Forma podpory: dotace

2.4.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Programové období 2014–2020 bude založeno na principech, které jsou v souladu se schváleným materiálem MMR usnesením vlády ČR ze dne 28. listopadu 2012 č. 867.

Výběrová kritéria pro programové období 2014–2020 budou definována pro Prioritní osu 4 takto:

- ekologická s vahou 50 % na celkovém hodnocení
- technická s vahou 50 % na celkovém hodnocení

Ekologická kritéria projektu:

1. Přínos pro biologickou rozmanitost: Realizací záměru lze očekávat výrazný přínos pro posílení biodiverzity v rámci lokality a zvýšení ekosystémové diverzity v širším měřítku.
2. Lokalizace: Ohodnocení dle přínosu pro zachování nebo zlepšení ekologické hodnoty území.
3. Soulad se strategickými dokumenty
4. Priority ochrany přírody, nebo naléhavost ochrany živočišného/rostlinného druhu, nebo nebezpečnost řešených jevů
5. Zatížení životního prostředí realizací záměru

Technická kritéria projektu:

1. Hledisko přiměřenosti nákladů ve vztahu k efektům akce
2. Komplexnost a návaznost na jiná opatření: Záměr má pozitivní synergický efekt s jinými opatřeními (realizovanými či plánovanými).
3. Kvalita zpracování záměru z hlediska technického a technologického (vhodnost navrženého řešení, náročnost následné péče)
 - a) Záměr je optimálně navržen z hlediska naplnění cíle předmětu podpory
 - b) Záměr je vhodně navržen, ale z objektivních důvodů (např. majetkoprávních vztahů k pozemkům) není zvoleno optimální řešení
4. Rozsah řešeného území: Záměr řeší problematiku komplexně v uceleném území
5. Dlouhodobá udržitelnost výsledků projektu
6. Odůvodněnost realizace záměru ve vztahu k efektům akce

2.4.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se v rámci prioritní osy 4 nepředpokládá.

2.4.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V prioritní ose 4 nebude velký projekt realizován.

2.4.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 33: Společné a specifické indikátory výstupu P04

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Počet vybudovaných naučných stezek a dalších objektů návštěvnícké infrastruktury	počet	ERDF	Celá ČR		žadatel/příjemce
	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a Natura 2000	počet	ERDF	Celá ČR		žadatel/příjemce
	Plocha území, kde byla provedena opatření (včetně mapování či monitoringu) proti nepůvodním druhům	ha	ERDF	Celá ČR		žadatel/příjemce
	Počet opatření ke zlepšení prostupnosti dopravní infrastruktury a snížení mortality živočichů	počet	ERDF	Celá ČR	500	žadatel/příjemce
	Počet zprůchodněných migračních překážek na tocích	počet	ERDF	Celá ČR	60	žadatel/příjemce
	Počet realizovaných opatření k obnově krajinných struktur	počet	ERDF	Celá ČR		žadatel/příjemce

	Výměra založených a revitalizovaných přírodních ploch v zastavěném území	ha	ERDF	Celá ČR	1500	žadatel/příjemce
	Počet nově stabilizovaných objektů svahových nestabilit	počet v kat. III	ERDF	Celá ČR – oblasti ohrožené svahovými nestabilitami	870	Registry České geologické služby -svahové nestability
	Nové zabezpečené objekty s identifikovanými opuštěnými úložnými místy těžebních odpadů („úložiště“)	počet v kat. I	ERDF	Celá ČR – oblasti ohrožené svahovými nestabilitami	21	Registry České geologické služby - Inventarizace opuštěných úložných míst ČR

2.4.2. Výkonnostní rámec

Výkonnostní rámec bude formulován souladu s článkem 19 odst. 1 návrhu obecného nařízení a přílohou návrhu obecného nařízení a kap. 6.4. Milníky pro výkonnostní rámec budou stanoveny jako klíčové kroky implementace, finanční výstupové a, kde je vhodné, výsledkové indikátory.

Tabulka 34: Výkonnostní rámec na úrovni PO4

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2022)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby

2.4.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 35: Kategorie intervencí ERDF

ERDF: kategorie regionu											
Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.5. PRIORITNÍ OSA 5: Energetické úspory

Prioritní osa 5 Energetické úspory se zaměřuje na snížení konečné spotřeby energie a snížení spotřeby neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů, a to ve veřejných budovách a u veřejného osvětlení.

Přispívá tak k naplnění tematického cíle č. 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích (návrh Obecného nařízení, čl. 9(4)) a koresponduje s investiční prioritou Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách a v sektoru bydlení (návrh Nařízení k FS – čl.3(a)(iii)).

Zaměření prioritní osy reaguje na tržní selhání v oblasti realizace úspor energie v budovách, kde nákladově efektivní potenciál zůstává nevyužit zejména z důvodu vysokých počátečních investičních nákladů. Jeho realizace má přitom mnohonásobné přínosy v různých oblastech:

- hospodářské (realizace je prováděna typicky malými a středními podniky s vysokým podílem domácí práce, materiálů a technologií; snížení provozních nákladů znamená více disponibilních prostředků pro instituce a domácnosti na jiné účely),
- regionálního rozvoje (rozproštění projektů napříč územím),
- zaměstnanosti (jde o činnost náročnou na lidské zdroje, v oblasti energeticky úsporného stavebnictví je třeba specializovaných profesí napříč vzdělanostním profilem),
- energetické bezpečnosti (snížení dovozní závislosti),
- životního prostředí (nižší emise lokálního a globálního znečištění, menší poškození ekosystémů a krajiny těžbou fosilních paliv),
- zdravotní (kvalitně provedené projekty vedou ke zvýšení kvality vnitřního a vnějšího životního prostředí v důsledku nižších koncentrací zdraví škodlivých látek uvnitř budovy a nižších emisí lokálního znečištění do okolí) a
- sociální koheze (proporčně vyšší snížení provozních nákladů pro sociálně slabé skupiny vzhledem k příjmům u projektů v rezidenčním sektoru).

Emise skleníkových plynů v České republice poklesly mezi lety 1990 a 2011 o 32 %. I přes pozitivní trend však ČR nadále vykazuje jednu z nejvyšších hodnot emisní a energetické náročnosti ve srovnání s ostatními členskými státy EU. Měrné emise na obyvatele jsou stále přibližně o čtvrtinu vyšší, než je průměr EU.

Národní orientační cíl pro energetickou účinnost v souladu se strategií Evropa 2020 a čl. 3 směrnice o energetické účinnosti byl Českou republikou navržen ve výši 47,84 PJ (13,29 TWh) úspor v konečné spotřebě energie. Podle platného 2. Národního akčního plánu energetické účinnosti České republiky je dosažitelný potenciál úspor mezi lety 2008 a 2016 dokonce na úrovni 20,31 TWh. Rezidenční a tericiální sektor přitom tvoří 45 % tohoto potenciálu.

Prioritní osa 5 přispěje naplnění jak těchto cílů, tak také povinností ze směrnice o energetické náročnosti budov (zejména čl. 7, 9 a 10) a směrnice o energetické účinnosti (zejména čl. 5).

Podpora časově navazuje, nebo doplňuje stávající programy podpory a přispívá tak k vytvoření dlouhodobého a stabilního rámce pro podporu energeticky úsporného stavebnictví v ČR.

2.5.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 5: Podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách a v sektoru bydlení (nařízení FS - článek 3 bod (a) písm. iii))

2.5.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a u veřejného osvětlení

Specifickým cílem 5.1 je dosažení úspor energie a souvisejících přínosů ve stávajících veřejných budovách prostřednictvím celkových a dílčích renovací obálky budovy a instalací lokálních obnovitelných a nízkoemisních zdrojů při zajištění dostatečného přívodu čerstvého vzduchu a důsledného energetického managementu. U novostaveb veřejných budov bude podpořen uspišený náběh povinnosti výstavby budov s téměř nulovou spotřebou. Cílem je rovněž dosažení úspor elektřiny a zvýšení kvality osvětlení prostřednictvím renovace soustav veřejného osvětlení.

Podpora úspor energie ve veřejných budovách navazuje na úspěšnou oblast podpory 3.2 v Operačním programu Životní prostředí v programovém období 2007-2013. Výše čerpání pro tuto oblast podpory činila 14 mld. Kč a alokace se několikrát navyšovala. Řídící orgán (MŽP) i zprostředkující subjekt (SFŽP) mají vytvořenou dostatečnou kapacitu pro implementaci této oblasti. Podpora úspor energie (elektřiny) u veřejného osvětlení povede k renovaci nevyhovujících soustav, ať už z hlediska zajištění požadovaných světelně-technických parametrů nebo úspornosti provozu.

Tabulka 36: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 5.1

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategori e regionu	Výchozí hodnot a	Výchoz í rok	Cílová hodnot a (2022)	Zdroj údajů	Frekvenc e sledování
	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	TJ/rok	Celá ČR	0	2013		Žadatel/příjemce	Rok
	Snížení spotřeby primární energie ve veřejných	TJ/rok	Celá ČR	12,68	2010		Žadatel/příjemce	Rok

	budovách							
	Snížení spotřeby elektřiny v soustavách veřejného osvětlení	MWh/rok	Celá ČR	0 0	2013		Žadatel/příjemce	Rok

2.5.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.5.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost u veřejných budov a u veřejného osvětlení

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 5.1 - budou:

- Snížování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov. Technologie na využití odpadního tepla. Další opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov (např. úsporné vnitřní osvětlení, regulace, energetický management, výměna zdroje tepla obdobně jako v NZÚ apod.)
- Výměna zdroje tepla v budovách za bezemisní nebo nízkoemisní, včetně rekonstrukce otopných a vzduchotechnických soustav
- Snížování spotřeby elektrické energie modernizací či rekonstrukcí soustav veřejného osvětlení

Typy podporovaných projektů:

A. Celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov:

- Zateplení obvodového pláště budovy: venkovní obvodové stěny, střecha, podlaha na terénu a ostatní konstrukce (přiléhající k sousedním objektům, strop pod nevytápěnou půdou apod.)
- Výměna a renovace otvorových výplní (oken a dveří)
- Další stavební opatření mající prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy nebo zlepšení kvality vnitřního prostředí (prvky pasivního vytápění a chlazení, stínění apod.)
- Instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla
- Výměna zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé vody využívajícího pevná nebo tekutá fosilní paliva za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (mikrokogenerace) využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn a kryjící primárně energetické potřeby budov, kde jsou umístěny

- Instalace solárně-termických kolektorů pro přitápění nebo pouze přípravu teplé vody tam, kde není budova zásobována dálkovým teplem ze soustavy s více než 50% podílem obnovitelných zdrojů energie a kde je zajištěno využití vyrobeného tepla i v létě

Díleč energeticky úsporné renovace budou umožněny jen památkově chráněným objektům (jejich renovaci usnadňuje také možnost renovace stávajících oken a dveří). Ostatní budovy musí projít celkovou energeticky úspornou renovací. To je v souladu s principem, že podpůrné programy mají motivovat k lepšímu výsledku, než by byl dosažen bez nich.

Nebudou podporována technologická opatření ke snížení energetické náročnosti veřejných budov (výměna zdroje za jiný, než obnovitelný nebo nízkoemisní, zajištění měření a regulace otopné soustavy apod.), protože ta jsou v případě veřejných budov realizovatelná komerčně (např. metodou Energy Performance Contracting). To je v souladu se směrnicí o energetické účinnosti, která ukládá členským státům rozvíjet energetické služby. Veřejné prostředky tedy budou účelně využity pouze na opatření s dlouhou ekonomickou návratností. To v souladu s čl. 111 Obecného nařízení zvyšuje pravděpodobnost vyšší míry konfinancování této osy z FS.

Tato oblast podpory slouží mj. jako podpora implementace čl. 5 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

- B. Podpora vícenákladů na dosažení standardu budovy s téměř nulovou spotřebou a pasivního energetického standardu v případě výstavby nových budov. Vícenáklady budou odvozeny od modelových příkladů a pro účely podpory stanoveny jako pevná částka na jasně měřitelnou veličinu (např. na metr čtvereční energeticky vztažené plochy). Tato oblast podpory slouží jako podpora implementace čl. 9 směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov (a § 7 transpozičního zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).
- C. Samostatná opatření výměny zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé vody, instalace solárně-termických kolektorů a instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla podle pravidel v oblasti A tam, kde veřejná budova splňuje určitou energetickou náročnost (tedy jde o dříve zateplené budovy, nebo relativně nové stavby) a v případě instalace systému nuceného větrání s rekuperací zároveň nesplňuje požadavky na zajištění dostatečné výměny vzduchu (typicky v zateplených školách s těsnými okny je to velký problém).

Příjemcem podpory ve všech oblastech podpory může být subjekt, který vlastní veřejnou budovu (v případě oblasti podpory B bude příjemcem podpory stavebník). Zde je možné vyjít z okruhů možných příjemců podpory OPŽP ve stávajícím programovém období.

Cílové území: celá Česká republika.

D. Podporována budou opatření vedoucí k celkové modernizaci systému veřejného osvětlení:

- Výměna kabelů a stožárů v případě, že původní jsou nevyhovující z hlediska rozmístění nebo potřeb pro osvětlení a jejich výměna bude mít vliv na dosažení úspor elektřiny
- Výměna světelných zdrojů a svítidel

- Modernizace systému řízení veřejného osvětlení (např. spínací hodiny, řídicí systémy umožňující účinnou regulaci apod.)

Renovaci soustav veřejného osvětlení je možné dosáhnout významných úspor elektřiny na jeho provoz. Nové úsporné zdroje, správně tvarovaná a orientovaná svítidla, zajištění osvětlení dle platných norem a dle typu komunikace (dostatečná, ale nepřemrštěná osvětlenost a dodržení rovnoměrnosti), regulace osvětlení (stmívání) a vhodně rozmístěné stožáry mohou zajistit až 70 % úspory elektřiny na provoz soustavy. V některých případech je nutné tato opatření doplnit také výměnou kabelů.

Příjemcem podpory budou typicky obce a města, či jimi zřízené nebo založené subjekty, které provozují veřejného osvětlení.

Cílové území: celá Česká republika.

2.5.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Výběr projektů se bude řídit principem požadavku na vyšší kvalitu realizovaného opatření (tedy vyšší úsporu energie z něj), než pokud by bylo realizováno bez podpory Fondu soudržnosti.

Podpora úspor energie ve veřejných budovách

Podmínky přijatelnosti projektů renovace stávajících budov budou zahrnovat:

- dosažení nákladově efektivních hodnot ukazatelů energetické náročnosti celé budovy na nižší hodnotě, než je požadavek vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov
- dosažení hodnot ukazatelů energetické náročnosti pouze pro měněné prvky bude umožněno jen památkově chráněným budovám
- dosažení alespoň stanovené minimální procentní úspory energie po realizaci opatření
- povinná případná výměna neekologického zdroje tepla za ekologický
- povinné vyregulování otopné soustavy a také zajištění energetického managementu
- zajištění dostatečné výměny vzduchu

Podmínky přijatelnosti projektů výstavby nových budov budou zahrnovat:

- dosažení standardu budovy s téměř nulovou spotřebou (jen do data, než tento požadavek nabude účinnosti jako povinnost ze zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií)
- dosažení pasivního standardu daného sadou hodnot energetických ukazatelů (po celé programové období)

Podpořena bude také příprava projektové dokumentace, energetického auditu a také příprava projektu na zajištění realizace metody Energy Performance Contracting.

Podpora úspor energie u veřejného osvětlení

Podpořené projekty budou muset prokázat významnou úsporu elektřiny na provoz systému veřejného osvětlení (bude stanoven požadavek) a splnit následující podmínky:

- bez světelných emisí mimo cíleně osvětlovaná místa (např. do oken nebo na oblohu)
- dodržení intenzity osvětlení komunikací a veřejných prostor dle požadavků norem
- použití velmi úsporných světelných zdrojů (použití LED zdrojů nebo vysokotlakých sodíkových výbojek a elektronických předřadníků)
- optimalizace pozic a výšky sloupů, pokud to povede k významné dodatečné úspoře
- aplikace technologie stmívání v závislosti na noční době

Podpořena bude také příprava projektové dokumentace a energetického auditu.

Projekty ve všech oblastech budou hodnoceny také podle míry podpory na uspořenou nebo z obnovitelných zdrojů vyrobenou jednotku energie (hodnotit se bude kumulativní úspora energie v důsledku opatření podpořených z OP a současně komerčně realizovaných opatření).

Předpokládá se zachování stávající praxe a u veřejných budov a veřejného osvětlení se poníží uznatelné náklady o odhadnuté finanční úspory v důsledku opatření podpořených z OP za prvních pět let po jejich realizaci.

2.5.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

Dotace by měla být poskytována zejména pro opatření s delší ekonomickou návratností, tj. především zateplení objektů. Pouhé zateplení objektu však není dostatečné pro optimální snížení spotřeby energie. Klíčová je rovněž následná péče o správné vytápění objektů a renovace souvisejících technologických zařízení, zejména zdrojů tepla a regulačních systémů. Tato opatření s kratší dobou návratnosti je vhodné realizovat prostřednictvím metody EPC. V rámci dosažení vyšší hospodárnosti budou zvýhodněny projektové žádosti kombinující dotaci OPŽP pro renovaci stavby s využitím metody EPC pro renovaci technologických zařízení.

2.5.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V Prioritní ose 5 Energetické úspory se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.5.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 37: Společné a specifické indikátory výstupu P05

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2022)	Zdroj údajů
	Energeticky vztažná plocha zrenovovaných budov	m ²	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce
	Průměrné snížení měrné dodané energie do budovy	kWh/(m ² . rok)	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce
	Počet obyvatel v oblastech s modernizovaným veřejným	počet	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce

	osvětlením					
	Počet renovovaných světelných bodů	počet	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce
	Snížení emisí skleníkových plynů	t CO ₂ ekv.	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce
	Dodatečný instalovaný výkon obnovitelných zdrojů	MW	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce

2.5.2. Výkonnostní rámec

Výkonnostní rámec bude formulován souladu s článkem 19 odst. 1 návrhu obecného nařízení a přílohou návrhu obecného nařízení a kap. 6.4. Milníky pro výkonnostní rámec budou stanoveny jako klíčové kroky implementace, finanční výstupové a, kde je vhodné, výsledkové indikátory.

Tabulka 38: Výkonnostní rámec na úrovni P05

Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2022)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby

2.5.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 39: Kategorie intervencí FS

FS: kategorie regionu											
Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.6. PRIORITNÍ OSA 6: Technická pomoc

2.6.1. Specifický cíl a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Technická pomoc pro zajištění implementace OPŽP 2014 – 2020

2.6.2. Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný výsledek

V rámci prioritní osy Technická pomoc může být podle článku 52 obecného nařízení financována příprava, řízení, monitorování, hodnocení, aktivity v oblasti informovanosti a publicity, výměna informací, řešení stížností, kontrola a audit. Prostředky technické pomoci by měl řídicí orgán použít k podpoře aktivit, které povedou ke snížení administrativní zátěže na příjemce, a to včetně systémů elektronické výměny dat a aktivit k posílení kapacity členského státu a příjemců při administraci programu.

2.6.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 40: Kategorie intervence

Tabulka č. 14: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 15: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 16: Dimenze 3 Území	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

3. Finanční plán

Kapitola bude doplněna na základě vládou schválené finanční alokace pro OPŽP 2014 – 2020.

3.1. Tabulka uvádějící pro jednotlivé roky výši celkových finančních závazků plánovaných podpor z jednotlivých fondů (EUR)

Tabulka 41: Výše celkových finančních závazků na jednotlivé roky

Kategorie regionů	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
EFRR								
V přechodných regionech								
<i>EFRR Celkem</i>								
Fond soudržnosti								
Celkem								

3.2. Finanční plán OP na celé programové období s uvedením celkové finanční alokace každého fondu v OP, národního financování a míry spolufinancování pro každou prioritní osu (EUR)

Tabulka 42: Finanční plán operačního programu znázorňující pro celé programové období částku finančních alokací pro operační program, národní financování a míru spolufinancování dle prioritních os (v EUR)

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionu	Základ pro výpočet příspěvku Unie (Celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Příspěvek z EU	Národní spolufinancování	Orientační rozdělení národního spolufinancování		Celkový příspěvek	Míra spolufinancování	Pro informaci
				(a)	(b) = (c) + (d)	Národní veřejné	Národní soukromé	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e)	Příspěvek EIB

						zdroje (c)	zdroje (d)			
PO 1	FS									
PO 2	FS									
PO 3	FS / EF RR									
PO 4	EF RR									
PO 5	FS									
PO 6	FS									
Celkem										

3.3. Rozdělení finančního plánu operačního programu podle prioritních os, fondu a tematických cílů pro EFRR a FS

Tabulka 43: Rozdělení finančního plánu operačního programu dle prioritních os a relevantních tematických cílů

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionu	Tematický cíl	Podpora z EU	Národní spolufinancování	Celkový příspěvek
Prioritní osa 1	FS					
Prioritní osa 2	FS					
Prioritní osa 3	FS/EFRR					
Prioritní osa 4	EFRR					
Prioritní osa 5	FS					
Prioritní osa 6	FS					
Celkem						

Zdroj: Evropská komise

Tabulka 44: Orientační částky podpory využité na opatření zaměřená na klimatické změny (čl. 24 odst. 5 návrhu obecného nařízení)

Prioritní osa	Orientační částka podpory	Podíl na celkové alokaci fondu
---------------	---------------------------	--------------------------------

	určená na opatření zaměřená na klimatické změny	v rámci operačního programu (v %)
1.		
Celkem		

Zdroj: Evropská komise

Tabulka bude generována automaticky ze SFC na základě kategorizace pomoci pro každou prioritní osu.

Informace uvedená v této tabulce je založena na metodologii přijaté Komisí na základě článku 8 návrhu obecného nařízení.

4. Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj

V rámci všech programových dokumentů zpracovávaných pro budoucí programové období 2014-2020 musí být popsán přístup k naplňování tzv. územní dimenze. Hlavním cílem je identifikovat intervence, které mají výrazný a prokazatelný dopad do jednotlivých regionů. V tomto ohledu je Operační program Životní prostředí velmi specifický, protože podporovaná opatření v rámci programu mají významný dopad do daného území. Základním strategickým dokumentem, ze kterého se vychází pro stanovování podporovaných opatření je Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020. Podporovaná opatření odrážejí stav jednotlivých složek životního prostředí v dané lokalitě, intervence jsou směřovány do území se zhoršeným stavem v dané oblasti životního prostředí. Takovým výrazným příkladem jsou intervence v oblasti ochrany ovzduší, kdy budou podporovaná opatření zaměřena na území se zhoršenou kvalitou ovzduší.

Existence specifických potřeb jednotlivých regionů je i nadále v rámci OPŽP 2014-2020 plně respektována a garantována. Tyto specifická potřeby jsou zohledněny nejen navrhovanými specifickými cíli a aktivitami, ale i zajištěním principu partnerství, tj. spolupráce s regionálními partnery na přípravě programového dokumentu.

Integrovaný přístup představuje z pohledu regionálního rozvoje jednu z metod pro uplatnění územní dimenze, jež vyplývá ze samé podstaty integrace postavené na územní rozvojové strategii⁶. Jeho přínos je zejména dosažení vyšší kvality strategického plánování, řízení a efektivnější (zesilující a synergický efekt) vynakládání finančních prostředků. Zároveň představuje z pohledu EU silně prosazovaný způsob implementace fondů EU v rozvoji regionů, měst a obcí.

⁶ Kromě integrovaných nástrojů níže popsanych však bude územní dimenze realizována i prostřednictvím individuálních projektů, nebo projektů se vzájemnou koordinací či synergií, či specifickými územními řešeními zahrnujícími projekty z různých programů a fondů v rámci jedné či více socioekonomických složek.

Pojetí integrovaného přístupu zahrnuje následující typy integrovaných nástrojů⁷:

1. **Územní rozvoj - Integrované územní investice (dále jen „ITI“ - Integrated Territorial Investments)**
2. **Integrované plány rozvoje území (dále jen „IPRÚ“)**
3. **Komunitně vedený místní rozvoj (dále jen „CLLD“ - Community-led Local Development)**

Mezi základní společné znaky všech integrovaných nástrojů patří vzájemné synergie, integrovaná strategie a partnerství a víceúrovňová správa.

Cílem vzájemných synergií je především zvýšení efektivity veřejných investic působením navazujících aktivit a zvyšováním přidané hodnoty celkového výsledku takových operací. Integrovaná strategie v sobě zahrnuje popis nejdůležitějších synergií a zároveň musí vycházet z potřeb území a definovat měřitelné cíle a pozitivní změny, jichž má být dosaženo. Strategie pak dále určuje priority a harmonogram realizace konkrétních opatření.

Koordinaci přípravy i sledování a hodnocení implementačního procesu všech typů integrovaných nástrojů bude zajišťovat Ministerstvo pro místní rozvoj, které k tomu účelu vydá příslušný metodický pokyn. V nichž bude podrobně stanoven způsob přípravy, schvalování, řízení těchto nástrojů a další podmínky nezbytné pro realizaci.

Implementace integrovaných nástrojů a jejich finanční podpora/zajištění bude závislá primárně na zdrojích z ESIF.

4.1. Plánovaný přístup ke komunitně vedenému místnímu rozvoji a principy identifikace území pro jeho implementaci

Otázka integrovaných přístupů není na národní úrovni dosud finálně vyřešena. Bude doplněno na základě jednání, která probíhají na národní úrovni s regionálními partnery.

4.2. Plánovaný podpora udržitelného rozvoje měst

Otázka integrovaných přístupů není na národní úrovni dosud finálně vyřešena. Bude doplněno na základě jednání, která probíhají na národní úrovni s regionálními partnery.

4.3. Využití integrované územní investice (ITI)

Otázka integrovaných přístupů není na národní úrovni dosud finálně vyřešena. Bude doplněno na základě jednání, která probíhají na národní úrovni s regionálními partnery.

⁷ Návrh nařízení EK umožňuje využití i nástroje – „Společný akční plán“ (Joint Action Plan), ale tento v podmínkách České republiky nepředpokládá plnění územní dimenze.

Tabulka 45: Orientační přiděl podpory z EFRR na integrovaná opatření udržitelného rozvoje měst podle článku 7 odst. 2 návrhu specifického nařízení k EFRR a orientační přiděl podpory z FS na integrovaná opatření

1. Fond	2. Celková podpora na integrovaná územní opatření rozvoje měst (EUR) dle článku 7 odst. 2 specifického nařízení	Podíl sloupce 2 na celkové alokaci fondu v rámci operačního programu (%)
EFRR		

Zdroj: Evropská komise

Tabulka 46: Orientační finanční alokace pro každé ITI dle článku 7 odst. 2 specifického nařízení k EFRR z každé prioritní osy

Název ITI:		
Orgán zodpovědný za implementaci ITI:		
Prioritní osa	Fond	Orientační finanční alokace (podpora EU) (EUR)
Prioritní osa 1	EFRR	
Prioritní osa 2	ESF	
Celkem		

Zdroj: Evropská komise

5. Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními problémy

Intervence budou přednostně zaměřeny na území se zhoršeným stavem v dané složce životního prostředí.

Způsob výběru území k podpoře bude navazovat na stav životního prostředí v dané lokalitě, např. u stavu kvality ovzduší se dá očekávat, že budou opatření zaměřena na oblasti Moravskoslezského a Ústeckého kraje, území Kladna a další městské aglomerace, kde je výrazně zhoršené ovzduší, případně dochází i k překračování limitů znečišťujících látek.

U vodohospodářských projektů, tj. výstavby a rekonstrukce čistíren odpadních vod a kanalizací bude podpora zaměřena na aglomerace pod 2 000 EO.

V oblasti ochrany přírody a krajiny u specifického cíle 4.1 lze očekávat zaměření opatření na oblasti ZCHÚ a lokalit soustavy Natura 2000.

Příjemci navrhovaných opatření budou zejména kraje, obce, města a jimi zřizované organizace, svazky obcí, organizační složky státu a jimi zřízené organizace, NNO, školy a školská zařízení, podnikatelské subjekty apod.

6. Řízení a implementace OP ŽP 2014-2020

6.1. Úřady a orgány odpovědné za řízení, kontrolu a audit

Na základě obecného nařízení, nařízení k FS a ERDF a v souladu s nimi, definuje tato kapitola implementační systém OPŽP 2014-2020. V kapitole jsou popsány systémy řízení hodnocení na úrovni programu.

Řídící a implementační systém OP ŽP 2014-2020 je nastaven tak, aby veškeré řídicí a implementační činnosti byly vykonávány maximálně efektivně a za zachování principu subsidiarity. Při nastavení řídicího a kontrolního systému byla brána v úvahu jednotnost s postupy platnými pro národní veřejné prostředky ČR.

Přehled orgánů, které jsou součástí implementační struktury OP ŽP 2014-2020, představuje následující tabulka.

Tabulka 47: Kontaktní informace - Instituce/subjekty řízení a implementace

Instituce/subjekt	Název instituce /subjektu	Vedoucí instituce /subjektu
Řídící orgán	Ministerstvo životního prostředí (usnesení vlády č. 867 ze dne 28.11.2013)	
Zprostředkující subjekt pro implementaci	Státní fond životního prostředí	
Národní orgán pro koordinaci	Ministerstvo pro místní rozvoj	
Certifikační orgán	Ministerstvo financí	
Auditní orgán	Ministerstvo financí	
Orgán, kterému budou poskytovány platby z EK	Ministerstvo financí	

Zdroj: Evropská komise, fiche 5A a doplněno MMR-NOK

6.1.1. Řídící orgán OPŽP 2014-2020

Celkovou odpovědnost za realizaci programu nese Řídící orgán operačního programu. Řídící orgán programu deleguje některé činnosti na další subjekty nebo přebírá výstupy jejich činnosti, a to v rozsahu obvyklém a srovnatelném s rozložením činností při řízení investic financovaných z národních veřejných prostředků. Delegováním činností nebude dotčena celková odpovědnost Řídícího orgánu za výkon těchto činností.

Přípravou a řízením Operačního programu Životní prostředí na léta 2014-2021 bylo usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012⁸ pověřeno Ministerstvo životního prostředí, v jehož rámci jsou činnosti spojené s řízením a implementací OP ŽP zajišťovány odborem fondů EU.

⁸ Usnesení vlády České republiky ze dne 28. listopadu 2012 č. 867 k přípravě programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce pro programové období let 2014 až 2020 v podmínkách České republiky.

Řídicí orgán je zřizován v souladu s čl. 113 návrhu obecného nařízení. Na základě čl. 114 návrhu obecného nařízení zabezpečuje řídicí orgán zejména následující činnosti:

- odpovídá za přípravu, projednání OPŽP 2014-2020 a jeho předložení Evropské komisi;
 - zabezpečuje soulad cílů a prioritních os OPŽP 2014-2020 s ostatními operačními programy, Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství, zajistí vypracování předběžného ex-ante hodnocení operačního programu a posouzení jeho vlivu na životní prostředí;
 - je poskytovatelem dotace podle zák. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech;
-
- a) podporuje činnost monitorovacího výboru a poskytuje mu informace, které výbor potřebuje k plnění svých úkolů, zejména údaje týkající se pokroku operačního programu v dosahování cílů, finanční údaje a údaje týkající se ukazatelů a milníků;
 - b) vypracovává výroční a závěrečné zprávy o provádění a po schválení monitorovacím výborem je předkládá Komisi;
 - c) zpřístupňuje zprostředkujícím subjektům a příjemcům informace, které jsou důležité pro plnění jejich úkolů, respektive pro provádění operací;
 - d) zřizuje systém pro zaznamenávání a uchovávání počítačových údajů o každé operaci, které jsou nezbytné pro monitorování, hodnocení, finanční řízení, ověřování a audit, případně včetně údajů o jednotlivých účastnících operací;
 - e) zajišťuje, aby údaje uvedené v předešlém bodě d) byly shromažďovány, zadávány a ukládány v systému;
 - f) zajišťuje, aby vybraná operace spadala do působnosti dotčeného fondu nebo fondů (v případě OPŽP se jedná o Fond soudržnosti a Evropský fond regionálního rozvoje) a do kategorie zásahu určené v prioritní ose nebo osách operačního programu;
 - g) poskytne příjemci dokument, který stanoví podmínky podpory pro každou operaci, včetně zvláštních požadavků týkajících se produktů nebo služeb, jež mají být dodány v rámci operace, plánu financování a lhůty pro provedení;
 - h) přesvědčí se před schválením operace, že příjemce má správní, finanční a provozní způsobilost ke splnění podmínek stanovených v předešlém bodě g);
 - i) přesvědčí se, že pokud operace začala před podáním žádosti o financování řídicímu orgánu, byly dodrženy unijní a vnitrostátní předpisy vztahující se na danou operaci;
 - j) zajistí, aby žadatel po přemístění výrobní činnosti v rámci Unie neobdržel podporu z fondů, pokud s ním bylo nebo mělo být vedeno řízení o zpětném získání vyplacených částek podle článku 61 návrhu obecného nařízení;
 - k) určí kategorie zásahů, kterým se mají připisovat výdaje operace;
 - l) ověřuje, že spolufinancované produkty a služby byly dodány a že výdaje, jež příjemci vykazali, také skutečně zaplatili, a že je dodržen soulad s platnými unijními a vnitrostátními právními předpisy, operačním programem a podmínkami podpory operace;
 - m) zajišťuje, aby příjemci zapojení do provádění operací hrazených na základě skutečně vynaložených způsobilých nákladů vedli buď oddělený účetní systém, nebo používali vhodný účetní kód pro všechny transakce související s operací;
 - n) zavádí účinná a přiměřená opatření proti podvodům s přihlédnutím ke zjištěným rizikům;
 - o) stanoví postupy k zajištění toho, aby všechny doklady týkající se výdajů a auditů, jež jsou nezbytné pro zajištění odpovídající auditní stopy, byly uchovávány v souladu s požadavky čl. 62 písm. g) návrhu obecného nařízení;

- p) vypracovává prohlášení řídicího subjektu o věrohodnosti fungování systému řízení a kontroly, zákonnosti a správnosti uskutečněných transakcí a dodržování zásady řádného finančního řízení, spolu se zprávou o výsledcích provedených kontrol řízení, o případných nedostatcích zjištěných v systému řízení a kontroly a o veškerých přijatých nápravných opatřeních;
- q) provádí ověření každé žádosti o úhradu předložené příjemcem;
- r) provádí ověření operací na místě.

Plánovací pracovní skupina – zřízena na MŽP

Plánovací pracovní skupina bude zřízena Ministerstvem životního prostředí a bude vytvořen její statut a jednací řád. Jejími členy budou zástupci Řídicího orgánu, zástupci Zprostředkujícího subjektu, odborní garanti jednotlivých prioritních os a odboru rozpočtu. Tato pracovní skupina bude zřízena za účelem:

- přípravy plánů výzev;
- nastavení harmonogramu výzev;
- nastavením výzev s ohledem na plnění cílových hodnot a milníků indikátorů pro jednotlivé specifické cíle.

Návrh plánu výzev předkládá ke schválení vrchnímu řediteli sekce fondů EU, ekonomiky a politiky životního prostředí a náměstkovi ministra sekce fondů EU, ekonomiky a politiky životního prostředí.

6.1.2. Zprostředkující subjekt pro implementaci

Zprostředkujícím subjektem pro implementaci bude Státní fond životního prostředí (dále jen „SFŽP“), na který MŽP deleguje část svých pravomocí jako řídicího orgánu. Správcem SFŽP ČR je Ministerstvo životního prostředí. Fond je zřízen zákonem č. 388/1991 Sb. ZS na základě delegační dohody provádí činnosti týkající se konečných příjemců. V praxi se SFŽP stane partnerem předkladatelů projektových žádostí v rámci OPŽP 2014 – 2020 (zejména při komunikaci ohledně výběru a následné realizace projektu). Řídicí orgán OPŽP 2014-2020 deleguje výkony některých činností v rámci implementace v některých oblastech podpory na Zprostředkující subjekt. Tato skutečnost nemá vliv na celkovou odpovědnost Řídicího orgánu na řízení a implementaci operačního programu. Konkrétní rozdělení činností mezi Řídicím orgánem a Zprostředkujícím subjektem bude závazně písemně upraveno delegační dohodou. Zprostředkující subjekt musí mít plně funkční systém vnitřní kontroly.

Zprostředkující subjekt bude zabezpečovat zejména následující činnosti:

- odpovídá za implementaci a řádnou realizaci projektů OPŽP 2014-2020 zahrnující zejména příjem, kontrolu a hodnocení žádostí, dále kontrolu realizace projektu a jeho financování, a to včetně metodického zastřešení celého procesu;
- zajišťuje řádnou realizaci projektů od přijetí žádosti až po závěrečné vyhodnocení projektu, tj. zajišťuje:
 - administraci žádostí o podporu od přijetí až do jejich schválení/zamítnutí,
 - přípravu vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace a další dokumentace dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,

- provádí průběžnou kontrolu a posuzování projektu ve všech jeho fázích, a to zejména ve vztahu ke způsobilosti výdajů, soutěžnímu právu, platné legislativě a závazným metodickým pokynům národní i evropské úrovně včetně pokynů řídicího orgánu,
- příjem a administraci žádostí o platbu, realizaci finančně platebních operací vůči příjemci podpory a jejich kontrolu,
- kontrolu fyzické realizace projektů,
- monitoring projektů dle platné metodiky
- informovanost žadatelů o ne/akceptaci žádosti, schválení/zamítnutí žádosti a výsledku závěrečného vyhodnocení projektu včetně případného zdůvodnění;
- uskutečňuje a zaznamenává veškeré operace související se žádostí a projektem v centrálním monitorovacím systému MS2014+;
- podílí se na zpracování závazné dokumentace pro OPŽP 2014-2020, metodických materiálů a pracovních postupů, navrhuje změny těchto dokumentů;
- poskytuje žadatelům informace o podpoře z OPŽP;
- zajišťuje další delegované činnosti ŘO související s realizací a implementací OPŽP.

AOPK ČR

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) se bude podílet na implementaci prioritní osy 4. Zároveň bude příjemcem podpory v této prioritní ose. Nastavení činnosti agentury bude stanoveno v příslušných dokumentech a musí odpovídat požadavkům na oddělenost funkcí a systémovou správnost.

6.1.3. Národní orgán pro koordinaci

Koordinací a přípravou Dohody o partnerství na léta 2014-2021 bylo Usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012⁹ pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj v roli Národního orgánu pro koordinaci. Je to centrální metodický a koordinační orgán pro implementaci programů spolufinancovaných z fondů SSR v České republice v programovém období 2014-2020. V uvedené oblasti je partnerem pro Evropskou komisi za ČR, zabezpečuje řízení Dohody o partnerství na národní úrovni, je správcem monitorovacího systému, je metodickým orgánem v oblasti implementace a centrálním orgánem pro oblast publicity a budování absorpční kapacity.

6.1.4. Platební a certifikační orgán

Rozsah odpovědnosti, role a funkce Certifikačního orgánu se řídí ustanoveními obecného nařízení, zejména čl. 115. Jde o orgán zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých České republice z rozpočtu EU.

Certifikací výdajů se rozumí potvrzení správnosti údajů o vynaložených výdajích předložených řídicími orgány operačních programů Platebnímu a certifikačnímu orgánu. Výsledkem

⁹ Usnesení vlády České republiky ze dne 28. listopadu 2012 č. 867 k přípravě programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce pro programové období let 2014 až 2020 v podmínkách České republiky.

certifikace je zpracování a zaslání certifikátu o vynaložených výdajích spolu s výkazem výdajů a s žádostí o platbu Platebním a certifikačním orgánem Evropské komisi.

6.1.5. Auditní orgán

Auditní orgán je zodpovědný za zajištění řádného provádění auditů za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému programu a za vykonávání činností v souladu s čl. 116 obecného nařízení.

6.2. Role partnerů při implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu

Řídicí orgán je na programové úrovni povinen aplikovat princip partnerství. Konzultace s partnery jsou prováděny kontinuálně včetně konzultace procesu a harmonogramu přípravy programu a partneři dostávají veškeré informace o jeho přípravě a všech krocích.

Během přípravy se rovněž předpokládá realizace bilaterálních jednání s příslušnými partnery, realizace veřejných slyšení a prezentací (mimo jiné v rámci procesu SEA a hodnocení ex-ante). Během přípravy jsou konzultovány a připomínkovány pracovní verze OPŽP nejprve s jednotlivými věcně příslušnými útvary MŽP a následně i dalšími partnery. OPŽP proběhne standardně i meziresortním připomínkovým řízením.

Zřízené pracovní skupiny:

- externí pracovní skupina – Platforma MŽP 2014-2020
- interní pracovní skupina MŽP pro budoucí kohezi 2014-2020
- interní pracovní skupina MŽP pro implementační strukturu

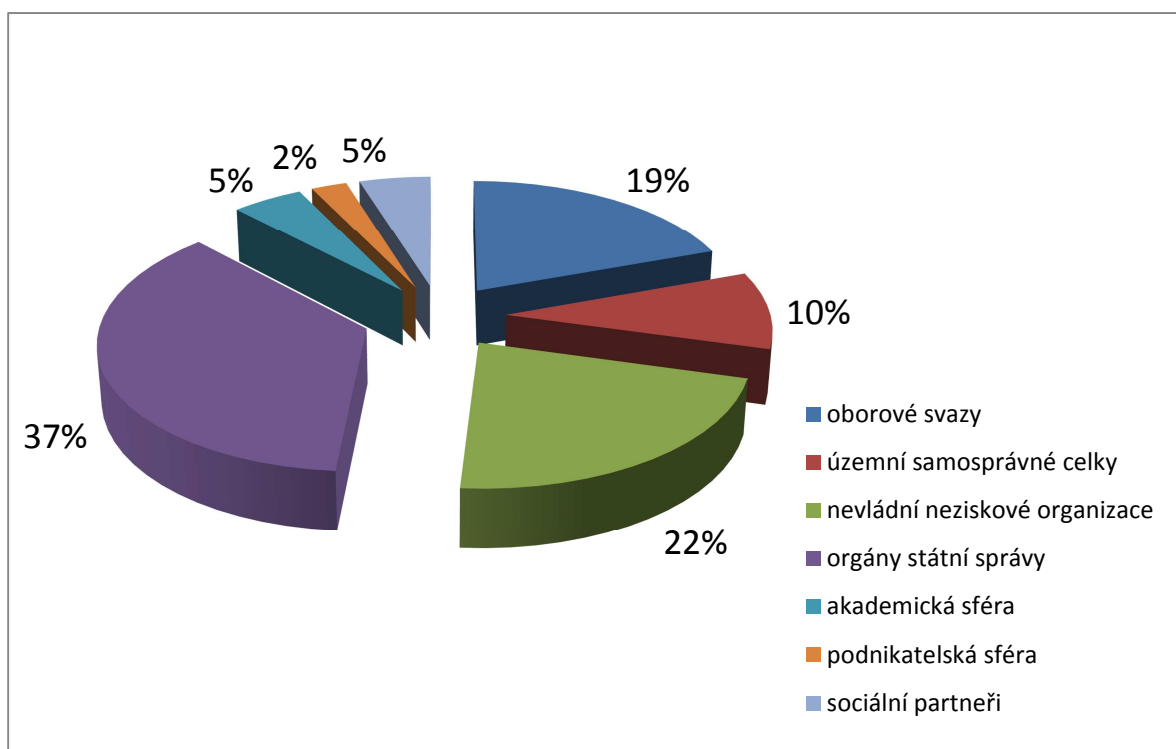
Členové pracovních skupiny:

- Platforma MŽP 2014-2020 – zástupci oborových svazů, Svazu měst a obcí, Asociace krajů, nevládních neziskových organizací, akademické sféry, orgánů státní správy, podnikatelské sféry – úplný seznam je uveden v příloze č. 3.
- Interní pracovní skupina MŽP pro budoucí kohezi 2014-2020 – zástupci odborných útvarů MŽP, zástupci Státního fondu životního prostředí
- Interní pracovní skupina MŽP pro implementační strukturu – zástupci útvarů MŽP a SFŽP podílejících se na implementaci OPŽP

Platforma MŽP 2014-2020:

- složení členů dle typu organizace v ustavené externí pracovní skupině je názorně uvedeno v následujícím grafu v procentech z celkového počtu členů:

Graf 3: Složení Platformy MŽP 2014 – 2020

Zdroj: MŽP

Partneři budou dále v budoucnu podle návrhů nařízení asistovat i u přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programu prostřednictvím zapojení do práce Monitorovacího výboru OPŽP 2014-2020.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor je zřizován v souladu s čl. 43 návrhu obecného nařízení¹⁰. Úkolem monitorovacího výboru bude monitorování programu s cílem přezkoumání jeho provádění a pokroku směrem k dosažení cílů programu. Monitorovací výbor bude zřízen formou příkazu ministra životního prostředí.

Monitorovací výbor se skládá ze zástupců Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu a zástupců partnerů (ministerstva, kraje, obce, nestátní neziskové organizace, profesní organizace apod.). Každý člen monitorovacího výboru má hlasovací právo. Evropská komise se účastní činnosti monitorovacího výboru jako poradce. Výběr řádných členů monitorovacího výboru musí být prováděn transparentně a na základě principu partnerství.

Funkce monitorovacího výboru jsou popsány v čl. 43 a čl. 100 návrhu obecného nařízení:

- Monitorovací výbor se schází nejméně jednou za rok a posuzuje provádění programu a pokrok směrem k dosažení jeho cílů. Přitom zohledňuje finanční údaje, společné ukazatele a ukazatele specifické pro jednotlivé programy, včetně změn ukazatelů

¹⁰ Návrh nařízení EP a Rady o společných ustanoveních ohledně EFRR, ESF, FS, EZFRV a ENRF, jichž se týká Společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně EFRR, ESF a FS a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006.

výsledků, pokrok k dosažení vyčíslených cílových hodnot a milníky vymezené ve výkonnostním rámci.

- Monitorovací výbor se podrobně zabývá všemi aspekty, které ovlivňují výkonnost programu.
- Monitorovací výbor je konzultován v otázce změn programu navrhovaných řídicím orgánem a vydává k těmto změnám své stanovisko.
- Monitorovací výbor může řídicímu orgánu poskytnout doporučení ohledně provádění programu a jeho hodnocení.
- Monitoruje opatření přijatá na základě doporučení Monitorovacího výboru.
- Monitorovací výbor prověřuje:
 - veškeré otázky, které nepříznivě ovlivňují výkonnost operačního programu;
 - pokrok při provádění plánu hodnocení a opatření přijatá v návaznosti na závěry hodnocení;
 - provádění komunikační strategie;
 - provádění velkých projektů;
 - provádění společných akčních plánů;
 - opatření na podporu rovnosti mezi muži a ženami, rovných příležitostí a zákazu diskriminace, včetně přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením;
 - opatření na podporu udržitelného rozvoje;
 - opatření v rámci operačního programu týkající se plnění předběžných finančních nástrojů.
- Monitorovací výbor prověřuje a schvaluje:
 - metodiku a kritéria výběru operací;
 - výroční a závěrečné zprávy o provádění;
 - plán hodnocení pro operační program a případné změny tohoto plánu;
 - komunikační strategii pro operační program a případné změny této strategie;
 - jakýkoli návrh řídicího orgánu na případnou změnu operačního programu.

7. Koordinace mezi fondy a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také s EIB

Ve fázi přípravy operačního programu v současné chvíli byly vymezeny tzv. hraniční oblasti, které zahrnují dvě kategorie, kterým je nutno věnovat v rámci koordinačních mechanismů zvýšenou pozornost, a to:

- a) **překryvy** (přesahy), které se týkají situace, kdy určité specifické cíle, či jednotlivé aktivity jsou podporovány v rámci dvou či více programů (nebo ve dvou specifických cílech jednoho operačního programu), a dochází k nežádoucím duplicitám,
- b) **synergie** (návaznosti), kdy existují věcné vazby mezi dvěma či více oblastmi, jejichž bezprostředně návazné působení má potenciál přinést vyšší efekt ve srovnání se součtem efektů každé oblasti řešené izolovaně).

Překryvy a návazné duplicity byly již minimalizovány. Zůstává otevřena oblast energetických úspor vzhledem k tomu, že MŽP se stále plně hlásí k podpoře všech typů veřejných budov z OPŽP 2014-2020.

Mechanismy koordinace obecně:

Dohoda o partnerství - koordinace mezi fondy ESIF

Koordinační mechanismy OPŽP 2014 – 2020 s ostatními operačními programy vycházejí z popisu daného mechanismu v Dohodě o partnerství. Na úrovni Dohody o partnerství je koordinace mezi fondy, programy a dalšími nástroji vnímána jako klíčový prvek programování a následné realizace. Jde zejména o zajištění vzájemného spolupůsobení, doplňkovosti a odstranění překryvů mezi intervencemi podporovanými z jednotlivých programů. Pro vyloučení nežádoucích překryvů a zajištění komplementarity intervencí jsou vytipovány hraniční oblasti a rozpracován Akční plán jejich koordinace. Ministerstvo pro místní rozvoj je pověřeno koordinací negociačního procesu o hraničních oblastech mezi operačními programy, což povede efektivnímu a koherentnímu využívání prostředků ESIF pro programové období 2014–2020.

Rada pro fondy SSR

Rada pro fondy Společného strategického rámce je stálým nadresortním odborným a poradním orgánem vlády v oblasti věcné koordinace pomoci poskytované ČR z fondů SSR.

Monitorovací výbory operačních programů

V návaznosti na zkušenosti z programového období 2007 – 2013 bude hlavní koordinace mezi OPŽP 2014 – 2020 a operačními programy se synergickými vazbami zajišťována prostřednictvím vzájemného členství dotčených řídicích orgánů v monitorovacích výborech.

Koordinace v oblasti výzev

Z důvodu zajištění maximální efektivity jednotlivých intervencí OPŽP 2014 – 2020 a zabezpečení synergických vazeb s ostatními dotčenými operačními programy bude v rámci odpovídajících platforem probíhat koordinace procesu přípravy jednotlivých výzev (časové hledisko, věcný obsah, technické parametry apod.) a jejich následného vyhodnocování. Koordinovaný proces nastavování výzev a jejich hodnocení by měl přispět k realizaci takových projektů, které v maximální možné míře zajistí provázanost jednotlivých intervencí napříč relevantními operačními programy a bude dosaženo plnění specifických cílů podporovaných z různých operačních programů.

1. Synergie a komplementarita mezi programy fondů SSR

Operační program Doprava - FS

V oblasti čisté mobility, izolační zeleně a migrační prostupnosti se jedná o komplementaritu. Koordinační mechanismus, který zabezpečí dostatečnou funkčnost a maximální efektivnost jednotlivých intervencí spočívá v jasném definování rolí obou gestorů v procesu implementace. Tyto role jsou jednoznačně vymezeny a potřebná komplementarita bude dále zajištěna prostřednictvím věcného, popř. i časového nastavení výzev. Věcným garantem za uvedené problematiku bude MŽP. Zajištění těchto koordinačních mechanismů se předpokládá v rámci Platformy a monitorovacích výborů.

Integrovaný regionální operační program (IROP) - ERDF

Intervence do oblasti energetických úspor a budování návštěvnické infrastruktury v rámci OPŽP 2014 – 2020 budou zabezpečovat komplementaritu s aktivitami realizovanými prostřednictvím

IROP. Jednotlivé intervence z fondů FS a ERDF se budou vzájemně účelně doplňovat a bude zabezpečena potřebná koordinace mezi danými oblastmi, a to zejména prostřednictvím věcného nastavení výzev. V oblasti energetických úspor bude OPŽP zaměřen na veřejné budovy, zatímco IROP na sektor bydlení. Zajištění těchto koordinačních mechanismů se předpokládá v rámci Platforem a monitorovacích výborů.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) – ERDF

Podpora podniků představuje významnou oblast pro synergické působení intervencí OPŽP a OPPIK. Důležitou oblastí, kde je identifikována komplementarita, je oblast energetiky, konkrétně se jedná o energetické úspory a podporu centralizovaného zásobování teplem. V těchto oblastech bude probíhat koordinace věcného zaměření intervencí. Další důležitou oblastí, kde je nutné koordinovat věcné nastavení, je provázání oblasti odpadů a využívání druhotných surovin. Zajištění těchto koordinačních mechanismů se předpokládá v rámci Platforem a monitorovacích výborů.

Program rozvoje venkova (PRV) – EFZRV

Vztah zemědělství a životního prostředí je neoddělitelně provázán. Z jednoho úhlu pohledu zajišťuje zemědělství produkční funkci a to v závislosti na přírodních zdrojích a jejich kvalitě. Z druhého pohledu zemědělství historicky utvářelo krajinu, přispívá k vytváření biodiversity. V některých případech lze konstatovat, že kultivovaná krajina, jakožto stanoviště určitých druhů, může být udržena pouze tehdy, jestliže bude zajištěno pokračování environmentálně příznivého způsobu obhospodařování zemědělské půdy. Důležitým aspektem jsou agro-environmentální opatření, kde je nutné v rámci věcného nastavení výzev a hodnocení projektů zajistit taková kritéria, která nebudou mít negativní vliv na realizaci opatření v rámci Prioritní osy 4 OPŽP 2014 – 2020. Tento mechanismus koordinace bude zajištěn v rámci pracovních skupin, Platforem a monitorovacích výborů při věcném nastavování výzev a kritérií pro výběr projektů.

2. Synergie a komplementarity mezi programy fondů SSR a EU a národními nástroji

Nová Zelená úsporám

Program Nová zelená úsporám je v souladu s vládou schváleným věcným záměrem programu (Usnesení č.220 ze dne 20.2.2013) a bude podporovat energetické úspory v rodinných domech, bytových domech a veřejných budovách. Na tyto účely byly prostředky z aukcí emisních povolenek zákonem 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, určeny pro MŽP. V programu NZÚ se navrhuje podporovat i opatření ke zlepšení statiky budov. V rámci programu NZÚ je podporována i výstavba rodinných domů s požadavkem na budovu s téměř nulovou spotřebou energie, výstavba bytových domů a budov veřejného sektoru, vše jako budovy s téměř nulovou spotřebou energie. V oblasti podpory veřejných budov bude podpora zajištěna z OPŽP 2014-2020.

Life+

Uvedený program EU obsahuje následující podprogramy:

- Subprogram - Životní prostředí/ Životní prostředí a účinné nakládání s přírodními zdroji
- Subprogram - Životní prostředí/ Životní prostředí a účinné nakládání s přírodními zdroji
- Subprogram - Životní prostředí/ Životní prostředí a účinné nakládání s přírodními zdroji
- Subprogram - Životní prostředí/Příroda a biologická rozmanitost
- Subprogram – Klima/Mitigační opatření na změnu klimatu

- Subprogram - Životní prostředí/Správa a informace v oblasti životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že oba programy jsou koordinovány jedním ministerstvem a v rámci jedné sekce předpokládá se, že bude koordinace zajištěna v rámci organizační a administrativní struktury MŽP. U převážné většiny opatření z Life + je kladen důraz na integrované přístupy.

8. Předběžné podmínky

Tato kapitola vymezuje veškeré platné obecné a tematické předběžné podmínky vztahující se k OPŽP 2014 – 2020, jejichž splnění či nesplnění ovlivňuje implementaci programu. OPŽP 2014 – 2020 se zaměřuje na podporu tematických cílů č. 4, 5, 6 vymezených v návrhu nařízení o společných ustanoveních k fondům, pod které spadají předběžné podmínky uvedené v následující tabulce.

Tabulka 48: Vymezení příslušných předběžných podmínek a jejich plnění

Předběžná podmínka	Prioritní osa nebo osy, ke kterým se předběžná podmínka vztahuje	Splnění předběžné podmínky ANO/NE/částečně	Kritéria splnění	Splnění kritérií ANO/NE	Odkaz u splněných podmínek (odkaz na strategie, právní akt nebo jiný příslušný dokument, včetně odkazů na odpovídající kapitoly, odstavce nebo paragrafy, doplněné webovým odkazem nebo přístupem k celému textu)	Vysvětlení (tam, kde je to vhodné)
4.1. Byla provedena opatření na podporu nákladově efektivního zvyšování energetické účinnosti u koncového uživatele a nákladově efektivních investic do energetické účinnosti při výstavbě a renovaci budov.	Prioritní osa 5: Energetické úspory	Částečně	Zavedená opatření k zajištění minimálních požadavků týkajících se energetické náročnosti budov v souladu s články 3, 4 a 5 směrnice 2010/31/EU,	Částečně	zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, konkrétně novela zákona č. 318/2012 Sb.	Transpozice směrnice byla provedena implementací do zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, konkrétně novelou zákona č. 318/2012 Sb. ze dne 24. října 2012. Prováděcí vyhlášky (2) jsou ve fázi před zveřejněním ve Sbírce zákonů. V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – řízení o nenotifikaci č. 2012/0335(zahájeno 25. 9. 2012). ČR na formální upozornění odpověděla dne 31. 10. 2012. Očekává se odpověď EK. Zároveň upozorňujeme, že poslanecká novela zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ke které poskytla nedávno vláda souhlasné stanovisko může ohrozit plnění předběžné podmínky "Opatření nezbytná pro zavedení systému certifikace energetické náročnosti budov v souladu s článkem 11 směrnice 2010/31/EU". Tato novela by umožnila ve většině případů nahradit průkaz energetické náročnosti budovy předložením vyúčtování za energie, což není podle našeho názoru v souladu se směrnicí.
	Prioritní osa 5: Energetické úspory		Opatření nezbytná pro zavedení systému	Ano	zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, konkrétně novela zákona č. 318/2012 Sb.	V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – řízení o nenotifikaci č. 2012/0335(zahájeno 25. 9. 2012). ČR na formální upozornění odpověděla dne 31. 10. 2012 (viz též výše). Očekává se odpověď

			certifikace energetické náročnosti budov v souladu s článkem 11 směrnice 2010/31/EU,			EK.
4.3. Byla provedena opatření na podporu výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů.	Prioritní osa 5: Energetické úspory	Ano	Členský stát přijal národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů shodně s článkem 4 směrnice 2009/28/ES.	Ano	Byl přijat nový zákon o podporovaných zdrojích energie i Akční plán pro OZE.	
5.1. Předcházení riziku a jeho řízení: Existence vnitrostátního nebo regionálního posuzování rizik pro zvládání katastrof s ohledem na přizpůsobení se změně klimatu	Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní; Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech; Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a	Částečně	Existuje vnitrostátní nebo regionální posouzení rizik obsahující tyto prvky:	Částečně		Splnění předpokládáme zpracováním a schválením Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Návrh této strategie prošel procesem vnitřního připomínkového řízení, následně bude vložena do meziresortního připomínkového řízení a do konce roku 2013 bude předložen vládě ČR pro informaci. Strategie bude zároveň vložena do procesu SEA a její předložení vládě ke schválení se předpokládá do konce roku 2014. V této strategii je i kapitola věnující se oblasti krizového řízení. Problematika krizového řízení je dále součástí Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020. Text jednotlivých částí koncepce je k dispozici na: http://www.hzscr.cz/clanek/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2013-s-vyhledem-do-roku-2020-503181.aspx
			popis postupu, metodiky, metod a jiných než citlivých údajů používaných pro účely posuzování rizik, jakož i kritéria pro	Částečně		

	krajinu		stanovování investičních priorit v závislosti na riziku,			
			popis scénářů s jedním rizikem a s více riziky;	Částečně		
			případné zohlednění vnitrostátních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu.	Částečně		
6.1. Vodní hospodářství : existence a) politiky stanovování poplatků za vodu, která vhodným způsobem podněcuje uživatele k účinnému využívání vodních zdrojů, a b) odpovídajících podílů různých způsobů využívání vody na	Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní	Částečně	Členský stát zajistil, aby se na úhradě nákladů na vodohospodářské služby podílely různé způsoby využívání vody v členění podle odvětví, v souladu s čl. 9 odst. 1 první odrážkou směrnice 2000/60/ES, případně s ohledem na sociální	Částečně	Zásada byla implementována v rámci novely vodního zákona (zákon č. 254/2001 Sb.). Rámcová směrnice pro vodní politiku byla plně transponovaná novelou č. 150/2010 Sb. zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) přijatou v roce 2010 a souvisejícími prováděcími předpisy, které byly přijaty v průběhu roku 2011. Také povodňová směrnice již byla plně transponována. Návratnost nákladů na VH služby je zajištěna při kalkulaci bez dotací (z EU a státních zdrojů). Bude dále řešeno v návaznosti na úkol v bodě 3g zadaný usnesením Rady pro fondy SSR č. 1 ze dne 6. září 2013.	Působnost ústředního správního orgánu na úseku vodního hospodářství je sdílena mezi pěti ministerstvy. Nejdůležitějšími z nich jsou resorty zemědělství a životního prostředí. Ministerstvo financí pak reguluje oblast cen, ve které pomocí věcně usměrňovaných cen vykonává cenovou kontrolu nad vodním a stočným – cenami pitné vody a jejího vypouštění. Do působnosti Ministerstva zdravotnictví spadají hygienické stanice a kontrola kvality vody. Ministerstvo obrany vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů.

úhradě nákladů na vodohospodářské služby v sazbě stanovené ve schváleném plánu povodí pro investice podporované příslušnými programy			dopad, dopad na životní prostředí a hospodářský dopad takové úhrady, jakož i zeměpisné a klimatické podmínky dotčeného regionu či regionů.		Problematika požadavku EK v oblasti vodohospodářství se předpokládá, že bude mezi prvními tématy projednávání se zástupci EK o OPŽP 2014 – 2020.	
			Přijetí plánu povodí pro oblasti povodí s odůvodněným soustředěním investic v souladu s článkem 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Snižování rizika	Ano	Byly přijaty plány povodí na třech úrovních (mezinárodní, národní, plány oblastí povodí) zpracování ve stanoveném termínu. Splnění plánovacího období dle Rámcové směrnice o vodách 2000/60/ES bylo reportováno Evropské komisi. V současnosti jsou tyto plány v platnosti v příslušných povodích do doby schválení aktualizovaných plánů povodí. Budou zpracovávány plány pro druhé plánovací období v souladu s Rámcovou směrnicí o vodní politice. Plány povodí - proces přípravy a tvorby plánů je komplexní činnost složená z jednotlivých dílčích kroků, pro něž existuje podrobný a značně rozsáhlý harmonogram, tento proces je koordinován mezirezortní Komisí pro plánování v oblasti vod, nejdůležitější finální termíny jsou: proces posouzení vlivů	

			povodní ve vazbě na plnění cílů Směrnice 2007/60/ES, o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.		jednotlivých plánů povodí na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, resp. vydání stanoviska SEA, předložení národních plánů povodí vládě a jejich zveřejnění – do 22. 12. 2015; zpracování zprávy a předání EK – do 22. 3. 2016; schválení plánů dílčích povodí zastupitelstvy krajů – do 22. 12. 2015. Souběžně v koordinaci s plány povodí jsou zpracovávány a schvalovány plány pro zvládání povodňových rizik. V rámci implementace směrnice 2007/60/ES proběhlo v souladu s jejím článkem 4 dokončení Předběžné vyhodnocení povodňových rizik a dokončují se Mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik.	
6.2. Odpadové hospodářství : podpora investic do odpadového hospodářství udržitelných z hospodářského a environmentálního hlediska, zejména	Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže	Částečně	Členský stát předložil Komisi zprávu o pokroku při plnění cílů uvedených v článku 11 směrnice 2008/98/ES, důvodech selhání a zamýšlených opatřeních ke splnění	Ano		V současné době jsou Evropské komisi předkládány zprávy v podobě reportingu dat (na národní úrovni), ze kterých Evropská komise dovozuje pokrok při plnění cílů uvedených v čl. 11 směrnice 2008/98 ES.

vypracování plánů pro nakládání s odpady v souladu se směrnicí 2008/98/ES o odpadech a s hierarchií způsobů nakládání s odpady.			těchto cílů.			
			Existence jednoho nebo více plánů pro nakládání s odpady požadovaným i v článku 28 směrnice 2008/98/ES,	Ano	Nařízení vlády č. 197/2003 Sb.	V současnosti je platný Plán odpadového hospodářství (POH) z roku 2003. POH ČR byl vyhlášen nařízením vlády č.197/2003 Sb., ze dne 4. června 2003 a je zpracován na dobu nejméně 10 let (původně do 1.7.2013). Platnost stávajícího POH ČR však byla prodloužena, a to do konce roku 2014 vydáním nařízení vlády č. 181/2013 Sb., ze dne 19. června 2013, které nabylo účinnosti dne 1. července 2013 a kterým se mění nařízení vlády č. 473/2009 Sb. Nový POH ČR bude předložen Vládě ČR do konce roku 2014 tak, aby mohl být vydán jejím nařízením (platnost nového POH ČR od 1 .1. 2015). Do této doby zůstává v platnosti stávající POH ČR. To znamená, že ČR bude mít v každém okamžiku platný nejméně jeden POH a tudíž je tato podmínka naplněna beze zbytku.
			Členský stát stanoví v souladu s články 1 a 4 směrnice 2008/98/ES programy předcházení vzniku odpadů, jak to vyžaduje článek 29 směrnice.	Částečně	Předložení vládě 12/2013.	Návrh Programu předcházení vzniku odpadů ČR 2014-2019 byl v souladu s požadavky směrnice o odpadech Ministerstvem životního prostředí zpracován. V srpnu 2013 prošel vnitroresortním připomínkovým řízením. Dále bude následovat meziresortní připomínkové řízení a předložení vládě ČR. ČR předpokládá dodržení termínu stanoveného směrnicí o odpadech pro zaslání Programu předcházení vzniku odpadů ČR Evropské komisi.
			Byla přijata opatření nezbytná k dosažení cíle týkajícího se	Částečně	477/2001 Sb., o obalech, § 9 odst. 10.	Česká republika v současné době plní cíle dle čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES dle zvolené metodiky (1 ze 4 EK nabízených). Je zde však nejistota spočívající

			opětovného použití a recyklace odpadů do roku 2020 v souladu s čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES.			v ohlašované změně metodiky EK pro počítání plnění těchto cílů (EK již avizovala zpřísnění, které by měla vydat koncem tohoto roku). Toto zpřísnění výpočtu by mohlo ohrozit plnění cíle. V ČR je a i nadále zahušťována síť pro separaci odpadu z domácností a odpadu podobného odpadům z domácností i s ohledem na směrnici 94/62/EC o obalech a obalových odpadech (viz bod 1). Komisi prosazovaný systém PAYT je v ČR zaveden a je jím pokryto cca 10 – 15% domácností. S možností výběru tohoto systému platby za komunální odpad se uvažuje i v nové (v současné době připravované) legislativě (věcný záměr zákona o odpadech). V nové legislativě bude rovněž řešena oblast poplatků za skládkování komunálního odpadu a konec skládkování směsného zbytkového komunálního odpadu (po vytrídění občany) - pravděpodobně kolem roku 2025
Existence funkčního uspořádání, které zajišťuje účinné uplatňování právních předpisů EU souvisejících s EIA a SEA	Všechny PO OPŽP 2014 – 2020 a ostatní operační programy	Částečně	Opatření pro účinné uplatňování směrnic týkajících se EIA a SEA	Ne		MŽP, jako garant směrnice EIA, vypracovalo ve spolupráci s dalšími dotčenými resorty odpověď Komisi k zahájenému infringementovému řízení, v rámci které byla přislíbena úprava české legislativy. <u>Před splněním předběžné podmínky bude nyní MŽP vypracovávat akční plán.</u> Tato legislativní úprava se bude týkat i účasti veřejnosti a jejímu přístupu k soudní ochraně. Pokud jde o kontrolu kvality, MŽP již v současné době aplikuje systém autorizovaných osob zpracovávajících dokumentace EIA a posudky EIA. Rovněž posudek EIA hodnotí kvalitu informací obsažených v dokumentaci EIA. Tento institut plně zajišťuje MŽP bez další spolupráce.
			Opatření pro odbornou přípravu a	Ano	http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostredi http://portal.cenia.cz/eiasea/vie	MŽP koná pro pracovníky EIA a SEA pravidelné porady, v součinnosti s MMR bude realizovat i školení pro pracovníky řídících orgánů jednotlivých ministerstev.

			šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění směrnic týkajících se EIA a SEA		w/eia100_cr http://portal.cenia.cz/eiasea/vie w/SEA100_koncepce	Informace z oblasti EIA a SEA jsou pro všechny pracovníky šířeny prostřednictvím informačního systému a vydáváním metodických pokynů. Zajišťuje MŽP. Školení v oblasti EIA/SEA pro ŘO zajistí MMR-NOK na základě odborných podkladů od MŽP (již zaslány 28.8.2013)
			Opatření k zajištění dostatečné správní kapacity	Ano	http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostredi http://portal.cenia.cz/eiasea/vie w/eia100_cr http://portal.cenia.cz/eiasea/vie w/SEA100_koncepce	Všichni pracovníci provádějící směrnice EIA a SEA jsou dostatečně kvalifikováni rovněž k provádění poradenství v oblasti EIA a SEA. Technickou pomoc zajišťuje MŽP prostřednictvím informačního systému, metodických pokynů atd.

Zdroj: Evropská komise

Tabulka 49: Popis opatření, která musí být provedena, aby bylo dosaženo splnění příslušných obecných předběžných podmínek

Nesplněná nebo částečně splněná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
Existence funkčního uspořádání, které zajišťuje účinné uplatňování právních předpisů EU souvisejících s EIA a SEA	Opatření pro účinné uplatňování směrnic týkajících se EIA a SEA	MŽP, jako garant směrnice EIA, vypracovalo ve spolupráci s dalšími dotčenými resorty odpověď Komisi k zahájenému infringementovému řízení, která byla odeslána dne 26.8.2013. <u>Před splněním předběžné podmínky bude nyní MŽP vypracovávat akční plán.</u> Je předpokládáno, že vzhledem k rozsahu prací (legislativní úpravy) toto bude činěno na pracovní úrovni. Tato legislativní úprava se bude týkat i i účasti veřejnosti a jejímu přístupu k soudní ochraně	Pro zpracování akčního plánu – listopad 2013 Konzultace se zástupci EK ohledně infringementu – předpoklad listopad 2013 Další harmonogram bude upřesněn v návaznosti na akční plán.	MŽP/dotčené resorty (MMR, MPO, MD)

Zdroj: Evropská komise

Tabulka 50: Popis opatření, která musí být provedena, aby bylo dosaženo splnění příslušných tematických předběžných podmínek

Nesplněná nebo částečně splněná <u>tematická</u> <u>předběžná podmínka</u>	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
5.1. Předcházení riziku a jeho řízení: Existence vnitrostátního nebo regionálního posuzování rizik pro zvládání katastrof s ohledem na přizpůsobení se změně klimatu	Existuje vnitrostátní nebo regionální posouzení rizik obsahující tyto prvky:	Splnění předpokládáme zpracováním a schválením Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Návrh této strategie prošel procesem vnitřního připomínkového řízení, následně bude vložena do meziresortního připomínkového řízení a do konce roku 2013 bude předložen vládě ČR pro informaci. Strategie bude zároveň vložena do procesu SEA a její předložení vládě ke schválení se předpokládá do konce roku 2014.	31. 12. 2014	MŽP /MZe, MV, MPO mají spolugesce za dílčí kritéria
	popis postupu, metodiky, metod a jiných než citlivých údajů používaných pro účely posuzování rizik, jakož i kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku,	Může být realizováno na základě přijetí Strategie. Na základě přijaté strategie budou zpracovány akční plány pro jednotlivé sektory.	Na základě schválení strategie	
	popis scénářů s jedním rizikem a s více riziky;	Může být realizováno na základě přijetí Strategie. Na základě přijaté strategie budou zpracovány akční plány pro jednotlivé sektory.	Na základě schválení strategie	
	případné zohlednění vnitrostátních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu.	Splnění předpokládáme zpracováním a schválením Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Návrh této strategie prošel procesem vnitřního připomínkového řízení a do konce roku 2013 bude předložen vládě ČR pro informaci. Strategie bude následně vložena do procesu SEA a její předložení vládě ke schválení se předpokládá do 12/2014.	31. 12. 2014	

6.1. Vodní hospodářství: existence a) politiky stanovování poplatků za vodu, která vhodným způsobem podněcuje uživatele k účinnému využívání vodních zdrojů, a b) odpovídajícího podílu různých způsobů využívání vody na úhradě nákladů na vodohospodářské služby v sazbě stanovené ve schváleném plánu povodí pro investice podporované příslušnými programy.	Členský stát zajistil, aby se na úhradě nákladů na vodohospodářské služby podílely různé způsoby využívání vody v členění podle odvětví, v souladu s čl. 9 odst. 1 první odrážkou směrnice 2000/60/ES, případně s ohledem na sociální dopad, dopad na životní prostředí a hospodářský dopad takové úhrady, jakož i zeměpisné a klimatické podmínky dotčeného regionu či regionů.	Nalézt odpovídající shodu na vnitrostátní úrovni za účelem naplnění požadavků Evropské komise v sektoru vodního hospodářství.	Bude dále řešeno v návaznosti na úkol v bodě 3g zadaný usnesením Rady pro fondy SSR č. 1 ze dne 6. září 2013. Problematika požadavku EK v oblasti vodohospodářství se předpokládá, že bude mezi prvními tématy projednávání se zástupci EK o OPŽP 2014 – 2020	MZe, MŽP
6.2. Odpadové hospodářství: podpora investic do odpadového hospodářství udržitelných z hospodářského a environmentálního hlediska, zejména vypracování plánů pro nakládání s odpady v souladu se směrnicí 2008/98/ES o odpadech a s hierarchií způsobů nakládání s odpady.	Členský stát stanoví v souladu s články 1 a 4 směrnice 2008/98/ES programy předcházení vzniku odpadů, jak to vyžaduje článek 29 směrnice.	Připravený Program prevence vzniku odpadů předložit vládě do 12/2013.	31. 12. 2013	MŽP
	Byla přijata opatření nezbytná k dosažení cíle týkajícího se opětovného použití a recyklace odpadů do roku 2020 v souladu s čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES.	Česká republika v současné době plní cíle dle čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES dle zvolené metodiky (1 ze 4 EK nabízených). Je zde však nejistota spočívající v ohlašované změně metodiky EK pro počítání plnění těchto cílů (EK již avizovala zpřísnění, které by měla vydat koncem tohoto roku). Toto zpřísnění výpočtu by mohlo ohrozit plnění cíle. Opatření: 1) V ČR je a i nadále zahušťována síť	V současné době plněno.	MŽP

		pro separaci odpadu z domácností a odpadu podobného odpadům z domácností i s ohledem na směrnici 94/62/EC o obalech a obalových odpadech (viz bod 1). 2) Komisi prosazovaný systém PAYT je v ČR zaveden a je jím pokryto cca 10 – 15% domácností. S možností výběru tohoto systému platby za komunální odpad se uvažuje i v nové v současné době připravované legislativě (věcný záměr zákona o odpadech).		
--	--	--	--	--

Zdroj: Evropská komise

9. Snižování administrativní zátěže pro příjemce

Dle článku 24 odst. 1 návrhu obecného nařízení musí každý OP zahrnovat aktivity vedoucí ke snižování administrativní zátěže pro příjemce. Nad rámec tohoto požadavku také EK požaduje dle čl. 87 odst. 6 písm. (c) návrhu obecného nařízení jako součást OP v souladu s Dohodou o partnerství shrnutí vyhodnocení administrativní zátěže pro příjemce

Snižování administrativní zátěže pro příjemce probíhá v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. března 2012 č. 184 o doporučeních ke zjednodušení administrativní zátěže pro žadatele a příjemce při čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie v programovém období 2014–2020 a dále budou reflektovány v rámci OP následující principy:

- používání jednotné terminologie v podmínkách ČR tak, aby byla pro všechny subjekty implementační struktury jednotná a srozumitelná a byla v souladu s právními předpisy EU a ČR. Cílem je jednotné využívání základních pojmů napříč OP. Jednotná terminologie musí být využita při tvorbě řízené dokumentace a ve výstupech jednotlivých subjektů implementační struktury a také při konzultacích se žadateli a příjemci.
- nastavení jednotlivých procesů od podání projektové žádosti až po její schválení a to tak, aby jednotlivé procesy a postupy na sebe navazovaly a měly jednoznačně stanoven svůj počátek a konec a také předcházející a návazný proces. V neposlední řadě je nutné jednoznačně nastavit lhůty jednotlivých procesů tam, kde je to možné. Tyto lhůty pak musí být součástí interních dokumentů řídicího orgánu a musí být dodržovány. Cílem je dosáhnout jejich měření, vyhodnocení a následně také zkrácení.
- věnování pozornosti systému konzultace, předávání informací a práce ŘO/ZS s žadateli a příjemci a také mezi ŘO a ZS a umožnit výměnu zkušeností mezi žadateli/příjemci s přípravou a realizací projektu.
- zabezpečení optimální míry elektronizace celého procesu přípravy projektových žádostí, jejich podání (včetně příloh), administrace projektových žádostí, systému hodnocení a výběru projektů, administrace monitorovacích zpráv a žádostí o platbu.

Tabulka 51: Hlavní plánovaná opatření s účelem snížení administrativní zátěže pro příjemce s indikativním časovým plánem a očekávanými výsledky

Plánovaná opatření	Očekávané výsledky	Indikativní časový plán (datum začátku a konce)	

Zdroj: Evropská komise

10. Horizontální principy

Horizontální principy vycházejí z aktuálních potřeb společnosti, respektují přírodní zákony a stupeň přírodovědného poznání a v nejistých situacích ctí princip předběžné opatrnosti s cílem zamezení a předcházení nevratným nežádoucím jevům a škodám.

10.1. Udržitelný rozvoj

Operační program se zaměřuje na významné výzvy a potřeby společnosti, které nejsou pokryty jinými operačními programy nebo jinými intervencemi. Zároveň však operační program životní prostředí významnou měrou naplňuje i oblasti udržitelného rozvoje jako jsou ekonomické a sociální požadavky. OPŽP pomáhá nejen snižovat zdravotní rizika související s negativními faktory životního prostředí, ale podporuje i vznik nových pracovních míst, zavádění nových technologií a podporuje odvětví s vysokou mírou přidané hodnoty.

Samozřejmě nejvýraznějším faktorem, který OPŽP 2014-2020 zajišťuje v rámci podporovaných aktivit, je právo na příznivé životní prostředí člověka, motivuje k inovacím a významnou měrou se podílí na hospodářském rozvoji České republiky.

Operační program se opírá o soubor principů, z nichž nejvýznamnější je princip úcty k lidskému životu, přírodě a civilizačním a kulturním hodnotám. V souladu s principem pozitivní ekonomické stimulace by měl přispívat k tvorbě pozitivního ekonomického prostředí a stimulovat ekonomické i právní subjekty v oblasti životního prostředí k žádoucím aktivitám. Vynaložené náklady na jednotlivé cíle by měly vyvolat optimální účinek. Aktivita v každé jednotlivé ose, cíli, by měly přihlížet k dopadům do ostatních oblastí s cílem nalézt jejich vzájemnou rovnováhu v ekonomických, sociálních a environmentálních aspektech činností. Dále respektuje princip předběžné opatrnosti, prevence, která se opírá o zkušenost, že prevence je obecně schůdnější a finančně méně náročná než náprava. V případě variantních řešení respektuje taková opatření, která vyvolají příznivé přímé či vedlejší efekty ve všech strategických rozměrech a cílech programu. Respektuje princip právní i ekonomické subsidiarity, umožňuje naplňování principů udržitelného rozvoje subjektům odborné a občanské veřejnosti, a to na základě Strategického rámce rozvoje České republiky.

Operační program uplatňuje princip partnerství, vztahy mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními subjekty musí být založeny na bázi partnerství, nikoliv na jiné bázi, princip otevřenosti a transparency, exaktnosti, uváženího přijímání ekologických závazků, ekosystémového přístupu. Vychází z předpokladu naplňování principu „znečišťovatel platí“, principu minimalizace znečištění (rizika) u zdroje a substituce.

Výrobky a služby by měly být všude, kde je to technicky možné a ekonomicky schůdné, zajišťovány při co nejmenších nárocích na materiály a energie. Všude, kde je to technicky a ekonomicky schůdné by měly být materiální a energetické potřeby saturovány pomocí obnovitelných zdrojů. Přispívá k oddělení ekonomického růstu od negativních dopadů na životní prostředí (decoupling), k principu prevence vzniku odpadů a jejich recyklace (využívání odpadů jako druhotných surovin), principu postupného preferování intenzivního rozvoje společnosti ke kvalitě před rozvojem extenzivním, principu generační zodpovědnosti za zachování a předání základních přírodních, kulturních a civilizačních hodnot, obnovy a údržby kulturní krajiny a komplexního řešení zabezpečení souladu přírodních, civilizačních a kulturních hodnot. Principem je rovněž minimalizace zdravotně rizikových emisí do všech složek životního prostředí včetně vnitřního prostředí.

10.2. Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací

Při přípravě, koncipování, průběhu i provádění operačního programu je dbáno na rovné příležitosti pro veškeré zájmové, cílové i ohrožené skupiny nejen s ohledem na zajištění přístupu

k financování, ale i s ohledem na potřeby jednotlivých cílových skupin a s ohledem na zajištění přístupu pro osoby se zdravotním postižením.

10.3. Rovnost žen a mužů

Při přípravě, koncipování, průběhu a realizaci Operačního programu životní prostředí je dbáno na rovné příležitosti pro ženy a muže a rovněž genderově zohledňuje specifické potřeby žen i mužů. Operační program životní prostředí respektuje „Priority Ministerstva životního prostředí při prosazování rovných příležitostí žen a mužů“, které jsou uveřejněny na webové stránce MŽP:

- Naplňovat požadavky genderového přístupu a genderových organizací v oblasti životního prostředí a též při spolupráci s dalšími sektory hospodářství. Rovné příležitosti žen a mužů, jakož i zohlednění odlišnosti pohlaví, koncipovat jako organickou součást udržitelného rozvoje a veškerých koncepčních, strategických a projektových dokumentů a při naplňování environmentální politiky.
- V rámci projektů zahraniční pomoci, v rámci zahraniční spolupráce a v rámci mezinárodních jednání v oblasti životního prostředí systematicky podporovat rovné příležitosti pro ženy v rozvojových zemích, podpořit jejich přístup ke vzdělávání, umožnit rovnocenný přístup při řešení projektů, při technickém zacvičování a při školeních. Rovné příležitosti pro ženy a podpora vzdělávání žen by měla být významnou součástí veškerých projektů zahraniční rozvojové pomoci.
- Ve výběrových řízeních plně respektovat rovné příležitosti žen a věnovat nadále pozornost potřebnému zastoupení žen ve vedoucích funkcích. Osvětou předcházet domácímu násilí a vytvářet potřebné veřejné povědomí, jako oporu postiženým a jako preventivní opatření. Nadále pořádat prezenční genderová školení pro veškeré nově nastupující zaměstnance.
- Zohledňovat specifika odlišnosti pohlaví a věnovat patřičnou pozornost požadavkům žen, jejich bezpečnosti, větší zranitelnosti, specifickým potřebám vzhledem k péči o děti, při tvorbě projektů spolufinancovaných Evropskou unií, plánování staveb, zeleně, dopravní obslužnosti apod., a to v projektech a plánech, které MŽP připomínkuje, řídí nebo samo navrhuje.

11. Přílohy OP

11.1. Příloha 1 - Seznam velkých projektů, jejichž realizace je v průběhu programového období plánována

Bude doplněno v další fázi.

Název	Plánovaný termín oznámení/předložení	Plánované datum	Plánované datum	Investiční priorita	Prioritní osa
-------	---	--------------------	--------------------	------------------------	------------------

	žádosti o velký projekt Komisi (rok, čtvrtletí)	zahájení implementace (rok, čtvrtletí)	ukončení implementace (rok, čtvrtletí)		

Zdroj: Evropská komise

11.2. Příloha 2 - Výkonnostní rámec operačního programu

Bude doplněno v další fázi.

Prioritní osa	Fáze implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový indikátor	Měrná jednotka	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota milníku k roku 2022

11.3. Příloha 3 – Seznam relevantních partnerů zapojených do přípravy operačního programu

Seznam členů Platformy pro budoucí kohezi 2014 - 2020		
Organizace		Nominace
1.	Hospodářská komora ČR	Ing. Pavel Bartoš Ing. Lenka Janáková
2.	Senát Parlamentu - Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí	Ing. Ivo Bárek p. Miloš Vystrčil
3.	ČHMÚ	RNDr. Jan Pretel, CSc.
4.	Šance pro budovy	Aleš Kuták
5.	Ministerstvo průmyslu a obchodu	Ing. Pavel Rosol Ing. Martin Ptáčník
6.	EKO-KOM	Ing. Zbyněk Kozel
7.	ČSÚ	Ing. Miloslava Veselá
8.	Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR	Ing. Pavel Ševčík
9.	Ministerstvo dopravy	Mgr. Eva Straková

10.	Svaz průmyslu a dopravy	Mgr. Jakub Vít
11.	Ministerstvo vnitra	Mgr. Jana Menšíková Mgr. Renáta Mostecká
12.	ČAOH	Ing. Petr Havelka
13.	Svaz měst a obcí ČR	Ing. Dan Jiránek Jaroslav Perlík Ing. Bc. Barbora Fürstová
14.	Ministerstvo pro místní rozvoj	Ing. Karla Šlechtová Mgr. Miroslav Daněk
15.	Ministerstvo zemědělství	Ing. Ivan Landa, CSc. Ing. Josef Tabery
16.	Ministerstvo zdravotnictví	PhDr. Mgr. Jan Bodnár Ing. Olga Laapočetonen
17.	Asociace krajů ČR	Ing. Tomáš Kotyza Mgr. Jana Bezděková, Ph.D. JUDr. Tomáš Novotný Naďa Viznerová
18.	Svaz vlastníků půdy	Michal Pospíšil
19.	Zástpce NERV, zpracovatel temat. okruhu	Ing. Petr Zahradník, MSc.
20.	VŠE	Mgr. Ing. Miroslav Zajíček, Ph.D., M.A.
21.	Sdružení oborů vodovodů a kanalizací	Ing. Miloslava Melounová
22.	Posl. sněmovna parlamentu - Výbor pro životní prostředí	prof. Ing. Dr. Bořivoj Šarapatka, CSc.
23.	Centrum pro otázky UK	RNDr. Svatava Janoušková Dr. Tomáš Hák
24.	Zelený kruh - asociace ekologických organizací	Júlia Sokolovičová
25.	Ministerstvo financí - PCO	Ing. Veronika Ondráčková Ing. Josef Kurtiš
26.	Ministerstvo obrany	Ing. Zuzana Remková
27.	Národní síť místních akčních skupin	Ing. Jiří Krist
28.	Sdružení místních samospráv ČR	Mgr. Tomáš Chmela
29.	Úřad vlády - sekce pro evropské záležitosti	Alice Krutilová, M.A.
30.	ČMKOS	Ing. Jaroslav Šulc, CSc.
31.	Konfederace zaměst. a podnik. svazů	Mgr. Marcela Výborná
32.	Ministerstvo spravedlnosti	Mgr. Martina Brandejsová
33.	Magistrát hl.m.Prahy	Mgr. Patricia Tiso Ferulíková
34.	Rezekvítek	Ing. Vilém Jurek
35.	Centrum pro dopravu a energetiku	Ondřej Pašek
36.	Hnutí Duha	Ivo Kropáček
37.	Daphne - Institut aplikované ekologie	Lenka Vokasová
38.	Český svaz ochránců přírody	Libor Ambrozek
39.	ASVJ	p. Horák
40.	Svaz dopravy České republiky	Petr Kašík
41.	Generální sekretář	prof. Ing. Petr Moos, CSc.
42.	Česká bankovní asociace	Barbora Pelikánova

44.	AOPK	Ing. Ivo Kropáč
45.	Asociace poskytovatelů energetických služeb	Ing. Vladimír Sochor
46.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ing. Petr Jirman
		Ing. Karla Mališová
47.	Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR	Ing. František Kučera